

[आय.नं. पी.यु./पी.एन./ए.एस.सी./०२६(१९७०)]

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय

बोडकेनगर, जुन्नर, ४१० ५०२, जि.पुणे.

आज़ादी का
अमृत महोत्सव

शिवकुंज

सन २०२१ - २०२२

■ वर्ष ५३ वे ■ अंक ३४ वा

- नॅक पुनर्मूल्यांकित 'B+' ग्रेड
- उत्कृष्ट महाविद्यालय पुरस्कार (ग्रामीण विभाग) : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
- विज्ञान व तंत्रज्ञान विभाग भारत सरकार यांचेकडून फीस्ट (FIST) अंतर्गत अनुदान प्राप्त
- विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून 'सर्वोत्कृष्टतेचे क्षमताधिष्ठीत' महाविद्यालय दर्जा प्राप्त (CPE)

■ प्रमुख संपादक : डॉ.सुधीर कृष्णाजी जोशी

■ प्रकाशक : प्राचार्य डॉ.चंद्रकांत मंडलिक

चे प्रेरणास्थान ॥

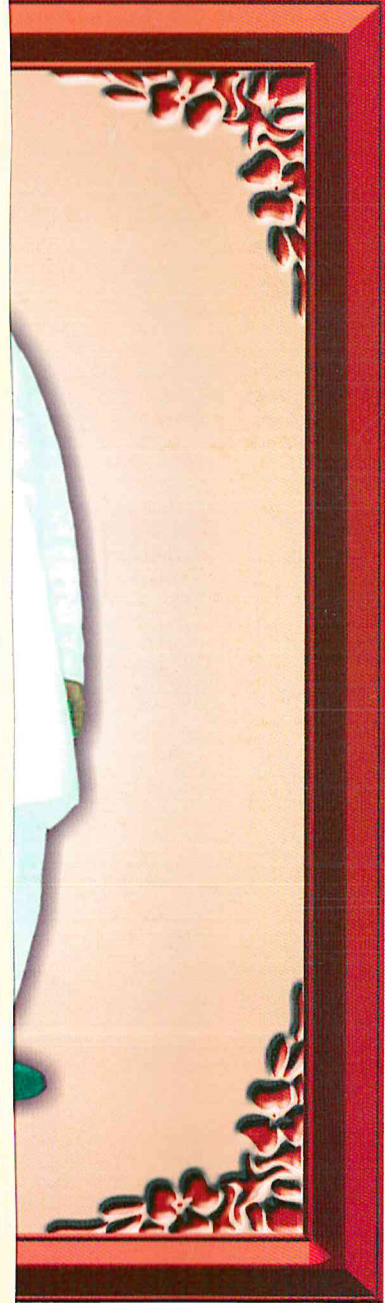
गोवर्धनदास पारीख

संस्थापक अध्यक्ष

र

था दादासाहेब काले

भ

र माझे जुळती ॥

शिवकुंज

सन २०२१ - २०२२

आमचे मार्गदर्शक, आधारस्तंभ व
महाराष्ट्राचे आशास्थान...

मा.ना.अजितदादा पवार साहेब

माजी उपमुख्यमंत्री, वित्त व नियोजन मंत्री, महाराष्ट्र राज्य

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

जाणता राजा...

आदरणीय मा.शरदचंद्रजी पवार साहेब

माजी केंद्रीय कृषी मंत्री, भारत सरकार

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

॥ आमचे मार्गदर्शक ॥

मा.ना.दिलीप दत्तात्रय वळसे पाटील

माजी गृहमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

॥ विद्यमान खासदार ॥

मा. खासदार डॉ.अमोल रामसिंग कोल्हे
शिरूर लोकसभा मतदारसंघ

॥ माजी खासदार ॥

मा.श्री.शिवाजीराव आढळराव (दादा) पाटील

शिरूर लोकसभा मतदारसंघ

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

॥ विद्यमान आमदार ॥

मा. आमदार अतुल वल्लभशेठ बेनके
जुन्नर विधानसभा मतदारसंघ

॥ माजी खासदार ॥

कै. निवृत्तीशेठ शेरकर

संस्थापक, विघ्नहर सहकारी साखर कारखाना, जुन्नर - आंबेगाव

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

॥ दातृत्व ॥

कै.गणपतराव आबाजी बोडके (गुरुजी)

संस्थेसाठी १० एकर भूदान

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

॥ माजी आमदार ॥

मा.वल्लभशेठ बेनके

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

॥ संस्था नेतृत्व ॥

मा. अॅड. संजय काळे

एम.ए., एल.एल.एम्. (केंब्रिज), इंग्लड, गोल्ड मेडॅलीस्ट (पुणे विद्यापीठ, पुणे)
अध्यक्ष, जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ, जुन्नर

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

॥ संस्थेचे विश्वस्त मंडळ ॥

मा. अॅड. संजय काळे
अध्यक्ष

मा. निवृत्तीशेठ काळे
उपाध्यक्ष

मा. दत्तात्रय थोरात
सचिव

मा. सुभाष कवडे
सहसचिव

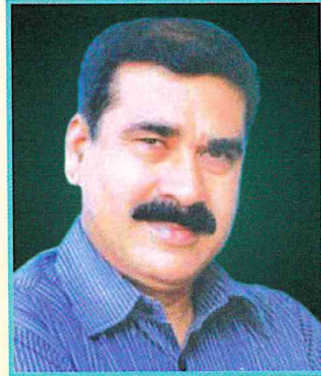
मा. सौ. कांताताई मस्करे
खजिनदार

मा. अशोकशेठ काळे
पालक प्रतिनिधी

मा. अनिलकाका जोगळेकर
विश्वस्त

मा. अॅड. अविनाश थोरवे
विश्वस्त

मा. डॉ. चंद्रकांत मंडलिक
विश्वस्त

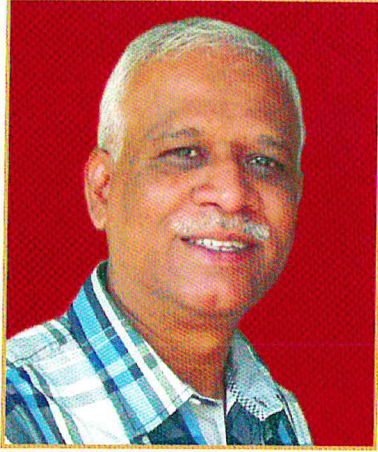
मा. प्रा. व्ही. बी. कुलकर्णी
मा. अध्यक्ष प्रतिनिधी

प्रशासकीय नेतृत्व

प्राचार्य
मा.डॉ.चंद्रकांत मंडलिक

मा.प्रा.डॉ.डी.व्ही.उजगरे
उपप्राचार्य, सिनिअर कॉलेज

मा.प्रा.श्रीमती पी.एस.लोढा
उपप्राचार्या, ज्युनिअर कॉलेज

मा.प्रा.एस.ए.श्रीमंते
पर्यवेक्षक, ज्युनिअर कॉलेज

मा.प्रा.के.जी.नेटके
विभागप्रमुख, एम.सी.व्ही.सी.

मा.प्रा.एम.डी.कोरे
प्र.प्रबंधक

॥ महाविद्यालय विकास समिती ॥ - वरिष्ठ महाविद्यालय -

मा.अॅड.संजय काले
अध्यक्ष

मा.श्री.सुभाषराव कवडे
सदस्य

मा.प्राचार्य डॉ.चंद्रकांत मंडलिक
सदस्य

मा.श्री.मच्छिंद्रशेत शेते
सदस्य

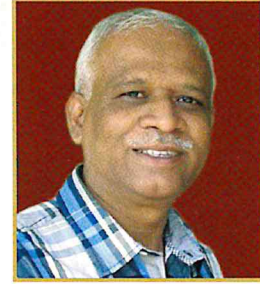
मा.श्री.कोंडीराम वाघमारे
सदस्य

मा.अॅड.चंद्रकांत डहाळे
सदस्य

मा.श्री.कैलास गोसावी
सदस्य

मा.डॉ.डी.व्ही.उजगरे
सदस्य

मा.प्रा.उत्तम शेलार
सदस्य

मा.डॉ.रविंद्र चौधरी
सदस्य

मा.डॉ.सौ.वंदना नडे
सदस्या

मा.डॉ.तुषार कांबळे
सदस्य

मा.सौ.निलम मोढवे
सदस्य

॥ कनिष्ठ महाविद्यालय ॥ - स्थानिक व्यवस्थापन समिती -

मा.अॅड.संजय शिवाजीराव काले
अध्यक्ष

मा.श्री.दत्तात्रय सुदाम थोरात
सदस्य

प्राचार्य डॉ.चंद्रकांत रामनाथ मंडलिक
सचिव

मा.प्रा.श्रीमती पी.एस.लोढा
सहसचिव-उपप्राचार्या

मा.प्रा.एम.डी.कोरे
प्र.प्रबंधक

॥ शैक्षणिक समिती ॥

मा. डॉ. सुनिल सुधाकर झिरपे
सदस्य

मा. अॅड. मिलींद बंधू घोडेकर
सदस्य

मा. अॅड. रहेबर महंमदवाद सैख्यद
सदस्य

मा. अॅड. विवेक भानुदास खत्री
सदस्य

मा. अॅड. मारुती यशवंत ढमढेरे
सदस्य

॥ सांस्कृतिक समिती ॥

मा. शरदचंद्र नारायण रेळेकर
सदस्य

मा. महेंद्र मल्हारी बोन्हाडे
सदस्य

सौ. कांताताई बाळासो मरुकरे
सदस्या

कु. सुवर्णा बाळासो कबाडी
सदस्या

॥ स्थानिक शालेय व्यवस्थापन समिती ॥

मा.अॅड.संजय काले
अध्यक्ष

मा.श्री.दत्तात्रय थोरात
सदस्य

मा.प्राचार्य डॉ.चंद्रकांत मंडलिक
सचिव

मा.प्रा.श्रीमती पी.एस.लोढा
(उपप्राचार्या, ज्युनि.कॉलेज)
सहसचिव

मा.श्री.कोंडीराम वाघमारे सोा
सदस्य

मा.श्री.सुभाषशेठ बोरकरिया
सदस्य

मा.डॉ.जैनुद्दिन मुल्ला
सदस्य

मा.प्रा.सौ.उर्मिला काटेकर
सदस्या

मा.प्रा.सौ.संजिवनी काले
सदस्या

मा.प्रा.एम.डी.कोरे
प्र.प्रबंधक

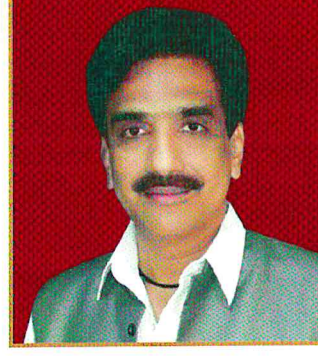
॥ सल्लागार समिती ॥

अॅड.विश्वनाथ सदाशिव जोशी
सदस्य

श्री.कोंडीराम भागुजी वाघमारे सो
सदस्य

मा.श्री.संजयशेत नारायणराव पानसरे
सदस्य

मा.श्री.मच्छिंद्रशेत बाबुराव शेते
सदस्य

मा.श्री.कारभारी शिवराम डुंबरे सर
सदस्य

मा.डॉ.रमेश शंकर जुन्नरकर
सदस्य

मा.अॅड.उल्हास चिमाजी तांबे
सदस्य

मा.डॉ.रफीक इ.मोकाशी
सदस्य

मा.श्री.प्रताप बाळासाहेब गोरे
सदस्य

मा.श्री.विलास धर्माजी पानसरे
सदस्य

महाविद्यालयाचे गुण-गौरव प्रमाणपत्र

EC(SC)/43/RAR/MHCOGN10604

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

महाविद्यालयाचे गुण-गौरव प्रमाणपत्र

॥ मानाचा तुरा ॥

पुणे विद्यापीठाच्या गुणवत्तासुधार योजने अंतर्गत शैक्षणिक वर्ष २००७-०८ साठीचा ग्रामीण विभागातील सर्वोत्कृष्ट संलग्न महाविद्यालय पुरस्कार पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरू मा.नरेंद्र जाधव यांच्या शुभ हस्ते स्वीकारताना संस्थेचे अध्यक्ष मा.संजय काळे साहेब, मा.संचालक मंडळ व प्राचार्य

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांजकडून प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना मिळालेले विविध गुण-गौरव पुरस्कार

डॉ. कांतीलाल पुराणे
उत्कृष्ट प्राचार्य पुरस्कार
पुणे ग्रामीण विभाग २०१२-१३

डॉ. भास्कर शेळके
उत्कृष्ट प्राध्यापक पुरस्कार
पुणे ग्रामीण विभाग २००७-०८

डॉ. मोहन जाधव
सर्वोत्कृष्ट नावीन्यपूर्ण शैक्षणिक कामगिरी
पुरस्कार पुणे ग्रामीण विभाग २०१२-१३

डॉ. रविंद्र चौधरी
उत्कृष्ट प्राध्यापक पुरस्कार
पुणे ग्रामीण विभाग २०१४-१५

श्री. लतिफ हलवाई
उत्कृष्ट शिक्षकेतर
कर्मचारी पुरस्कार
पुणे ग्रामीण विभाग २००८-०९

डॉ. चंद्रकांत मंडलिक
उत्कृष्ट कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
पुणे ग्रामीण विभाग २००६-०७

डॉ. महादेव वाघमारे
उत्कृष्ट कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
पुणे ग्रामीण विभाग २०१२-१३

प्रा. अशोक दुशिंग
उत्कृष्ट कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
पुणे ग्रामीण विभाग २०१६-१७

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांजकडून राष्ट्रीय सेवा योजना उत्कृष्ट एकक महाविद्यालय पुरस्कार-प्रमाणपत्र

महाविद्यालयाचे गुण-गौरव प्रमाणपत्र

विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून 'सर्वोत्कृष्टतेचे क्षमताधिष्ठीत' महाविद्यालय दर्जा प्राप्त

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

डॉ. निसार अहमद मीर
संयुक्त सचिव

Dr. Nisar Ahmad Mir
Joint Secretary

सत्यमेव जयते

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग

University Grants Commission

(मानव संसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार)
(Ministry of Human Resource Development, Govt. of India)

बहादुर शाह जफर मार्ग, नई दिल्ली-110002
Bahadur Shah Zafar Marg, New Delhi-110002

दूरभाष Phone : 011-23212027 फॅक्स Fax : 011-23219719
e-mail : nisarmir.ugc@nic.in

Speed post

No. F.12-1/2010/2015(NS/PE)

May, 2016

The Principal,
Shri Shiv Chhatrapati College of Arts,
Commerce and Science, Bodkenagar,
Junnar, Tal. Junnar, Dist. Maharashtra-410502

Sub:- Award of "Colleges with Potential for Excellence "(CPE) Status during XII Plan period under the CPE Scheme.

Sir/Madam,

This is with reference to the Interface meeting held in the UGC office from 27.01.2016 to 30.01.2016 with the Expert Committee on "Colleges with Potential for Excellence "(CPE) to approve the action plan and budget of colleges during the XII Plan period under the CPE Scheme.

I am pleased to inform you that UGC has approved the College with Potential for Excellence "(CPE) Status to your college under the CPE Scheme for a period of five years. The CPE status will be effective from 1st April, 2016 to 31st March, 2021 subject to submission of following certificates/undertaking from the college:-

- 1) Declaration that the salary of teaching and non-teaching staff is being paid by the State Government (along with documentary evidence).
- 2) Undertaking that CPE funds will not be used on un-aided/Self-financing departments/ courses of the college.
- 3) Certificate to the effect that provisions laid down in the CPE guidelines will be strictly adhered to.
- 4) Delinking the plus-2 courses, in case of composite colleges.

Pertinent to mention here that during Interface meeting it was observed that some of the colleges have ambiguity about delinking the plus-2 courses from the colleges. In this connection, it is to inform you that as per the XII Plan CPE guidelines, If a college is a composite college, it should take immediate steps to delink the plus-2 courses from the college.

It is reiterated that 1st instalment of grant under the Scheme will be released to the college only after submission of above documents.

With warm regards,

Yours sincerely,

(Dr. Nisar Ahmad Mir)
Joint Secretary

महाविद्यालयाचे गुण-गौरव प्रमाणपत्र विज्ञान व तंत्रज्ञान विभाग भारत सरकार यांचेकडून फीस्ट (FIST) अंतर्गत अनुदान प्राप्त

Dr. A Mukhopadhyay
Head
INSPIRE & FIST Division
Email: tsd@nic.in
Tel. + Fax: 011-26602193

भारत सरकार
विज्ञान और प्रौद्योगिकी मंत्रालय
विज्ञान और प्रौद्योगिकी विभाग
टेक्नॉलाजी भवन नया महारौली मार्ग नई दिल्ली - 110016

GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF SCIENCE & TECHNOLOGY
Department of Science & Technology
Technology Bhawan, New Mehrauli Road, New Delhi-110016

SR/FST/ College-160/2013

November 2013

Subject: Your Proposal under "FIST Program - 2013"

Dear Sir,

This is in connection with the aforesaid proposal submitted by your Department/ Centre for support under the FIST Program of DST. We are happy to inform you that the aforesaid proposal has been identified for support in Level-I category by the DST based on the recommendations of the FIST Advisory Board (FISTAB). The details of the recommendations for 5 years duration of the project are given below:

Departments/ Centres/ Schools/ College are also requested for sending all documents at one stage instead of sending in parts by Post only. Please avoid of sending these documents by Email as well as at the last moment. Incomplete documents submitted by any Department/ Centre/ School/ College would be unable to process for releasing grants and the matter would be kept pending maximum for six months, beyond which recommendations for the support under DST-FIST Program.

We look forward for kind cooperation from you in this regard and if any clarifications are needed, please feel free to contact us. Please submit the following documents before 14th February 2014 (Friday). All documents will be required to send by Post. Documents may not be sent by E-mail for releasing fund.

With best regards.

To

Principal,
Shri Shiv Chhatrapati College of Arts, Commerce and Science,
Bodkenagar, Junnar,
Pune-410502
Maharashtra

A. Mukhopadhyay
(A. Mukhopadhyay)

शिवकुंज

सन २०२१ - २०२२

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांजकडून महाविद्यालयाच्या
शिवकुंज नियतकालीकास मिळालेले पुरस्कार - प्रमाणपत्र

सन २०१३ - १४

पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी कल्याण मंडळ प्रमाणपत्र

शिवकुंज

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळाचे,
श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर, बोडकेनगर, जि. पुणे
या महाविद्यालयास पुणे विद्यापीठ, विद्यार्थी कल्याण मंडळा तर्फे
आयोजित केलेल्या नियतकालिक स्पर्धेमध्ये
विभागीय स्तर - प्रथम क्रमांक - पुणे ग्रामिण
मिळाल्याबद्दल हे प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात येत आहे

डॉ. पंडित शेळके

संचालक, विद्यार्थी कल्याण मंडळ

डॉ. वासुदेव गाडे

कुलगुरु

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

शिवकंज
२०२१-२२

स्थापना : १९७०

अंक : ३४ वा

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ,

नेक
'बी+'

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर (पुणे)

(कला, वाणिज्य व विज्ञान)

बोडकेनगर, जुन्नर ४१० ५०२ जि.पुणे

दूरध्वनी : (०२१३२) २२२०९४, २२२१५०

फॅक्स : (०२१३२) २२२१५०, २२३६८९

(I.D.No.PU / PN / ASC / 026 / 1970)

E-mail : sscj@yahoo.co.in

Web-site : www.ssccollegejunnar.org

शिवकंज
२०२१-२२

वार्षिक नियतकालिक
(सन २०२१-२०२२)

डॉ. सुधीर कृष्णाजी जोशी
प्रमुख संपादक

डॉ. चंद्रकांत मंडलिक
प्राचार्य

॥ श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय ॥
बोडकेनगर, जुन्नर, जि.पुणे

शिवकुंज
२०२१-२२

शिवकुंज
२०२१-२०२२

प्रकाशक

प्राचार्य डॉ. चंद्रकांत मंडलिक

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर, पुणे

संपादक : डॉ. सुधीर जोशी

संपादक मंडळ

प्रा.डॉ.सौ.वंदना नडे

प्रा.रेखा गायकवाड

प्रा.युगंधरा गिरमे

प्रा.नचिकेत धर्माधिकारी

प्रा.सौ.पूनम माने

प्रा.एस.एन.कसबे

प्रा.सौ.मीरा हाडवळे

प्रा.विकास वाघमारे

प्रा.कविता शिंदे

सौ.वंदना चव्हाण

प्रा.सौ.सारिका सोनार

प्रा.किशोर वाघचौरे

विशेष सहाय्य

प्रा.विलास कुलकर्णी, अध्यक्ष प्रतिनिधी

श्री.प्रदिप ढोले, वरिष्ठ लिपीक

सौ.वंदना चव्हाण, प्रभारी ग्रंथपाल

मुखपृष्ठ व मलपृष्ठ संकल्पना

श्री.हेमंत काळे

अक्षर जुळणी

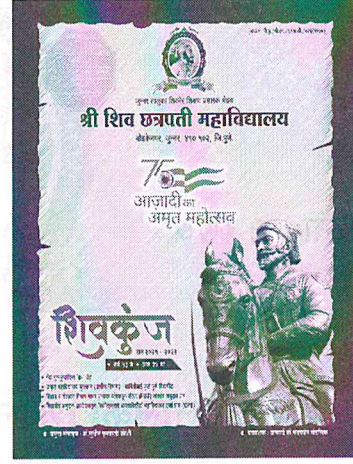
टाईप इनोव्हेटर्स

सातारा. भ्रमणध्वनी ९४२९५८५२५५

मुद्रक

प्रिंट ओम ऑफसेट

सातारा. दूरध्वनी : (०२९६२) २३४०४९/२३२०८२

वार्षिक नियतकालिक २०२१-२०२२

प्रकाशन स्थळ

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर, जि.पुणे

प्रकाशक

प्राचार्य डॉ. चंद्रकांत मंडलिक

पत्ता : श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर, जि.पुणे

संपादकाचे नाव

डॉ. सुधीर कृष्णाजी जोशी

राष्ट्रीयत्व - भारतीय

मालकी - श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर, जि.पुणे

मी प्राचार्य डॉ. चंद्रकांत मंडलिक जाहीर करतो की, वर दिलेली माहिती माझ्या समजूतीप्रमाणे बरोबर आहे.

प्राचार्य डॉ. चंद्रकांत मंडलिक

प्रकाशक

सदर अंकात प्रसिध्द करण्यात आलेल्या साहित्यातील मतांशी प्रकाशक व संपादक मंडळ सहमत असतीलच असे नाही.

शिवकुंज

२०२१-२०२२

वार्षिक नियतकालिक
(सन २०२१-२०२२)

संपादक मंडळ

अध्यक्ष

प्राचार्य डॉ.चंद्रकांत मंडलिक

प्रमुख संपादक

डॉ.सुधीर कृष्णाजी जोशी

सह संपादक

प्रा.डॉ.सौ.वंदना नढे प्रा.सौ.मीरा हाडवळे

● मराठी विभाग ●

प्रा.डॉ.सौ.वंदना नढे
प्रा.सौ.मीरा हाडवळे

● हिंदी विभाग ●

प्रा.रेखा गायकवाड
प्रा.विकास वाघमारे

● संस्कृत विभाग ●

प्रा.नचिकेत धर्माधिकारी

● इंग्रजी विभाग ●

प्रा.युगंधरा गिरमे
प्रा.सौ.कविता शिंदे

● अहवाल विभाग ●

प्रा.सचिन कसबे
प्रा.सौ.सारीका सोनार
प्रा.किशोर वाघचौरे
डॉ.सौ.पूनम माने

● कार्यालयीन सहयोग ●

श्री.प्रदिप ढोले - वरिष्ठ लिपीक
सौ.वंदना चव्हाण - प्रभारी ग्रंथपाल

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ,
बोडकेनगर, ता.जुन्नर जि.पुणे

विश्वस्त मंडळ

मा. अॅड. संजय शिवाजीराव काळे अध्यक्ष

मा.श्री.निवृत्तीशेट मुरलीधर काळे उपाध्यक्ष

मा.श्री.दत्तात्रय सुदाम थोरात सेक्रेटरी

मा.श्री.सुभाष शंकरराव कवडे सह सेक्रेटरी

मा.सौ.कांताताई बाळासो. मस्करे खजिनदार

मा.श्री.अशोकशेट शंकरराव काळे पालक प्रतिनिधी

मा.श्री.अनिलकाका मोरेश्वर जोगळेकर विश्वस्त

मा.अॅड.अविनाश विठ्ठलराव थोखे विश्वस्त

प्रा.डॉ.चंद्रकांत रामनाथ मंडलिक प्राचार्य (विश्वस्त)

वरिष्ठ महाविद्यालय स्थानिक व्यवस्थापन समिती

मा.अॅड.संजय शिवाजीराव काळे	अध्यक्ष
मा.श्री.सुभाष शंकरराव कवडे.....	सदस्य
मा. डॉ.चंद्रकांत रामनाथ मंडलिक	सदस्य
मा.श्री.मच्छिंद्रशेठ बाबुराव शेते	सदस्य
मा.श्री.कोंडीराम भागुजी वाघमारे	सदस्य
मा.अॅड.चंद्रकांत सुदाम डहाळे.....	सदस्य
मा.अॅड.श्री.कैलास गणपत गोसावी	सदस्य
मा.डॉ.दिपेंद्र विनायक उजगरे	सदस्य
मा.प्रा.उत्तम बाबुराव शेलार	सदस्य
मा.डॉ.रविंद्र देवराम चौधरी	सदस्य
मा.डॉ.सौ.वंदना विनायक नढे	सदस्य
मा.डॉ.तुषार मधुकर कांबळे	सदस्य
मा.सौ.निलम सचिन मोढवे	सदस्य

कनिष्ठ महाविद्यालय स्थानिक व्यवस्थापन समिती

मा. अॅड.संजय शिवाजीराव काळे	अध्यक्ष
मा. श्री.दत्तात्रय सुदाम थोरात.....	सदस्य
मा. प्राचार्य डॉ.चंद्रकांत रामनाथ मंडलिक	सचिव
मा. प्रा.प्रतिभा सुनिल लोढा	सहसचिव (उपप्राचार्या)
मा.सौ.मनिषा धमेंद्र कोरे	सदस्य

संपादकीय

शिवकुंज २०२१-२२ चा प्रस्तुत अंक आपणास सादर करताना मला संपादक या नात्याने मनस्वी आनंद होत आहे. कोरोनानामक जागतिक संकटकाळात जीवनाची सर्वच क्षेत्रे मंदावली होती.

शिक्षण क्षेत्रही त्यास कसे अपवाद असावे ? भरलेले वर्ग, कार्यक्रमांची रेलचेल, विविध स्पर्धांचं आयोजन आणि स्नेहसम्मेलनाची लगीनघाई त्या काळात नावालाही शिल्लक नव्हती. या वर्षापासून मात्र हे सारे पुन्हा एकदा नव्या जोमाने अनुभवावयास मिळत आहे. पुनश्च हरी ओम !

त्या 'कठीण काळात' नाईलाजाने स्वीकारलेल्या आभासी अध्यापन पध्दतीमुळे (ऑनलाईन टिचिंग) विद्यार्थ्यांचा लिहिण्याचा परिपाठ जवळजवळ मोडीत निघाला, साहित्याचा आस्वाद आणि सर्जनशीलता उतरणीला लागली आणि वाचनाची सवय मोडली. माणूसपण टिकवणाऱ्या या गोष्टींना उजाळा देण्यासाठी शिवकुंजचा हा प्रपंच !

महाविद्यालयीन जीवनाला फुलपाखराचे पंख असतात. ते जादुई आणि मंतरलेले दिवस शब्दात पकडण्याचे कसब आणि भाषेची जाण फार थोड्या विद्यार्थ्यांकडे असते. अशाच 'भाग्यवान' विद्यार्थ्यांचे लेख आणि कविता प्रस्तुत संग्रहात मानाची जागा पटकावून आहेत. महाविद्यालयाचे नियतकालिक हे त्या त्या महाविद्यालयाचा आरसा असते. संबंधित शैक्षणिक वर्षातील ठळक घडामोडी त्यात प्रतिबिंबित होत असतात. प्रस्तुत अंक त्याप्रमाणे सिध्द करण्यात आला आहे.

हा अंक तयार करण्याच्याकामी संस्थेचे अध्यक्ष मा.अॅड.संजय शिवाजीराव काळेसो, समस्त विश्वस्त मंडळ, अध्यक्ष प्रतिनिधी प्रा. विलास कुलकर्णी, कार्यालय प्रबंधक प्रा.सौ.मनिषा कोरे, कार्यालयीन कर्मचारी, वरिष्ठ व कनिष्ठ महाविद्यालयातील प्राध्यापक वृंद, शिवकुंज संपादक मंडळ, चतुर्थश्रेणी कर्मचारी आणि सर्वात महत्वाचे असे विद्यमान प्राचार्य आणि उपप्राचार्य यांचे सहकार्य लाभले. सर्वांचे मनापासून आभार !

- डॉ.सुधीर जोशी

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ,

श्री शिव छत्रपती कला, वाणिज्य
व विज्ञान महाविद्यालय,
जुन्नर, जि.पुणे

महाविद्यालय वार्षिक अहवाल २०२१-२२

मित्र हो !

हिंदवी स्वराज्य संस्थापक, महाराष्ट्राचे आराध्य दैवत श्री शिव छत्रपतींच्या जन्माने पुनीत झालेल्या आणि लेण्याद्रीच्या गिरीजात्मज, ओझरच्या श्री विघ्नहर यांच्या पुण्यभूमीतील श्री शिव छत्रपती महाविद्यालयाचा सन २०२१-२२ चा ५२ वा वार्षिक अहवाल सादर करित असताना मला अत्यानंत होत आहे.

जुन्नर आणि जुन्नर तालुक्याच्या आदिवासी, डोंगराळ दुर्गम व आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाची संधी प्राप्त व्हावी म्हणून जुन्नरचे सुपुत्र आणि मुंबई विद्यापीठाचे तत्कालीन रेक्टर आणि नामवंत शिक्षणतज्ज्ञ कै.प्रा.गोवर्धनदास तथा आबासाहेब पारीख यांच्या नेतृत्वाखाली जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळाची स्थापना करण्यात आली. तालुक्याचे सुपुत्र व सहकारमहर्षी माजी आमदार कै.शिवाजीराव महादेवराव तथा दादासाहेब काळे, कै.सदुअण्णा परदेशी, कै.अॅड.गणपतराव रोकडे, कै.अॅड.बाबा दिक्षीत, कै.अॅड.शिवाजीराव बुट्टे, पै.डॉ.आय.एम.मोकाशी, अॅड.कै.भाईसाहेब पुरवंत इत्यादींच्या मदतीने महाविद्यालयाच्या विकासाचा रथ पुढे दौडत ठेवला.

दातृत्व व ऋणनिर्देश

दानशूर कै.गणपतराव बोडके व त्यांच्या कुटुंबियांनी संस्थेला दान दिलेल्या १० एकर जमिनीवर महाविद्यालय आज डौलाने उभे आहे. संस्थेचे विद्यमान अध्यक्ष अॅड.संजय शिवाजीराव काळे साहेब व विश्वस्तांच्या अथक, सातत्यपूर्ण प्रयत्नांमुळे व मार्गदर्शनामुळे महाविद्यालयाचा अखंड विकास चालू असून पुणे विद्यापीठ क्षेत्रात एक नामवंत, उपक्रमशील महाविद्यालय म्हणून महाविद्यालयाचा नावलौकिक आहे. राष्ट्रीय मूल्यांकन परिषदेकडून महाविद्यालयास बी+ दर्जा प्राप्त झाला.

या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयातील शैक्षणिक विभाग, अभ्यासपूरक उपक्रम, सामाजिक उपक्रम, कार्यक्रम, प्राध्यापकांची शैक्षणिक व सामाजिक कामगिरी यांचा संक्षिप्त स्वरूपातील आढावा मी आपणापुढे सादर करित आहे.

उल्लेखनीय कामगिरी -

१. वाणिज्य विभाग आणि संशोधन केंद्र - वाणिज्य विभाग आणि संशोधन केंद्रामधून आतापर्यंत २४ विद्यार्थ्यांना सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातर्फे पीएच.डी.पदवी प्रदान करण्यात आली. सध्या ९ विद्यार्थी पीएच.डी. संशोधन कार्य करीत आहेत. वाणिज्य विभाग व संशोधन केंद्रातर्फे आतापर्यंत ७ परदेशी विद्यार्थ्यांनी पीएच.डी. चे संशोधन पूर्ण केले आहे.
२. संस्थेचे विद्यमान अध्यक्ष मा.अॅड.संजय शिवाजीराव काळे साहेब यांच्या सूचनेवरून प्रत्येक वर्गात प्रथम क्रमांकाने उत्तीर्ण होणाऱ्या व याच महाविद्यालयात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांला महाविद्यालयाची संपूर्ण प्रवेश फी माफ केली जाते.
३. महाविद्यालयाच्या स्वनिधीतून खालील कोर्सेस सुरु आहेत.

1. G.I.S.	2. Travel & Tourism
3. Functional English	4. Women's Study Center

उल्लेखनीय कामगिरी प्राध्यापक -

१. डॉ.ए.एस.पाटील - राज्यघटनेवर पुस्तक प्रकाशन
२. प्रा.डॉ.उत्तम शेलार - पीएच.डी. पदवी प्राप्त
३. डॉ.खीन्द्र चौधरी - नेचर नियतकालिकात संशोधन लेख प्रसिध्द
४. प्रा.सौ.मनिषा कोरे - कार्यालय अधीक्षक पदी निवड
५. डॉ.सुधीर जोशी - सृजन दुसरा काव्यसंग्रह प्रकाशित
६. डॉ.वंदना नडे - मराठी विभाग प्रमुख पदी नियुक्ती व पुस्तक प्रकाशन
७. प्रा.संतोष गवळी - एन.एस.एस. राष्ट्रीय पुरस्कार प्राप्त

महाविद्यालयातील अभ्यासक्रम-

- कनिष्ठ महाविद्यालय - कला,वाणिज्य, विज्ञान व एच.एस.सी. व्होकेशनल व्यावसायिक अभ्यासक्रम इ.११वी व इ.१२वी +२ स्तरावरील द्विलक्षी अभ्यासक्रमावर आधारित संगणकशास्त्र, माहिती तंत्रज्ञान व इलेक्ट्रॉनिक्स
- पदवी महाविद्यालय - बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी.(रसायनशास्त्र, पदार्थ विज्ञान, प्राणीशास्त्र आणि गणित), बी.बी.ए., बी.बी.ए.(कॉम्प्युटर अप्लीकेशन)
- पदव्युत्तर महाविद्यालय - एम.ए.- मराठी, इंग्रजी, राज्यशास्त्र, भूगोल व इतिहास, एम.कॉम., एम.एस्सी.- रसायनशास्त्र व प्राणीशास्त्र
- संशोधन केंद्र - वाणिज्य व प्राणीशास्त्र

महाविद्यालयाची विद्यार्थी संख्या

विभाग	मुले	मुली	एकुण
वरिष्ठ महाविद्यालय	१२१९	१२४६	२४६५
कनिष्ठ महाविद्यालय	१२४६	१०७२	२३१८
व्यवसाय शिक्षण	५६	१३	६९
एकुण	२५२१	२३३१	४८५२

प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी वृंद

वरिष्ठ महाविद्यालय	कनिष्ठ महाविद्यालय	शिक्षकेतर कर्मचारी	एकुण
६७	७६	४०	१८३

उत्कृष्ट निकालाची परंपरा

● मार्च २०२१ मध्ये झालेल्या इ.१२वी परीक्षेचे निकाल खालीलप्रमाणे

१) इ.१२वी आर्ट्स - ७५.२१%

२) इ.१२वी कॉमर्स - ८९.७१%

३) इ.१२वी सायन्स - ९८.४०%

४) इ.१२वी एच.एस.सी. व्होकेशनल - ८२.८५%

● वरिष्ठ महाविद्यालयाचे एप्रिल/मे २०२१ निकाल पुढीलप्रमाणे

एफ.वाय.बी.ए. - ९९.११%	एस.वाय.बी.ए. - १००%	टी.वाय.बी.ए. - ८२.४३%
एफ.वाय.बी.कॉम. - ९९.१८%	एस.वाय.बी.कॉम. - ९६.७२%	टी.वाय.बी.कॉम. - ९०.५१%
एफ.वाय.बी.एस्सी. - ९५.३४%	एस.वाय.बी.एस्सी. - ९८.५७%	टी.वाय.बी.एस्सी. - ८६.२०%
एफ.वाय.बी.बी.ए. - १००%	एस.वाय.बी.बी.ए. - १००%	टी.वाय.बी.बी.ए. - ९४.४४%
एफ.वाय.बी.सी.ए. - १००%	एस.वाय.बी.सी.ए. - १००%	टी.वाय.बी.सी.ए. - ९३.७५%
एम.ए.इंग्रजी - १००%	एम.एम.मराठी - १००%	एम.कॉम. - ९२%
एम.ए.राज्यशास्त्र - ८५.७१%	एम.एस्सी.प्राणीशास्त्र - ६०%	एम.ए.इतिहास - ५५.५५%
एम.एस्सी. रसायनशास्त्र - ६६.६६%	एम.एस्सी. भूगोल - ६२.५%	

स्वागत व शुभेच्छा -

चालू वर्षात महाविद्यालयातून प्रा.अ.एम.कहाणे हे सेवानिवृत्त झाले त्यांना भावपूर्ण निरोप व शुभेच्छा. तसेच शैक्षणिक वर्षामध्ये नवनियुक्त प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे स्वागत.

भावी संकल्प -

भावी काळात महाविद्यालयाने खालील संकल्प ठरविले आहेत. संस्था पदाधिकार्यांच्या कृतीशिलतेमुळे व आपणा सर्वांच्या सहकार्याने ते नक्कीच पूर्णत्वास जातील याची खात्री वाटते.

१. स्किल बेस्ड ट्रेनिंग सेंटर कौशल्याधिष्ठित प्रशिक्षण केंद्र
२. ज्युनिअर कॉलेज नविन इमारत उभारणी
३. सुसज्ज प्रेक्षागृहाची उभारणी
४. इनोव्हेशन सेंटर
५. मास मीडिया सेंटर

भावपूर्ण श्रध्दांजली -

शै.वर्ष २०२१-२२ मध्ये संस्थेशी संबंधित खालील मान्यवरांचे दुःखद निधन झाले.

१. मा.दगडू गंगाराम जाधव - संस्था खजिनदार, सौ.कांताताई मस्करे यांचे वडील दि.१२/०७/२०२१
२. श्रीमती ताराबाई रसाळ- प्रा.विक्रम रसाळ, मानसशास्त्र विभाग यांच्या मातोश्री दि.२३/०८/२०२१
३. मा.मुक्ताजी नावजी रोकडे- प्रा.गणेश रोकडे, इंग्रजी विभाग यांचे वडील दि.१६/११/२०२१
४. मा.चंदनमलजी कर्नावट - उपप्राचार्या कनिष्ठ महाविद्यालय प्रा.लोढा यांचे वडील दि.२७/११/२०२१
५. मा.भगवान घोडेकर - प्रा.स्वप्नील घोडेकर, रसायनशास्त्र विभाग यांचे वडील दि.०१/०१/२०२२

याव्यतिरिक्त संस्थेचे दिवंगत सभासद, ज्ञात, अज्ञात, हितचिंतक व देशाच्या सीमेवर यावर्षी हुतात्मा झालेल्या आपल्या शूर जवानांना भावपूर्ण श्रध्दांजली. केंद्रीय मंत्री श्री.रामविलास पास्वान, भारतरत्न श्रीमती लता मंगेशकर, विख्यात गायक श्री.एस.पी.बालसुब्रमण्यम आणि ख्यातनाम अभिनेते श्री.दिलीपकुमार यांना संस्थेतर्फे भावपूर्ण श्रध्दांजली.

समारोप -

मित्रहो १९७० साली स्थापन झालेल्या या महाविद्यालयाचा आता सर्वांगाने विकास होत आहे. पुणे विद्यापीठ व नॅक कमिटीची गुणवत्तेची मोहोर आपल्या महाविद्यालयास मिळालेली आहेच. त्यास जास्तीत जास्त पात्र होण्यासाठी आपल्या सर्वांच्या सहकार्याची व सदिच्छांची आम्हांस गरज आहे. ते सदैव मिळत राहो ही अपेक्षा. यावर्षी झालेल्या विविध उपक्रमांमध्ये विद्यार्थ्यांनी व प्राध्यापकांनी सहभाग घेतला. पारितोषिके मिळविली त्याबद्दल सर्वांचे हार्दिक अभिनंदन व भावी वाटचालीस सर्वांना हार्दिक शुभेच्छा.

डॉ.चंद्रकांत मंडलिक
प्राचार्य

MISSION STATEMENT

1. To uplift the downtrodden, backward, tribal and weaker sections of junnar block through higher education ,
2. To empower the illiterate, ignorant, uneducated masses by educating them and by creating in them the social, political and cultural awareness ,
3. To give them confidence that they are the creators and not the creatures of their fate ,
4. To make them think that knowledge alone can help them in creating their future ,

The Vision and Mission of the institution is transmitted to the students, teachers, staff and other stakeholders through the action.

VISION

Strengthen - Vibrant, flexible and self-reliant institutional processes of higher learning along with an emphasis value systems to generate prudent citizen of India with "can do attitude"

Ensure - recognition as art International Leader in Holistic Education to achieve Global Competency in Corporate and Social World

Provide - equal opportunities and ensure support without prejudice for gender, class, caste, religion and economics status.

Globally - Competitive education infrastructure compatible to the changing challenges of India's nation-building processes.

Go beyond - the recognized frontiers of social equity and justice and provide pioneering leadership action in bringing together the illiterate and the ignorant towards education to transform human population in to a human resource.

अभिनंदन...!

डॉ.उत्तम शेलार
सहकारमहर्षी मा.श्री.शिवाजीराव तथा
दादासाहेब काळे गुणवंत व आदर्श
प्राध्यापक पुरस्कार प्राप्त

प्रा.डॉ.सौ.पूनम माने
कै.पार्वतीबाई शिवाजीराव काळे
गुणवंत व आदर्श प्राध्यापिका
पुरस्कार प्राप्त

सौ.शुभांगी साबळे
कै.शब्दश्री भास्कर शेळके
आदर्श शिक्षकेतर कर्मचारी
पुरस्कार

श्री.कीर्तिकुमार सुर्यवंशी
कै.सबाजी पांडूरंग लोंढे
आदर्श शिक्षकेतर कर्मचारी
पुरस्कार

प्रा.डॉ.रंजना पुराणे
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पीएच.डी. प्राप्त

प्रा.डॉ.शाल्मली जुवेकर
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पीएच.डी. प्राप्त

गुणानुक्रमे प्रथम क्रमांकाचे मानकरी

कु.सोनाली काजळे
प्रथम वर्ष कला

कु.अस्पिया पटेल
प्रथम वर्ष वाणिज्य

कु.गौरी खिलारी
प्रथम वर्ष विज्ञान

कु.सायली गराडे
प्रथम वर्ष बी.बी.ए.

कु.सानिया महाबारे
प्रथम वर्ष बी.सी.ए.

कु.सोनाली सुरकुले
द्वितीय वर्ष कला

कु.अमेरा इनामदार
द्वितीय वर्ष वाणिज्य

कु.माधुरी गिडे
द्वितीय वर्ष वाणिज्य

कु.नम्रता काफरे
द्वितीय वर्ष विज्ञान

कु.पल्लवी झोगडे
द्वितीय वर्ष बी.बी.ए.

गुणानुक्रमे प्रथम क्रमांकाचे मानकरी

कु.आरती काळे
द्वितीय वर्ष बी.बी.ए.

कु.सायली घोगरे
द्वितीय वर्ष बी.सी.ए.

शिरीष कडू
तृतीय वर्ष कला

जय जाधव
तृतीय वर्ष वाणिज्य

कु.अक्षता पानसरे
तृतीय वर्ष विज्ञान

शुभम पवार
तृतीय वर्ष बी.बी.ए.

मोह.उजेर शेख
तृतीय वर्ष बी.सी.ए.

ऋषिकेश रायकर
एम. ए. - इंग्रजी

कु.रूपाली थोरवे
एम. ए. - मराठी

कु.क्रांती खंडागळे
एम. ए. - राज्यशास्त्र

कु.निकिता वाधुले
एम. कॉम

अभिषेक चवळे
एम. एस्सी. - रसायनशास्त्र

कु.प्रियांका पारधी
एम. ए. - इतिहास

सचिन पिंगळे
एम. एस्सी. - झुलॉजी

कनिष्ठ महाविद्यालय गुणानुक्रमे प्रथम क्रमांकाचे मानकरी

कु.साक्षी डोके
११ वी कला प्रथम क्रमांक

कु.श्रद्धा ताजे
११ वी कला द्वितीय क्रमांक

कु.संतोषी काटकर
११ वी कला तृतीय क्रमांक

कु.श्रुतीका जाधव
११ वी वाणिज्य प्रथम क्रमांक

दुर्वाक तांबोळी
११ वी वाणिज्य द्वितीय क्रमांक

गुणानुक्रमे प्रथम क्रमांकाचे मानकरी

कु.गौरी शेळकंदे
११ वी वाणिज्य
द्वितीय क्रमांक

कु.रिया चकवे
११ वी वाणिज्य
तृतीय क्रमांक

कु.श्रावणी सुर्येकर
११ वी वाणिज्य
तृतीय क्रमांक

अभिनव वेल्हेकर
११ वी विज्ञान
प्रथम क्रमांक

विराज रोकडे
११ वी विज्ञान
द्वितीय क्रमांक

युवराज बॉबले
११ वी विज्ञान
तृतीय क्रमांक

कु.श्रद्धा तारु
११ वी एमसीव्हीसी प्रथम क्रमांक

कु.श्रद्धा डोळस
११ वी एमसीव्हीसी द्वितीय क्रमांक

अनिरुद्ध बटवाल
११ वी एमसीव्हीसी तृतीय क्रमांक

कु.शितल भगत
१२ वी कला प्रथम क्रमांक

कु.शितल कोकणे
१२ वी कला द्वितीय क्रमांक

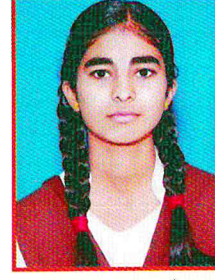
कु.शिवानी गायकवाड
१२ वी कला तृतीय क्रमांक

अथर्व कोकणे
१२ वी वाणिज्य प्रथम क्रमांक

कु.चैताली कुलवडे
१२ वी वाणिज्य द्वितीय क्रमांक

कु.पुजा कुलवडे
१२ वी वाणिज्य तृतीय क्रमांक

प्रितम रोकडे
१२ वी विज्ञान प्रथम क्रमांक

प्रसाद कुटे
१२ वी विज्ञान द्वितीय क्रमांक

मृणाल कोळी
१२ वी विज्ञान तृतीय क्रमांक

विनायक भगत
१२ वी एमसीव्हीसी प्रथम क्रमांक

अंगद कोते
१२ वी एमसीव्हीसी द्वितीय क्रमांक

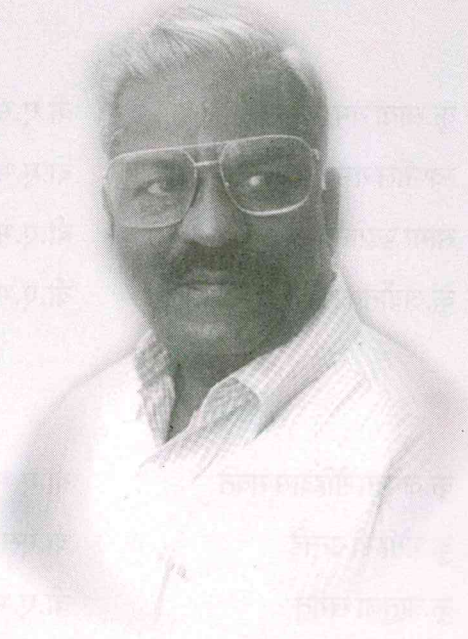

आदित्य कोते
१२ वी एमसीव्हीसी तृतीय क्रमांक

॥ श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय ॥
बोडकेनगर, जुन्नर, जि.पुणे

शिवकुंड
२०२१-२२

शब्दांनीच पेटतात घरे, दारे, देश
आणि माणसेसुद्धा

शब्द विज्ञवतात आगही
शब्दांनी पेटलेल्या माणसांची

- वामन निंबाळकर

मराठी विभाग
(वरिष्ठ महाविद्यालय)

प्रा.डॉ.सौ.वंदना विनायक नढे
सहसंपादिका

गद्य विभाग

१) स्वामी विवेकानंदानंदाने विचार आणि युवा पिढी	कु.साया राम हेलम	बी.ए. भाग-२	१३
२) ऑनलाईन शिक्षण पध्दती शाप की वरदान	स्वप्नील रामदास भालचिम	बी.ए. भाग-३	१६
३) आई नावाचं पान	सागर पंढरीनाथ लांडे	बी.ए. भाग-२	१७
४) अनाथांची माय सिंधूताई सपकाळ	कु.अवंतिका संपत ताम्हाणे	बी.ए. भाग-२	१८

पद्य विभाग

१) असा होता माझा राजा	कु.अपेक्षा रोहिदास रावते	बी.ए. भाग-२	१५
२) चारोळ्या	कु.मोहिनी उत्तर्डे	बी.एस्सी.भाग-३	१९
३) आई	कु.ऋतुजा खरात	बी.ए. भाग-३	२०
४) स्वाभिमान	सौ.सरिता अजय कलढोणे	एम.ए. भाग-१	२०
५) जीवनाच्या वाटेवर	कु.अपेक्षा महादू ढोले	बी.कॉम.भाग-१	२१
६) आयुष्य	कु.दिवटे तारा रामदास	बी.एस्सी.भाग-१	२१
७) भारत माझा देश महान	कु.आरती राजेंद्र बोरसे	बी.कॉम.भाग-२	२१
८) देशप्रेमी	ओमकार रामचंद्र सरजिन	बी.ए. भाग-३	२१
९) मी कुणाला कळले नाही	कु.ऋतुजा खरात	बी.ए. भाग-३	२२
१०) वंदन तुज भारत माता	कु.मोहिनी उत्तर्डे	बी.एस्सी.भाग-३	२२

स्वामी विवेकानंदांचे विचार आणि युवा पिढी

कु.साया राम हेलम
बी.ए.भाग-२

आपल्याला गौरवशाली भारत घडवायचा आहे. यासाठी निःस्वार्थी नेत्यांच्या आदेशांचे पालन करणे आपले कर्तव्य आहे. सर्वसमावेशक शिक्षण हे एक माध्यम आहे. संपूर्ण समाजव्यवस्थेचा पायाच आता कोलमडू लागला आहे व तो म्हणजे पराविद्या आणि अपारविद्या यांची सांगड हा होय. विज्ञान, गणित, भाषा या विषयांखेरीज आपल्याला चारित्र्य निर्माण या विषयावर आपले लक्ष केंद्रित करावे लागेल.

हे नवयुवका, राष्ट्र बघ तुला साहाय्यार्थ बोलवी
वाट निरामय आयुष्याची शोधायला हवी...
तुझ्या जीवनी चैतन्यमयी पहाट येवो नवी
वाट निरामय आयुष्याची शोधायला हवी...

भारताच्या भूमीत जन्मलेले एक अलौकिक व्यक्तिमत्व महापुरुष म्हणून स्वामी विवेकानंदांचे नाव आवर्जून घ्यावे लागेल. त्यांनी आपल्या अमोघ वक्तृत्वाद्वारे आणि विविध विषयांच्या सखोल अभ्यासाद्वारे सान्या जगाचे लक्ष वेधले आहे.

आजच्या आधुनिक युगातही त्यांचे विचार श्रेष्ठतम ठरणारे आहेत. पृथ्वीच्या पाठीवर असा कोणता एक देश असेल की ज्याला, पुण्यभूमी हे गोड आणि अन्वर्थक नाव द्यावे लागेल, असे एखादे स्थान असेल की, जिथे माणसात कोमलता, शुचिता, दया, दाक्षिण्य, क्षमा, प्रकृती, सद्गुणांचा इतर कुठल्याहीपेक्षा अधिक विकास झाला. अशी कोणती एखादी भूमी असेल जिथे आंतरराष्ट्रीय आणि आध्यात्मिकतेचे माहेरघर म्हणता येईल. तर ती म्हणजे आपली ही मायभूमी भारतच होय. तावून सुलाखून घेतलेल्या अनुभव विश्वाच्या बळावर स्वामींनी आपले विचार आत्मविश्वासपूर्वक मांडले.

विवेकानंदांचा जन्म १८६३ मधला. केवळ ३९ वर्षांचे आयुष्य लाभलेले विवेकानंद समस्त मानवजातीसाठी होते.

विज्ञानयुगाची सुरुवात होत असतानाच भविष्यकाळात होणारा धर्म आणि विज्ञान यातील संघर्ष अटळ आहे हे त्यांनी ओळखले होते म्हणूनच पर्यावरण, व्यक्त केलेली मते, आजही गांधीयाने विचार व्हावा अशीच आहेत. यंत्रे हवीत पण यंत्रांनी मानवी सर्जनशीलतेला हद्दपार करता कामा नये हे त्यांचे म्हणणे. आधुनिक वस्तूंची विपुलता येईल आणि त्यामुळे माणसे आत्मकेंद्रित होतील हे त्यांनी वर्तविलेले भाकीत आज तंतोतंत खरे ठरताना दिसत आहे.

भारत देशाला राजकीय स्वातंत्र्य मिळून सहा दशके उलटली आहेत. ब्रिटिशांच्या हातून सत्ता भारतीयांच्या हाती स्थिरावली आहे. परंतु हे स्वातंत्र्य नसून संपूर्ण स्वातंत्र्यासाठी लढा सुरु असणे आवश्यक आहे.

स्वामी विवेकानंद विक्रमी विश्वविजय संपादन करून १८९७ साली भारतात परतल्यावर त्यांच्या पहिल्यावहिल्या भाषणात मद्रास (आताचे चेन्नई) येथील युवकांसाठी आवाहन केले होते, 'हे भारतातील युवकांनो, आता उठा ! जागे व्हा !!! आणि ध्येय प्राप्त झाल्याशिवाय थांबू नका. तेहतीस कोटी देव देवतांची बंदिस्त

मंदिरात पुजा प्रार्थना करण्याऐवजी आपला वेळ व शक्ती या विराट अशा भारतमातेस अर्पण करा व या मातेच्या तेहतीस कोटी लेकरांची शिवभावे जीवसेवा या भावनेतून सेवा करा.' सुभाषचंद्र बोससारख्या अनेक नेत्यांनी हे केले व आपल्या प्राणांची मातृभूमीच्या वेदीवर आहुती दिली या संग्रामात त्यांना आपली मातृभूमी सर्वश्रेष्ठ होती. दुर्देवाने हे स्वातंत्र्य मिळताक्षणीच आम्हाला वाटले की आपले काम संपले व आपण तेथेच थांबलो आपण पूर्णपणे विसरून गेलो की, स्वातंत्र्य खऱ्या अर्थाने पूर्णत्वास जाण्यास या स्वातंत्र्याचा लढा वेगवेगळ्या सामाजिक स्तरावर चालूच असावा लागतो. देशसेवेच्या समिधा जळत राहिल्याशिवाय यज्ञातील अग्नी प्रदत्त असूच शकत नाही.

आज आपण वेगवेगळे संप्रदाय, पंथ, धर्म यामध्ये विभागले गेलो आहोत. आपल्याभोवती अनेक विहीरी बांधून आपण या असंख्य विहिरीत राहू लागलो व बाहेरील जनसागराचा, समाजाचा आपल्याला विसर पडला. सनातन अशा हिंदू धर्मात जो मानव धर्म अभिप्रेत आहे त्या विश्वधर्माची आपली पकड हळूहळू ढिली पडत गेली. सगळेच धर्म सत्य असून त्या वेगवेगळ्या मार्गांनी आपण अंतिम सत्याकडे म्हणजेच ईश्वराकडे पोचू शकतो, या वेदांतील वचनाचे आपणांस विस्मरण घडले. आज आपण याचे आत्मचिंतन करूया. गरीब लोक उपासमारीने व कर्जाला कंटाळून आजही घरी सुखरूप परतेल याची शाश्वतीही कमी झाली आहे. अनेक युवक, युवती-स्त्रियांवर होणारे अत्याचार बलात्कार आणि आपल्यास सोयरसुतक नसल्याप्रमाणे निष्क्रिय राहून किती वेळ सोसणार ? दिल्लीच्या प्रकरणाने आज सावधानतेची घंटा वाजली आहे.

तेव्हा पुढे चला सतत पुढे चला ! अगदी अखेरपर्यंत माणसांविषयी सहानुभूती बाळगा. हाच आपला मूलमंत्र असू द्या. ईश्वरावर विश्वास असू द्या. कोणत्याही कुटनीतीचे काही प्रयोजन नाही. कूटनीतीने, कपटाने, चलाखीने काहीही साधत नसते. दुःखितांसाठी तुमचे हृदय कळवळू द्या आणि साहाय्यासाठी भगवंताची प्रार्थना करा. तुम्हाला साहाय्य मिळेलच मी तुमच्यासाठी गरीब, अज्ञानी आणि दलित यांच्याविषयी सहानुभूतीचा आणि त्यांच्या उन्नतीसाठी प्राणपणास लावून प्रयत्न करण्याचा वारसा ठेवून जात आहे. हे जे एकशे तीस कोटी भारतवासी दिवसेंदिवस खाली खाली जात आहेत त्यांना वर आणण्यासाठी, त्यांचा उद्धार करण्यासाठी आपले सारे जीवन अर्पण करण्याची तुम्ही प्रार्थना करा. तुम्ही खरोखरच जर माझे संतान असाल तर तुम्हाला कशाचीही

भीती बाळगायला नको, कशानेही तुमच्या प्रगतीत बाधा यायला नको. तुम्ही सिंहासारखे व्हाल. आपण सान्या भारताला समस्त जगताला जागृत केले पाहिजे.

‘तरी न कधीही कोमेजावी मनातली पालवी,
वाट निरामय आयुष्याची शोधायला हवी...
देही असावी बलसंपत्ती’

आपल्याला गौरवशाली भारत घडवायचा आहे. यासाठी निस्वार्थी नेत्यांच्या आदेशाचे पालन करणे आपले कर्तव्य आहे. सर्वसमावेशक शिक्षण हे एक माध्यम आहे. संपूर्ण समाजव्यवस्थेचा पायाच आता कोलमडू लागला आहे. यावर एक महत्वाचा उपाय विवेकानंदांनी आपणांस सांगितला आहे व तो म्हणजे पराविद्या आणि अपराद्या ही होय. याची सुरुवात खरी तर कुटुंबातील वडिलधाऱ्या मंडळीकडून व त्यांच्या कृतीतून झाली पाहिजे तरच आजचा युवक योग्य अर्थाने घडेल नपेक्षा तो बिघडेल.

स्वामीजी आपल्या उपदेशात म्हणतात, ‘धैर्याने, शौर्याने पुढे चला. एखाद्या दिवसात वा एखाद्या वर्षातच यश आपल्या पदरी पडेल, अशी अपेक्षा बाळगू नका, मोह आणि स्वार्थपरायणता या दोन्ही गोष्टी टाळा. यांच्याविषयी सर्वदा प्रामाणिक राहा म्हणजे अवघे जग हलवून सोडाल. माझ्या युवांनो-युवकांनो स्वतःवर विश्वास ठेवा. लक्षात ठेवा की, स्वतःचे व्यक्तिमत्व, स्वतःचे जीवन हेच शक्तीचे रहस्य आहे. अन्य काही नाही.’

आजच्या पिढीवर हेच संस्कार हवेत. दुर्देवाने संस्कारक्षम शाळा-महाविद्यालयात हे मिळत नाही. तथापि शालेय पुस्तकांतून जो जातीय द्वेषाने खोटा इतिहास आजही शिकविला जातो त्याचे काय ? स्फूर्ती मिळावी, पराक्रम गाजवावा असे वाटायला लावणारा कोणता भाग शिकवला अथवा सांगितला जातो ? स्वतःच्या विचारांनी उत्तरेसुद्धा लिहू न शकणारी पिढी आपणच निर्माण करीत आहोत. मग, स्वतंत्र विचार करण्याची बाळकडू कसे मिळणार ? व्यायामाचे महत्त्व सांगण्याऐवजी स्नायूवर्धक, उंचीवर्धक आणि बलवर्धक औषधे खाऊ घालून बलवान, समाजाची निर्मिती होते काय ?

स्वामीजींनी एका शिष्याला भगवदीता वाचण्यापेक्षा बाहेर जाऊन फुटबॉल खेळ असा सल्ला दिला होता, त्याची आठवण होते. याबाबत स्वामीजी म्हणाले होते, ‘बलवान व निरोगी शरीरात सशक्त मन नांदते. अशक्त शरीरात तसे होणे संभव नाही.’ आजची

पिढी फुटबॉल, हॉकी, क्रिकेट आदी खेळ खेळून दमते... फक्त हे खेळ ती संगणकात खेळते आणि दमते, याला काय म्हणावे ? स्वामीजी म्हणतात अनुकरण म्हणजे सभ्यता नव्हे भिऊन केलेल्या अनुकरणाने कधीच प्रगती होणार नाही. आपल्या पध्दतीने ग्रहण करून आत्मसात करावी. आपले स्वातंत्र्य गमावून आपण दुसऱ्याप्रमाणे होऊ नये. स्थिर बुद्धीचे व्हा व सर्वात महत्वाचे म्हणजे पवित्र व्हा व स्वतःशी पूर्णपणे प्रामाणिक राहा. आपल्या भवितव्यावर श्रद्धा ठेवा. स्वतःच स्वतःचे भविष्य घडवा. 'गतं न शोच्यम्' जे झाले ते होऊन गेले. त्याबद्दल खंत करीत बसू नका. म्हणतात ना की 'वाहिले ते पाणी नि राहिली ती गंगा' अनंत भावीकाळ तुमच्यापुढे विस्तारलेला आहे. आणि हे तुम्ही नेहमी लक्षात ठेवावयास हवे की, तुम्ही केलेले कुविचार तुमचा प्रत्येक शब्द, प्रत्यक्ष विचार नि प्रत्येक कृत्य तुमच्या गंगाजळीत संचित राहिल.

'सामर्थ्य तुझ्या बाहुमध्ये तूच जगा दाखवी
वाट निरामय आयुष्याची शोधायला हवी...
प्रयोगशाळा, रणमैदाने
तारुण्याला ही आव्हाने !'

तेव्हा या समर्पक विचारवंत कृती होणे आवश्यक होते पण स्वातंत्र्योत्तर काळात मागील पानावरून पुढे चालू अशी

गती झालेली आहे. आताची युवा पिढी हुशार आणि चौकस तिला योग्य मार्गदर्शनाची आवश्यकता आहे. ते नसल्याने तिच्यासमोर जीवनउद्देशच नाही. सुराज्य निर्माण करणे हे ध्येय या पिढीच्या मनावर बिंबवणे आवश्यक आहे. आजचे स्वराज्य हे क्रांतीवीरांनी सांडवलेल्या रक्त-घाम, अश्रुंच्या पायावर उभे आहे हे त्यांना कळायला हवे. तेव्हा या नवपिढीच्या युवकांसाठी शेवटी एवढेच सांगायचे आहे...

“एकदा एखादी कल्पना स्वीकारली की मग तिलाच आपले जीवनसर्वस्व बनवा, सतत तिचाच ध्यास घ्या, स्नायू तंतू, मज्जातंतू, तुमच्या शरीराचा अणुरेणू त्याच कल्पनेने भारता जाऊ द्या. इतर कोणत्याही विचारांना थारा देऊ नका. यशस्वी होण्याचा हाच मार्ग आहे.”

- स्वामी विवेकानंद

“युवांनो मनात ठेवू नका कसली शंका
उद्या साऱ्या जगात वाजेल तुमचा डंका
भारत देशावर करा भक्ती
युवा पिढी आहे भारत देशाची शक्ती !”

असा होता माझा राजा

विजयासाठी तलवार चालवून गेला
निधड्या छातीने हिंदुस्तान हालवून गेला
वाघनख्यांनी अफजलखानचा कोथळा फाडून
मुठभर मावळ्यांना घेऊन हजम शैतानांशी लढून गेला
स्वर्गात गेल्यावर देवांनी ज्याला झुकून मुजरा केला
असा एक मर्द मराठा, माझा शिवबा होऊन गेला

ना चिंता ना भिती
ज्यांच्या मनामध्ये राजे शिव छत्रपती
भगव्या रक्ताची धमक बघ
स्वाभिमानाची आग आहे
घाबरतोस कुणाला वेड्या
तू तर शिवबाचा वाघ आहेस

ओम बोलल्याने मनाला शांती मिळते
साई बोलल्याने मनाला शक्ती मिळते
राम बोलल्याने पापमुक्ती मिळते
आणि जय शिवराय बोलल्याने
आम्हाला शंभर मणांची ताकद मिळते

ज्यांचे नाव घेता सळसळते रक्त
असे शिवबांचे आम्ही भक्त
संकटांवर, अशाप्रकारे तुटून पडायचं,
की जिकला तरी इतिहास घडला पाहिजे
आणि हरलो तरी इतिहास घडला पाहिजे
जय शिवराय जय शिवराय !!!

कु.अपेक्षा रोहिदास रावते
बी.ए.भाग-२

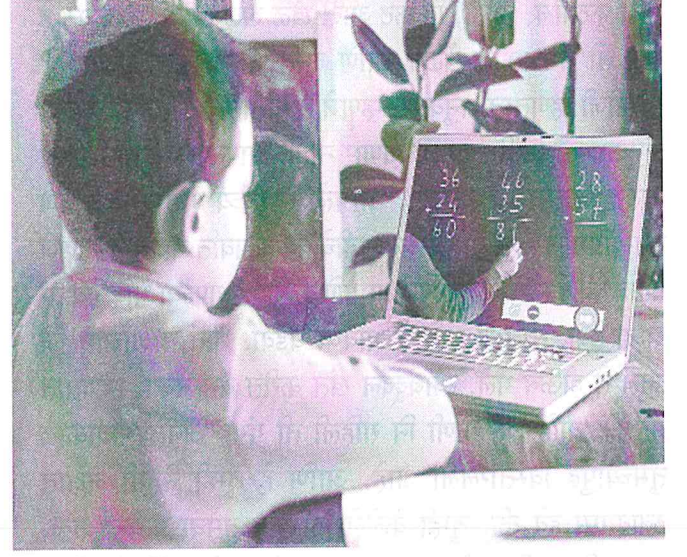
ऑनलाईन शिक्षण पध्दती शाप की वरदान

स्वप्नील रामदास भालचिम
बी.ए. भाग-३

नुकताच मार्च महिना संपायला आला होता. काही दिवस निघून गेले होते. काही दिवस बाकी होते. परिक्षेचा कालावधी सुरुच होता. जसा विजांचा कडकडाट व्हावा. तसा सगळीकडे गोंगाट पसरला. जशी पावसाला सुरुवात व्हावी. तशीच सुरुवात बातम्यांना झाली होती. टी.व्ही.व्हर्जन, मोबाईल, सोशल मिडिया, न्यूज पेपर यावर एकच बातमी कोरोना कोरोना कोरोना ! बंद करा, बंद करा, बंद करा शाळा, कॉलेज, सरकारी वाहने, कारखाने, मोटार गाड्या याची चर्चा सुरु होती. नक्की काय झालंय काही कुणालाच समजत नव्हतं. सरकारी कामे बंद करा. सगळं नंतर बंद झाल्यावर समजलं की भारतात कोणत्या तरी रोगाची स्वारी आली.

आली आली स्वारी आली आली स्वारी
चिनच्या वुहान प्रांतातून निघाली एक महामारी
सर्व जगावर पडलीय भारी
जगाची करुन टाकलीय तिनं बेकारी
नाही राहिले दवाखाने पण सरकारी
नका जाऊ कुणाच्या दारी सुखी रहा आपआपल्या घरी

प्रथमच २४ मार्च २०२० लॉकडाऊन नावाचा एक दिवस उगावला. लॉकडाऊन नावाच एक वेगळंच वातावरण सगळीकडे पसरलं. सगळाच परिसर ठप्प झालेला होता. आगळा वेगळा परिसर पाहून लोकांचीदेखील खळबळ उडाली. अचानक बंद झालेली सरकारी कार्यालये तसेच शाळा, महाविद्यालये, सरकारी व खासगी गाड्या हे पाहून लोकांच्या मनात भीती भरली. जिकडे-तिकडे चोहीकडे, आकड्यांची संख्या झळकत होती. दोन लाख चार लाख, पाच लाख असे लाखाच्या संख्येने आकड्यांची संख्या वाढत होती. कोरोना नावाचा एक रोग (विषाणू) खूपच पसरला होता.

परिस्थिती अगदी नाजूक हलाखीची होती, आहे त्याच स्थितीमध्ये जीवन जगाव लागत होतं. मिळल तसं खावं लागत होत. सगळीकडे सुन्न वातावरण तयार झालं होतं. जीवनात काय चाललंय याचा कुणालाच तपास नव्हता. सगळी लोक आपआपला जीव वाचवण्यासाठी घरात बसत होते. सर्व प्रवासी सेवा बंद करण्यात आल्या होत्या. फक्त इंटरनेट सेवा प्रसारमाध्यमे चालू होती. सगळीकडे बातम्याच बातम्या पसरत होत्या. घरात रहा सुखी अशा वातदिवील पसरत होत्या. दुसरीकडे मृतांची संख्यादेखील झपाट्याने वाढत होती. कोणीच कुणाला जवळ करायला मागत नव्हते. अगदी जवळचा मित्रसुद्धा जवळचा राहिला नव्हता. कोरोना सारख्या ग्रासलेल्या आजाराने लोक त्रासले होते. याच दरम्यान एप्रिल संपून मे उजाडला होता. मे महिना पण मध्यावर आला होता. कडाक्याचं ऊनदेखील पडायचं. लोक एकीकडे उन्हाळा तर दुसरीकडे कोरोनाला वैतागून बसले होते. दिवसावर दिवस जात होते. कोरोनावरती कोणत्याच देशाचा इलाज नव्हता. बातम्यांची संख्या कमी अधिक प्रमाणावर वाढत देखील होती. दुनिया ही एका वेगळ्याच वळणावर येऊन ठेपली होती. जणु दुनियेचा अंत व्हायला लागलाय असं म्हणणे देखील वावगं ठरणार नाही. लोक मे संपायची व जून डोकावायची वाट पाहत होते. काही दिवस झपझप गेले. जून महिना देखील उगवला. पावसाला सुरुवात होणारच होती. आता कुठे तरी आजाराची कमतरता जाणवत होती. तेवढ्यात लोकांना संतुलन सांभाळण्याची संधी मिळाली. सरकारच्या सेवा काम करायला लागल्या.

सर्व नोकरवर्गाला कामावरती बोलावण्यात आले. काही कायमचे दुनिया सोडून गेले तर काही नोकरवर्ग कामावर पुन्हा नव्याने रुजू झाले. पार्सल सेवा चालू झाल्या.

शिक्षण क्षेत्रात झालेली तफावत भरून निघावी म्हणून सरकार काही नियम व बंधने यांना अनुसरून काम करता येईल अशी ऑनलाईन शिक्षण सेवा देण्यास तयार झाले. आपल्याला विद्यार्थ्यांमार्फत ऑनलाईन कसे शिक्षण देता येईल त्यावर त्यांनी विविध ॲप बनविले त्यामध्ये Google Class room, Google meet, Zoom App या सारखे क्लास ॲप भारत सरकारने विद्यार्थ्यांसाठी बनवले व त्या ॲपद्वारे शिक्षण देऊन शिक्षणसंस्था सक्षम झाली. शिक्षण क्षेत्राला ऑनलाईन नावाचा दर्जा मिळाला. परंतु पुन्हा एकदा ऑनलाईन शिक्षण देण्यासाठी अडचणी यायला लागल्या त्या म्हणजे अशा की विद्यार्थ्यांकडे मोबाईल नसणे. तसेच काही ठिकाणी नेटवर्क प्रॉब्लेम अशा समस्या हळुहळु उद्भवू लागल्या. मोबाईल सुविधांचा अभाव नेटवर्कचा मागासलेपणा या बाबी नव्याने समोर यायला लागल्या. महत्वाचे म्हणजे शिकण्यासाठी जे वातावरण हवे होते ते कुठेतरी दुर्मिळ झालेलं दिसतय. शांत असे वातावरण कुठे दिसत नाही. ज्या वातावरणात अभ्यास होईल असे वातावरण मिळणे अशक्य झाले. तसेच घरात एकीकडे ऑनलाईन शिक्षण घेत असताना, आई स्वयंपाक बनवत असताना कुकरचा आवाज तसेच मिक्सरचा आवाज, बाहेर लहान लहान मुले खेळताना त्यांचा गोंगाट इत्यादी समस्या निर्माण झाल्या. ऑनलाईन शिक्षण कुठेतरी नको असं वाटायला लागलं.

ऑनलाईन शिक्षण नेटवर्क नसल्या कारणाने तसं गैरसोयीचं. हवं तस शिक्षण मिळत नाही. नको त्याच गोष्टीकडे जास्त आकर्षण देखील व्हायला लागलंय. तसेच झोपत असताना क्लास चालू करून झोपून जाणे अशा कितीतरी समस्या पहायला मिळाल्या आहेत.

ऑनलाईन शिक्षणाचा लागत नाही मेळ

आख्या ऑफलाईन शिक्षणाचा होऊन बसलाय खेळ.

मोबाईल हातात आल्यापासून युट्युबचा जास्तीत जास्त वापर तसेच व्हाट्स अप चा वापर अधिक प्रमाणावर झालेला दिसून येतो. शिक्षकांना विद्यार्थ्यांशी प्रत्यक्षरित्या समोरासमोर भेटता येत नाही. विद्यार्थ्यांच्या गैरसोई होत आहेत. ऑनलाईन शिक्षणात मुले जास्त हजर नसतात. परंतु ऑफलाईन शिक्षणात ८० टक्के मुले उपस्थित असतात. तसेच वर्गात असल्यावर ८०% मुले

उपस्थित असतात. तसेच वर्गात असल्यावर दररोजच्या दैनंदिन जीवनातील ज्या नोट्स मिळायच्या त्या कमी झाल्या. लिखाणाची सवय कमी झाली. हाताला असलेले वळणदेखील कमी झाले.

ऑनलाईन शिक्षणाने शिक्षणक्षेत्राची
झालीया बेकारी
ऑफलाईन शिक्षण घेत असताना
वाढायची कुठेतरी टक्केवारी.

दैनंदिन जीवनाला ऑनलाईन शिक्षणाने नवीन वळण पहायला मिळत आहे. विद्यार्थ्यांनी गैरवापर केलेले दिसून आले आहे. म्हणून ऑनलाईन शिक्षण हा एक वरदान नसून एक प्रकारचा शाप असलेला पहायला मिळत आहे.

आई नावाचं पान

जगण्याच्या धडपडीत, घर सुटतं पण...

आठवणी कधी सुटत नाहीत...

आयुष्यातलं आई नावाच पान...

काहीही झालं तरी कधीच मिटत नाही...

तळहाताचा पाळणा करून सांभाळते ती आपल्याला...

आपल्या आयुष्यात आनंदाचा

नेहमीच खुलवते ती मळा

आपण जरी विसरलो

तरी माया तिची कधी घटत नाही

आयुष्यातलं आई नावाच पान

काहीही झालं तरी कधीच मिटत नाही

तिच्या अखेरच्या श्वासापर्यंत

तिला आपलाच लळा असतो

आपलं भलं व्हावं...

ह्यातच तिच्या जगण्याचा सोहळा असतो

चिंता कधी वाटत नाही

आयुष्यातलं आई नावाच पान

काहीही झालं तरी कधीच मिटत नाही

कधीच मिटत नाही.

सागर पंढरीनाथ लांडे

बी.ए.भाग-२

अनाथांची माय सिंधूताई सपकाळ

कु.अवंतिका संपत ताम्हाणे
बी.ए.भाग-२

दिव्यत्वाची जेथे प्रचिती
तेथे कर माझी जुळती ॥

ईश्वराने ही सृष्टी निर्माण केली आणि आपल्या अस्तिवाचा प्रत्यय यावा म्हणून आईची निर्मिती केले.

रस्त्यावर कुठेही असहाय्य अवस्थेत पडलेल्या मुलांना मातृत्वाच्या पदराखाली घेऊन माया लावणारी विदर्भकन्या सिंधूताई सपकाळ या अनाथांची माय म्हणूनच ओळखल्या जातात.

विदर्भातील वर्धा जिल्ह्यामधील पिंपरी मेघे येथील खेड्यात एका अतिसामान्य कुटुंबात १४ नोव्हेंबर १९४७ रोजी त्यांचा जन्म झाला. मराठी चौथीपर्यंत शिक्षण झालेले असले तरी त्यांची वाचनाची गती विलक्षण ! छोटे, चुटके, गीत, कविता, शेर, यातून त्या विचार मंचावर बसून दोनच मिनिटांत श्रोत्यांच्या मनाचा ताबा घेतात. ते अनाथांच्या मदतीसाठी, तेही स्वतःचा पदर पसरून ! अशा नकोशा अनाथ मुलांचा सांभाळ करणे. त्यांच्यावर चांगले संस्कार करणे त्यांचे पुनरुत्थान करणे सोपे नव्हते. त्यांना शिक्षण देऊन, नोकरी/कामाला लावून एक चांगला नागरिक बनवण्याचे शिवधनुष्य सिंधूताईनी उचलले.

वयाच्या अकराव्या वर्षी त्या साठेच्या सपकाळ झाल्या. पोटात अंकुर वाढत असताना पती श्रीहरीने त्यांच्या चारित्र्याबद्दल संशय घेऊन त्यांना घरातून हाकलून दिले. माहेरही त्यांना पारखे झाले, तेव्हा एका गोठ्यात त्यांनी एका कन्येला जन्म दिला. अनेक खडतर प्रसंगांना तोंड देत असताना एकदा तर आत्महत्येचाही विचार माईच्या मनात आला, पण आपल्या माघारी आपल्या बाळाचे काय ? बाळाच्या रडण्यांन त्या भानावर आल्या. सिंधूताईमधील आई नव्यानं जन्माला आली.

आदिवासी, वनवासी यांच्या, व्यथा-वेदनांसोबत आई असंख्य अनाथ मुलांची आई झाली. आईच्या ममतेने त्यांना हृदयाशी घेतलं.

चिंधी ते त्यांचं सासरचं नाव. अनाथ मुला-मुलींना हक्काचे घर आणि आई दोन्ही मिळवून देण्याचे जगावेगळं काम त्यांनी केले. काही मुले उकिरड्यांवर सापडलेली. काही मुलांच्या आई वडिलांचा पत्ता नाही, काही रेल्वे, एस.टी. स्टेशनवर. अशांना जवळ करून व्याख्यान देऊन मिळणाऱ्या मानधनातून, लोकवर्गणीतून माईनी त्यांचा सांभाळ केला. मुले मोठी झाल्यावर उद्योगधंदा करायला लागल्यावर त्यांचे योग्य वेळी विवाह करून देऊन त्यांचे संसारही त्या थाटून देतात. १९९० साली 'मी वनवासी' हे सिंधूताईंचे आत्मचरित्र प्रसिध्द झाले आहे. सावित्रीबाई फुले यांनादेखील समाजात अपेक्षित बदल करताना अनेक यातना सहन कराव्या लागल्या होत्या. या कार्याची दखल घेऊन त्यांना सावित्रीबाई फुले पुरस्कार देऊन गौरविले. याशिवाय २७३ राष्ट्रीय आणि काही आंतरराष्ट्रीय सन्मानही त्यांना मिळालेले आहेत. त्यात महाराष्ट्र राज्य सरकारतर्फे महिला आणि मुलांसाठी काम करणाऱ्या सामाजिक कार्यकर्त्यांना देण्यात येणाऱ्या अहिल्याबाई होळकर पुरस्काराचा समावेश आहे.

सिंधूताई सपकाळ यांनी अनेक अनाथ मुलांचे पालन पोषण केले आणि त्यांना चांगले वाढविले. त्यामुळे त्यांना माई म्हणून ओळखले जाते. त्यांनी त्यांचे संपूर्ण आयुष्य अनाथांच्यासाठी घालविले म्हणून त्यांना 'अनाथांची आई' या नावानेदेखील संबोधले जाते. सिंधूताई म्हणजेच माई यांनी हजारो अनाथ मुले दत्तक घेतली

होती. आणि त्यांचे चांगल्याप्रकारे पालन पोषण करून त्या मुलांना त्यांच्या पायावर उभे केले आहे. त्यामधील काही मुले उच्च शिक्षित आहेत. तसेच त्यांना आता २०० हून अधिक जावई आणि ३५ ते ३६ सुना आहेत. त्यांची स्वतःची मुलगीही वकील झालेली आहे तर त्यांनी दत्तक घेतलेल्या मुलांपैकी काहीजणही वकिल आहेत. अशाप्रकारे त्यांनी दत्तक घेतलेली मुले मोठी होऊन आता वेगवेगळ्या हुद्द्यांवर काम करत आहेत.

सिंधूताई यांनी अशाच अनाथ मुलांचे पालनपोषण करण्यासाठी अनेक वेगवेगळ्या संस्था स्थापन केल्या आणि आपण समाजसेविकेचे काम सुरुच ठेवलं आणि त्या दिवसेंदिवस एक चांगली समाजसेविका म्हणून नावारुपाला आल्या. त्यांना अनेक राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार मिळाले. त्यांना त्यांच्या सामाजिक कार्यासाठी महाराष्ट्र सरकारकडून अहिल्याबाई होळकर पुरस्कार मिळाला तसेच त्यांना २७० हून अधिक राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय पुरस्कारदेखील मिळाले तसेच त्यांना पद्मश्री पुरस्कारदेखील मिळाला.

त्यांनी हजारोहून अधिक मुले दत्तक घेऊन त्यांचे पालनपोषण केले तसेच त्या मुलांना उच्च शिक्षण देण्याचा प्रयत्न केला. यामधील काही मुले उच्चशिक्षित आहेत तसेच त्यामधील काही मुलांनी आपले स्वतःचे अनाथ आश्रम देखील सुरु केले आहेत. तसेच त्यांना आता २०० हून अधिक जावई व सुना आहेत. सिंधूताई सपकाळ यांच्याकडे उत्तम संवाद कौशल्य आहे. त्यामुळे त्या विविध ठिकाणी बोलतात. तसेच व्याख्यानेदेखील देतात. त्यांच्या जीवनावर आधारीत मी सिंधूताई सपकाळ हा मराठी चित्रपटदेखील बनवण्यात आला. सिंधूताई सपकाळ यांनी अनेक अनाथ मुलांचे पालन पोषण केले आणि समाजाची कर्तव्ये पार पडली आणि अशाप्रकारे त्या समाजसेवा करत गेल्या आणि नवऱ्याला आणि त्यांनी लोकांच्या मनामध्ये घर निर्माण केले मग २०१० मध्ये त्यांच्या जीवनावर आधारीत एक मराठी चित्रपट बनवण्यात आला ज्याचे नाव 'मी सिंधूताई सपकाळ' असे आहे.

या चित्रपटामध्ये त्यांचे जीवनातील काही महत्वाचे संघर्ष दाखविले आहेत आणि या चित्रपटाबद्दलची यशस्वी बातमी म्हणजे या चित्रपटाला ५४ व्या लंडन फिल्म फेस्टिव्हलसाठी निवड झाली. तसेच या चित्रपटाला प्रेक्षकांचादेखील भरभरून प्रतिसाद मिळाला. सिंधूताई सपकाळ यांनी आपले आयुष्यच अनाथांच्यासाठी घालविले आणि त्यांनी अनेक अनाथ मुलांच्यासाठी आणि मुर्लीच्यासाठी वेगवेगळ्या संस्था स्थापन केल्या आणि त्या वेगवेगळ्या ठिकाणी स्थापना केल्या. त्यांनी सर्वप्रथम १९९४ मध्ये 'ममता बाल सदन'

या संस्थेची स्थापना कुंभारवळण या गावामध्ये केली आणि अनेक अनाथ मुलांना आसरा दिला तसेच अन्न आणि कपडे पुरवठा केला तसेच त्यांना उच्च शिक्षण देण्यासाठी प्रयत्न केले कारण त्यांना असे वाटले की आजमितीला मुलांना उच्च शिक्षण दिल्यामुळे मुले मोठी बनल्यानंतर आर्थिकदृष्ट्या स्वावलंबी बनतील अशा प्रकारे अनाथ मुलांचे पालन पोषण करून त्यांच्या जीवनाला आसरा दिला.

सिंधूताई यांनी आपल्या संस्थांना वेगवेगळ्या माध्यमातून किंवा लोकांच्याकडून काही निधी मिळावा म्हणून देशभरामध्ये प्रवास केला आणि निधी उभा केला. तसेच त्यांनी परदेशातून निधी मिळविण्यासाठी ग्लोबल फाऊंडेशन संस्था स्थापन करून परदेशातूनही निधी मिळविण्यात यशस्वी झाल्या.

आज समाज त्यांच्या कार्यामुळे त्यांच्याकडे अतिशय आदराने पाहतो, पण म्हणतात ना 'ज्या अंगी मोठेपण त्या यातना कठीण' अशा काटेरी मार्गावरून चालत असताना अनेक अपमानांना त्या सामोऱ्या गेल्या. आजही त्यांची वणवण थांबलेली नाही. समाजाकडे मदतीसाठी आजही त्या हात पसरतात.

सिंधूताई तुमच्या या कार्याला सलाम !

चारोळ्या

आयुष्य कसं जगावं,
ते वादळाकडून शिकावं

वाटेतील अडथळे टाळून
नाहीतर सोबत घेवून पुढं निघावं..

मन अंधारून गेले

पावलोपावली विखुरल्या वाटा
मार्ग का कुठे दिसेना
पण शब्दांसाठी मन काही रमेना ॥

आठवणी जातात, आठवणी येतात

काहीच न बोलता निघून का जातात
धारदार शब्दांचे काटे रुतलेत मनात
रक्ताची नाती तुटतात का क्षणांत ॥

कु.मोहिनी उत्तडें
बी.एस्सी.भाग-३

आई

तू जसे पाहिले जग मला देखील पाहू दे
सांग आई बाबांना जन्म मला घेऊ दे ॥

परमेश्वर प्रत्येकाच्या घरी जाऊ शकत नाही
त्याच्या जागी तू आहेस कसे तुला कळत नाही ॥

ताई सर्व माझ्या मला आनंदाने न्हाऊ दे
सांग आई बाबांना जन्म मला घेऊ दे ॥

हुंडा लागतो मोठा म्हणून त्रास माझा वाटतो का ?
झरा तुझ्या मायेचा म्हणून असा आटतो का ?

राखीसाठी दादाच्या निदान मला घेऊ दे
सांग आई बाबांना जन्म मला घेऊ दे ॥

तू बहीण, तू कन्या, तू एक स्त्री आहे
काल जिथे तू होती, आज तिथे मी आहे ॥

तू, जसे विणले नाते तसे मला विणू दे
सांग आई बाबांना जन्म मला घेऊ दे ॥

पहा मग फिरुनी मी पुन्हा कधी येणार नाही
भाग्य कन्यादानाचे दोघांनाही देणार नाही ॥

डोळे येता भरून तुझे पदर मला होऊ दे
सांग आई बाबांना जन्म मला घेऊ दे ॥

एकदा तरी हे जग मला पण पाहू दे ॥

कु.ऋतुजा खरात
बी.ए.भाग-३

स्वाभिमान

असलं जरी गरिबीचं जिणं
पसरला नाही कुणापुढे हात
भाकरीची भूक भागवण्यासाठी
कष्टाची सोडली नाही साथ

दुःखाचा डोंगर नेहमीच
दडवतो आपल्या उरात
मुखावर हास्य दाखवत
जपतो गोडवा मुखात

लेतो अंगावर फाटके कपडे
पायात असे तुटकी वहाण
स्वाभिमानाच्या शिंदेरीवर जगतो
झोपडीतही देतो महालाची शान

संकटांच्या मालिकांपुढे नेहमीच
ताट मानेने राहिला उभा
कुटुंबाची जबाबदारी झटकण्याची
त्याला कधीच नसते मुभा

बिकट परिस्थितीतही बापानं
उच्च शिक्षणांच दिलं दान
गेला नाही शरण कुणाला
लेकरांनाही दिलं स्वाभिमानाचं दान

सौ.सरिता अजय कलढोणे
एम.ए.भाग-१

जीवनाच्या वाटेवर

जीवनाच्या वाटेवर

सुख असते दुःख असते

दोन्ही सहन करीत

जीवन कंठायचं असते

जीवनाच्या वाटेवर

चढ असतात उतार असतात

दोन्ही पार करीत

मार्गक्रमण करायचं असते

जीवनाच्या वाटेवर

फूलं असतात काटे ही असतात

दोन्हीना स्पर्श करीत

पुढे चालायचे असतं

पण जीवनाच्या वाटेवर

काहीजण असे भेटतात

ज्यांची ओळख असून सुध्दा

अनोळखी व्हायचं असतं

डोळे भरून पाहिलेलं रूप

मनात साठवायचं असतं

विसवता तर येत नाही

म्हणूनच कधीतरी आठवायचं असतं

कु.अपेक्षा महादू ढोले

बी.कॉम.भाग-१

आयुष्य

आयुष्य ही फार अवघड शाळा आहे

आपण कोणत्या वर्गात आहोत

ते आपल्याला ठाऊक नसते

पुढची परीक्षा कोणती याची कल्पना नसते

आणि त्यासाठी काँपी करता येत नाही कारण

प्रत्येकाची प्रश्नपत्रिका वेगळी असते...

म्हणूनच आयुष्य ही फार अवघड शाळा आहे.

कु.दिवटे तारा रामदास

बी.एस्सी.भाग-१

भारत माझा देश महान

मनी लागत आहे जे चालले आहे देशात

पदोपदी लूट जमा होते नेत्यांच्या खिशात

आला लोकशाहीचा सण म्हणजे इलेक्शनचा वेळ

सुरु झाला सर्वत्र पैसे वाटण्याचा खेळ

राजकीय नेत्यांचा होत आहे प्रत्येकाशी मेळ,

जातीय समीकरणाची आंतरजातीय भेळ

कळतच नाही मला अरे देऊ कोणाला वोट

कारण मला तर दिसते सगळ्यांमध्येच खोट

शिक्षणाची युनिवर्सिटी कोचिंग क्लासेस ने पळवली आहे

कॉलेजपेक्षा जास्त पैसे कोचिंगच्या सरांनी उकळले आहे

गर्व आहे मराठीवर, पण देता का तुम्ही मान,

देशातील तरुणांनो लक्ष देऊन ठेवा भान,

करा असे ज्याने होईल भारत देश महान

मिळूनी सारे वाढवू माझ्या भारताची शान,

मग आपण एक सुरात बोलू भारत माझा महान,

भारत माझा महान....

कु.आरती राजेंद्र बोरसे

बी.कॉम.भाग-२

देशप्रेमी

मीच येथे गुंग माझ्या देशप्रेमात आहे.

अभिमान आहे मला मी माझ्या वतनात आहे...

जगल्यास ही जिंदगी आहे खूप सुंदर

भारताचे नाव सदैव अमुच्या देहात आहे..

नका ठेवू वैर कुणाशी माझ्या भावांनो

सर्वधर्म समभाव आपल्या भारतात आहे.

वाचले आम्ही फक्त पुस्तकात पूर्वजांना

देशभक्ती ही तर आमच्या रक्तात आहे

वाटले धर्म सान्यांनी भूमातेसही येथे,

म्हणे देव तर फक्त याच दगाडात आहे

नेहमीच होते हिंसा लाख समजावूनही

माणूसकी तर येथे फक्त स्वप्नात आहे.

ओमकार रामचंद्र सरजिन

बी.ए.भाग-३

मी कुणाला कळले नाही

मित्र कोण आणि शत्रू कोण
गणित साधे कळले नाही
नाही भेटलं कोण असं
ज्याने मला छळले नाही...
सुगंध सारा वाटत गेले
मी कधीच दरवळले नाही
ऋतु नाही असा कोणता
ज्यात मी होरपळले नाही
केला सामना वादळाशी
त्याच्या पासून पळले नाही
सामोरे गेले संकटांना
त्यांना पाहून वळले नाही
पचवून टाकले दुःख सारे
कधीच मी हळहळले नाही
आले जीवनी सुख जरी
कधीच मी हुरळले नाही
कधी ना सोडली कास सत्याची
खोट्यात कधीच गुंतले नाही
रुसून राहिले माझ्या अगदी जवळचेच पण
मी कुणाला कळलेच नाही....!
मी कुणाला कळलेच नाही....!

कु.ऋतुजा खरात
बी.ए.भाग-३

वंदन तुज भारत माता

वंदन तुज भारत माता
तूच आमची भाग्यविधाता
गंगा-यमुनेच्या अवखळ धारा
मलय-अरवलीचा शितल वारा ॥१ ॥

हिंदमहासागराची गंभीर लहर
जागृत, अविचल अशी तुझी नजर
ब्रम्हपुत्रा-गंगेचे खळखळतं पाणी
आव्हानांनी अविरत तुझी उदारवाणी ॥२ ॥

कलामांच्या अग्निपंखाचे मर्म तू
हिंदवी स्वराज्याचा धर्म तू
कथावाङ्मय, वास्तुकलेचा वारसा
खाद्य संस्कृतीत फरक मात्र फारसा ॥३ ॥

कथकली-कुचीपूडी नृत्यांचे प्रकार
हिमालय ते कन्याकुमारी तुझा विस्तार
जन-गण-मन राष्ट्रीय गान
तुझ्याहाती भारतीय इतिहासाची कमान

अंतराळात कल्पनाचे एक नाव
नादयुक्त संगीताची तू धाव
दुर्गा, सरस्वती तूच शत्रूसंहारक
लक्ष्मी-अहिल्या तुला नतमस्तक ॥५ ॥

ध्यानचंद-उषा खेळाचे अधिपती
हिंदू-मुसलमान ऐक्याची तू अभिव्यक्ती
सकलजनांचा गणपती एक दाता
वंदन करते तुज भारत माता.. ॥६ ॥

कु.मोहिनी उत्तर्डे
बी.एस्सी.भाग-३

॥ श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय ॥
बोडकेनगर, जुन्नर, जि.पुणे

शिवकुंज
२०२१-२२

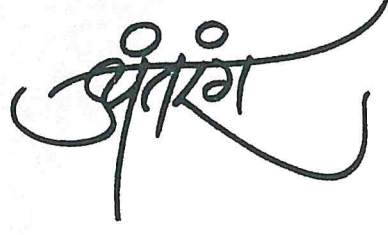

सुखाच्या सावलीआधी वाहती दुःखाचे वाटे
ओसण्याच्या तयारीला बोलती जिंदगी आहे
कला जगण्याची नव्हे ओवी संयमाची परीक्षा ही
हसऱ्या चेहऱ्याखाली झाकले व्यथांचे भावे

- कुसुमाग्रज

मराठी विभाग
(कनिष्ठ महाविद्यालय)

प्रा.सौ.मीरा द. हाडवळे
सहसंपादिका

गद्य विभाग

१) लेक वाचवा देश घडवा	कु.श्रध्दा दत्तात्रय ताजणे	११ वी कला अ	२५
२) प्रेमाने जग जिंकता येते	संकलित : महेंद्र धर्मा मरभळ	१२ वी कला अ	२६

पद्य विभाग

१) अरे माणसा...	कु.सलोनी जयवंत कोडे	१२ वी वाणिज्य-अ	२७
२) प्रणाम माझा	रविराज कोडे	१२ वी वाणिज्य ब	२७
३) पैश्यासाठी पोर बापाला विसरलं...!	कु.योगिता रोहिदास किरवे	१२ वी वाणिज्य-ड	२७
४) कोरोना काळ	कु.अनुजा सदाशिव काळे	१२ वी विज्ञान-ड	२८
५) कृष्णा	कु.साक्षी राजेंद्र तांबे	१२ वी विज्ञान-ड	२८
६) कॉलेज Campus	कु.सानिका गणेश ताजणे	१२ वी वाणिज्य-ड	२९
७) मन	कु.सुजल राजेंद्र कबाडी	१२ वी विज्ञान-अ	२९
८) जगाला जगवणारा मरतो आहे...	कु. श्रध्दा दत्तात्रय ताजणे	११ वी कला-अ	३०
९) शोभा नसते	कु. श्रध्दा दत्तात्रय ताजणे	११ वी कला	३०
१०) सुख आणि दुःख	कु.दिपाली कुलवडे	११ वी वाणिज्य-ड	३१
११) चारोळ्या	कु.नेहा अंकुश पानसरे	१२ वी वाणिज्य-ड	३१
१२) जादूचा दिवा	कु.सानिका गणेश ताजणे	१२ वी वाणिज्य-ड	३२
१३) चारोळ्या	कु.नेहा अंकुश पानसरे	१२ वी वाणिज्य-ड	३२

लेक वाचवा देश घडवा

कु.श्रध्दा दत्तात्रय ताजणे
११ वी कला अ

नारी-नारी मत कहो नारी नर की खान
ऊस नारी से पैदा हुए राम कृष्ण हनुमान

हे वास्तव आहे. पण या वास्तवाला झुगारून स्त्रियांना दुय्यम दर्जा दिला जातो. मुलगा हा वंशाचा दिवा असतो. मग मुलीला वंशाची पणती का समजले जात नाही? का तिला कलंक मानले जाते? का तिला या जगात येण्याअगोदरच मारले जाते? आई मला आता जगायचंय... ही आर्त हाक आहे गर्भातल्या एका लेकीची. जिला आतही सोसावं लागतंय आणि बाहेरही. कदाचित बाहेर आल्यावर तिला हा निर्दयी समाज जिवंत ठेवीलच याची शाश्वती नसते. आपलं आयुष्य हे तारेवरची कसरत आहे हे मान्य करून स्वतः जळत इतरांना प्रकाश देणाऱ्या स्त्रीच्या नशीबात एवढे दुर्भाग्य का? देशाचं उज्वल भविष्य घडवणाऱ्या लेकीच जर या राक्षसी प्रवृत्तीला बळी पडत असतील तर यासाठी आपल्या समाजात प्रबोधन होणे गरजेचे आहे. म्हणूनच लेक वाचवा आणि देश घडवा... या मानसिकतेची गरज निर्माण झाली आहे.

एका टिचकीने खळकन फुटणार काचेच भांड म्हणजे स्त्रीचा जन्म. मुलगा असल्यास त्याला परम आनंदाने जन्माला येऊ दिले जाते. परंतु मुलगी असल्यास तिला गर्भातच मारून टाकले जाते. घरगुती कामाची जबाबदारी ही मुलीचीच असते. स्त्री ही कितीही कर्तृत्ववान उच्चशिक्षित व कमावती असली तरी ती निर्णयसक्षम बनू शकत नाही. कारण ती मुलगी किंवा स्त्री आहे. जन्म देण्यासाठी आई हवी, राखी बांधण्यासाठी बहिण हवी. लग्न करण्यासाठी पत्नी हवी मग मुलगी का नको? स्त्रियांसाठी फक्त चूल आणि मूल एवढंच आयुष्य मर्यादित असते. त्यांना स्वतःच्या आयुष्याचे निर्णय

घेण्याचे स्वातंत्र्यही नसते. स्त्री म्हणजे चालती, बोलती बाहुली आहे. अशी समाजाची भावना झाला आहे.

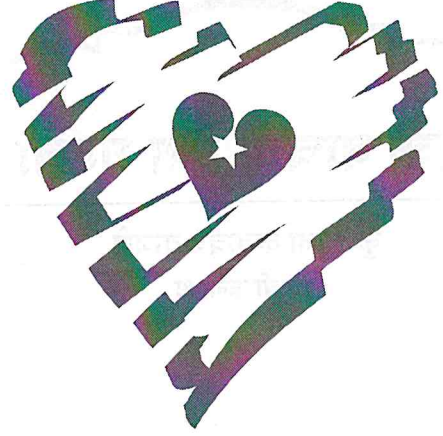
सावित्री, अहिल्या, लक्ष्मीबाई
आम्ही का फक्त फोटोतच पहायचं
इतिहास तुमचा वाचून फक्त अश्रूतच नहायचं

स्त्री-पुरुष समानता केवळ बोलण्यापुरतेच मर्यादित न राहता हा विचार समाजातील प्रत्येक व्यक्तीत बिंबवायला हवा. स्त्रियांना फक्त एक संधी द्यायला हवी. स्वतःला सिध्द करायला. देशाचा कारभार चालवणारी इंदिरा गांधी यादेखील एक स्त्रीच होत्या. पंख फुटू द्या त्यांच्या स्वप्नांना अन् घेऊ द्या त्यांना आकाशात भरारी. तेव्हा खऱ्या अर्थाने घराघरातून कल्पना जन्माला येतील. प्रत्येक यशस्वी पुरुषामागे एक स्त्रीचा हात असतो. मग एक स्त्रीला यशस्वी होण्यासाठी पुरुषाने का मदत करू नये? स्त्री व पुरुष ही संसाररूपी गाड्याची दोन चाकं आहेत मग त्यांच्यात समानता नसेल तर तो गाडा कसा चालेल? कोणतेही वर्तमानपत्र वाचा, टी.व्ही. वरील बातम्या पहा, सगळीकडे एकच बातमी स्त्रीभ्रूणहत्या, कोवळ्या मुलींवरील अत्याचार व कन्याबळी.

आज एकवीसाव्या शतकात महिला पुरुषांच्या खांद्याला खांदा लावून काम करताना पहायला मिळतात. अनेक यशस्वी स्त्रियांनी सामाजिक अंधारातून चाचपडत संघर्ष करत त्यांनी आपले आयुष्य घडवून समाजासमोर स्त्रीमुक्तीचा एक आदर्श ठेवला आहे. भविष्यात अशी अनेक उदाहरणे बघण्यासाठी आज मुलगी वाचवली पाहिजे व तिला शिक्षण द्यायला हवे.

प्रेमाने जग जिंकता येते

संकलित : महेंद्र धर्मा मरभळ
१२ वी कला अ

सिकंदर बादशहा धाडसी आणि पराक्रमी होता. माघार हा शब्द त्याला ठाऊक नव्हता. संपूर्ण जग जिंकण्याची त्याची महत्वाकांक्षा होती.त्याने जवळ जवळ सर्वच देश जिंकले होते. सिकंदरच्या मातेला त्याची ही गोष्ट खटकत होती. तिने त्याला या आसुरी महत्वाकांक्षेपासून परावृत्त करण्याचा प्रयत्न केला.

एकदा काय झालं ? सिकंदरने मोठ्ठा भूप्रदेश जिंकला. अनेक राजांना कैदेत टाकलं होतं. त्या निमित्ताने त्याचा सत्कार आयोजित केला होता. लढाईत हरलेले राजे त्याचे मांडलिक बनून माना खाली घालून बसलेले होते. राजदरबारी राजाचे गुणगान करत होते. त्याच्या पराक्रमाचे गोडवे गात होते.

सिकंदर जसा पराक्रमी होता तसा मातृभक्तही होता. दरबारात त्याचा सत्कार होत असताना त्याची आई म्हणाली, “जगज्जेता सिकंदर, तू शूर आणि पराक्रमी आहेस यात वादच नाही. माझ एक काम करशील का ? ही रुमालाची गाठ माझ्याकडून सुटतच नाही, उलट ती घट्ट बसत चालली. ती सोडव.”

सिकंदर म्हणाला, ‘एवढंच ना ! आण तो रुमाल इकडे.’ त्याने चटकन म्यानातून तलवार काढली आणि ती गाठ कापून टाकली. ते पाहून सिकंदरची आई म्हणाली, ‘बेटा, शस्त्राच्या बळाने अशा नाजूक गाठी सुटत नाहीत. रुमालापासून गाठ अलग झाली. पण सुटली नाही. जरी शस्त्राच्या बळाने तू सारं जग जिंकलस तरी त्या पराभूत झालेल्यांची मनं तुला जिंकता आली नाहीत, शस्त्राच्या बळावर जग जिंकण्याऐवजी तू प्रेमाच्या बळावर जग जिंकावं अशी माझी इच्छा आहे.’

विजयाच्या उन्मादात आईच्या या शब्दांकडे त्याने जास्त लक्ष दिले नाही. परंतु ज्यावेळी बॅलिलॉन शहरातून प्रवास करताना सिकंदर आजारी पडला, त्यावेळी हजारो हकीम, वैद्य अगणित संपत्ती आणि लाखो सैनिक त्याला वाचवायला असमर्थ ठरले. त्यावेळी त्याला आपल्या आईला भेटायचं होतं. पण वैद्य म्हणाले, अर्ध्या तासापेक्षा अधिक काळ आपण जगू शकत नाहीत. त्यावेळी तो वैद्यांना म्हणाला, ‘माझी सारी संपत्ती घ्या पण मला माझ्या आईला भेटेपर्यंत जिवंत ठेवा.’ आईचे ते बोल त्याला आठवू लागले. तलवारीच्या जोरावर आपण अनेकांची मनं मोडली. शेवटी आपल्या सोबत काय जाणार आहे ? केवळ त्यांची घृणा, त्याचे तळमळट आणि लाखो भगिनीचे शिष्याशाप ? आईचे शब्द आपण पाळायला हवे होते. आता निदान तिची क्षमा मागून तरी मनाचा भार हलका करू या. यासाठी काही क्षण जिवंत राहण्याची त्याची इच्छा होती. पण नियतीपुढे मात्र त्याचे काही चालले नाही. घरी पोहचण्याच्या आतच त्याची प्राणज्योत मालवली. अखेरच्या क्षणी त्याने आपली शेवटची इच्छा सेनापतीकडे व्यक्त करताना सांगितले ज्यावेळी माझी शवयात्रा निघेल त्यावेळी माझे दोन्ही हात बाहेर काढून ठेवा. ज्या सिकंदराने जगावर विजय मिळवला तो मृत्यूला पराजित करू शकला नाही. करोडोची संपत्ती असूनही तो फुटकी कवडीसुध्दा सोबत नेऊ शकला नाही हे जगाला कळू द्या आणि कुठेही माझा पुतळा उभारू नका. पुढील पिढीने हा पुतळा कोणाचा ? असे विचारण्याऐवजी सिकंदरचा पुतळा का नाही ? असे लोकांनी विचारलेले मला आवडेल.

अरे माणसा...

मोह नसावा पैशाचा..... गर्व नसावा रुपाचा
झोपडीत का असेना पण तिथे श्वास असावा सुखाचा
तरच जीवनाला अर्थ..... नाहीतर सगळं जीवन व्यर्थ..
प्रत्येकाला एकदाच जन्म... एकदाच मरण
प्रत्येक जण येणारा उघडा.... जाणारा पण उघडा
अरे माणसा काय म्हणतो माझं माझं इथे
काहीच नाही तुझं.. ।

कु.सलोनी जयवंत कोंडे
१२वी वाणिज्य-अ

प्रणाम माझा

इतिहासाच्या छातीवर

असा एक पुत्र जाहला,
ज्याने आपल्या कर्तृत्वाने
हिंदवी स्वराज्य गड उभारला

तोरण बांधण्या स्वराज्याचे
त्यांनी तोरणा जिंकला
स्वराज्याच्या शिखरावर
भगवा ध्वज फडकविला

चारित्र्याची अशी मूर्ती
ज्याची सारे गाती कीर्ती
श्रींचे स्वप्न पूर्ण करावया
अवघ्या रणांगणी धावला

छत्रपतींच्या नावाने जो
अजरामर जाहला
असा एकच राजा जुन्नरच्या
या शिवनेरीवर जन्मला

प्रणाम माझा शिवरायांना
प्रणाम माझा जिजाऊंना
प्रणाम माझा स्वराज्याला
प्रणाम माझा अवघ्या महाराष्ट्राला !!!

रविराज कोंडे
१२वी वाणिज्य ब

पैश्यासाठी पोर बापाला विसरलं...!

मी नाय शिकलो, माझ पोर शिकलं
मोठा साहेब, होऊन मिरवलं
स्वप्न माझी समदी पूरं करील
कर्ज फेडायला माझी तो मदत करील
आई-बापाचं नाव काढलं
पोर माझं मोठं होऊन दावलं
कर्ज काढून पोराला शिकवलं
पोराला मोठा साहेब बनवलं
काढले दिवस कसबी
पोराला फोरनला पाठवलं
१०वीत झालता तो पास
राज्यात आलतां फस्ट क्लास
शिष्यवृत्ती मिळवली त्यानं
पुढच्या शिक्षणासाठी गेला दूरवर
पैसं-पत्र पाठवायचो त्याला
कधी बी, फोन बी, त्यानं नाय केला
माय रडत होती फार
साप चावला अंधारात
इच्छा होती एकच तिची
पोर याव भेटायला कधीतरी
पोराच्या आठवणीत माय तडपडत होती
बघता बघता ती मरुन ही गेली
८-९ वर्षांनी कळालं
पोर मायभूमी परतलं
पण आई-बापाला नाय कळवलं
मोठ्या कंपनीचा मालक बनलं
पण आई-बापाला मात्र विसरलं
शिक्षण घेतलं होतं मात्र फार
पण संस्कारात कमी पडला होता पार

कु.योगिता रोहिदास किरवे
१२वी वाणिज्य-ड

कोरोना काळ

कोरोनाने ठोठावले आयुष्याचे दार
आणि माजला सगळीकडे हाहाकार

म्हणे, आली आता महामारी
जाऊ नका कोणाच्या दारी

महाविद्यालये, शाळा झाल्या बंद
नाही शिक्षण वाटे सर्वा खंत

रोजगाराविना येईना हाती पैसा
संसार गाडा हाकावा कसा ?

झाला शेतकरी हवालदिल
बाजारपेठेविना झाली वाताहात
एकाकी जीवनी नाही मदतीचा हात

साबण, मास्क, सॅनिटायझर हाती शस्त्र
लढतो आहे एकला कोरोनाग्रस्त

जेथे दिसली सेवा स्वार्थाविना
हे परमेश्वरा ! वाटे तूच तो पतितपावना

आता हिंमत धर मना
येईल त्या संकटास जा सामोरा

हाती नसते कृणाच्या काही
मानवी जन्म ना मिळे पुन्हा

ठेव आनंदी आपल्या जीवना
शिकविले कोरोनाने बरेच काही
माणुसकी शिवाय जगी काहीच नाही

कु.अनुजा सदाशिव काळे
१२वी विज्ञान-ड

कृष्णा

कमरी बासुरी, डोई मोरपंख,
निळासावळा रंग
कटी आहे पितांबर
डोळे सुंदर पाणीदार

सोबतीस रुक्मिणी असे,
अंतरी मात्र राधा वसे
हाती असे सुदर्शन चक्र
मनी मात्र प्रेम सरोवर

देवकीचा ध्यास तू,
यशोदेचा श्वास तू
अंतरीची तू हाक एक,
वास्तवातील बोल अनेक

पाप पुण्य हिशेब सांगे,
रनछोड किताब मस्तकी भिरवे
कर्तव्यानिशी चाले पुढे,
प्रेमाची पसरवीत फुले

नटखट, चंचल, मुरलीमनोहर
देवकीनंदन, द्वारकाधीश
लक्ष्मीकांत, माधव छान
तरीही तो राधेश्याम

कु.साक्षी राजेंद्र तांबे
१२वी विज्ञान-ड

कॉलेज Campus

चेव असतो मजेचा,
आणि जगणं सहज
स्वप्न पहायला नजर देत
कॉलेजच campus

Random Thoughts, catered relations
हलकी फुलकी खुन्नस,
स्वप्न पहायला नजर देत
कॉलेजच campus

सहकारी तत्वावर केलेला अभ्यास
आणि canteen च्या Account वर उधारीचा वनवास
कट्ट्यावर पडीक असणं
उपकार केल्यासारखं Lecture ला बसणं

Rose Day, Chocolate Day, Every Day, Fun Day
Short Short शिकतो आपण दुनियादारीचे Fun Day
स्वप्न मात्र इथेच रुजतात
नजरेतून थेट मनात
विस्तीर्ण होतं नकळत Life

मंतरलेल्या क्षणात,
नसला जरी focus
तरीही life असतं चौकस
स्वप्नांची फूलबाग देतं
कॉलेजच campus

कु.सानिका गणेश ताजणे
१२वी वाणिज्य-ड

मन

एकटाच बसलो होतो काल
सहज माझं मन मला भूतकाळात घेऊन गेलं...
विचार करायला त्याने मला भाग पाडलं
कित्येक दिवसांचं नात एवढं सहज कसं काय तुटलं?

वाटलं नव्हतं कधी आपलं नातं
एवढं कमकुवत होईल...
क्षणात माझी जागा तुझ्या आयुष्यात
कोणी दुसरंच घेईल....!

विचार केला नव्हता कधी मी
तुझ्याशिवाय कोणाचा...
तू कधी सोडणार नाही मला
हा गैरसमज होता माझ्या मनाचा...!

तुटलेल्या हृदयाला माझ्या
हळूहळू मी सावरत आहे...
मित्र सोडून कोणीच शेवटपर्यंत नसतं
हे त्याला समजावून सांगत आहे...!

येशील तू पुन्हा असे वाटत नाही
आता काही माझ्या मनात येईल...
आलीस जरी तू तरी, दुखावलेले माझे मन
वाटत नाही क्षणात सारं विसरून जाईल...!

सगळं आठवून झालं माझ्या मनाचं
शेवटी डोळे माझे भरून आले...
कोण कोणासाठी नसते हे
आता त्याला चांगलेच कळाले...!

वाईट याचं वाटत नाही मला की,
आपलं हे घट्ट नातं तुटलं...
वाईट याचं वाटतंय मला की
माझं मन नात जोडण्यातच चुकलं...!

कु.सुजल राजेंद्र कवाडी
१२वी विज्ञान-अ

जगाला जगवणारा मरतो आहे...

ना ऊन, ना तहान आयुष्यभर रडतो आहे ।
जगाला जगवणारा स्वतःच आज मरतो आहे ॥

पावसाने झोडपले, उन्हाने करपलो
हिवाळ्यात बर्फासारखा गोठलो
बळीराजाच्या या कहरात आयुष्यभर भरडलो
पावसाची वाट पाहता पाहता डोळ्यातले पाणीही आटून गेले
ना ऊन, ना तहान आयुष्यभर रडतो आहे ।
जगाला जगवणारा स्वतःच आज मरतो आहे ॥

पाच वर्षानंतर सरकार चांगले येईल
मालाला हमीभाव मिळेल
या भोळ्या आशेने मतदान करतो आहे
आसूडांचे घाव घालणारा आज स्वतःच ते सहन करतो आहे
ना ऊन, ना तहान आयुष्यभर मरतो आहे ।
जगाला जगवणारा स्वतःच आज मरतो आहे ॥

पोरांच्या शिक्षणासाठी रात्रभर झगडतो आहे
टीचभर खळगी भरण्यासाठी रात्रभर मरतो आहे
स्वप्न डोळ्यात ठेवून, भरण्यासाठी रात्रभर मरतो आहे
स्वप्न डोळ्यात ठेवून जीवन मात्र जगतो आहे
स्वप्न डोळ्यात ठेवून जीवन मात्र जगतो आहे
काय वेळ आली रे देवा,
पोरीच्या लग्नासाठी काळ्या आईला गहाण ठेवतो आहे
ना ऊन, ना तहान आयुष्यभर मरतो आहे ।
जगाला जगवणारा स्वतःच आज मरतो आहे ॥

गरीब आहे पण भिकारी नाही
हतबल आहे पण लाचार नाही
उपाशी मरु पण कोणी फेकलेले तुकडे उचलणार नाही
अन् कुणाची गुलामगिरीही स्वीकारणार नाही
शिवरायांचे मावळे आहेत आम्ही मोडेल पण वाकणार नाही
ना ऊन, ना तहान आयुष्यभर मरतो आहे ।
जगाला जगवणारा स्वतःच आज मरतो आहे ।

कु. श्रध्दा दत्तात्रय ताजणे
११ वी कला-अ

शोभा नसते

घराला शोभा नसते

माणसांशिवाय

फुलाला शोभा नसते

सुगंधाशिवाय

वृक्षाला शोभा नसते

फुला-फळांशिवाय

नात्याला शोभा नसते

प्रेम-जिव्हाळ्याशिवाय

विद्यार्थ्याला शोभा नसते

शिक्षकांशिवाय

चंद्राला शोभा नसते

चांदण्याशिवाय

साखरेला शोभा नसते

गोडव्या शिवाय

मैत्रिला शोभा नसते

विश्वासाशिवाय

ग्रंथालयाला शोभा नसते

पुस्तकांशिवाय

शाळेला शोभा नसते

विद्यार्थ्यांशिवाय

आम्हाला शोभा नाही

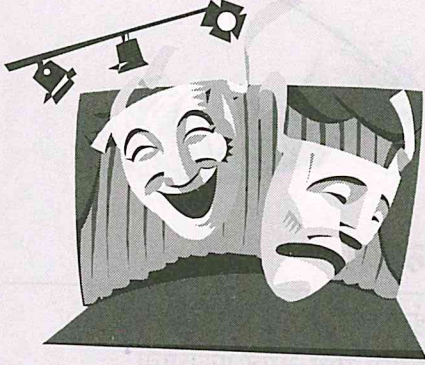
श्री शिव छत्रपती महाविद्यालयाशिवाय

महाराष्ट्राला शोभा नसते

छत्रपती शिवरायांच्या नावाशिवाय !

कु. श्रध्दा दत्तात्रय ताजणे

११ वी कला

सुख आणि दुःख

दुःखाच्या घरी एकदा जमली होती पार्टी ।
मद्य पिऊन अगदी, झिंगली होती कार्टी ॥

दुःख म्हणाले दोस्तानो बिल्कूल लाजू नका ।
इतके दिवस छळलं म्हणून राग मानू नका ॥

मनात खूप साठलं आहे, काहीच सूचत नाही ।
माझी कहाणी सांगितल्याशिवाय आता राहवत नाही ॥

मी आणि सुख दोघे, जुळे भाऊ होतो ।
पाच वर्षांचे होतो तेव्हा, जत्रेत गेलो होतो ॥

गर्दी अशी जमली आणि गोंधळ असा उडाला ।
माणसांच्या त्या गर्दीमध्ये, सुखाचा हात सुटला ॥

तेव्हापासून फिरतोय शोधत, दुनियेच्या नजरेत ।
सुखाबरोबरचे लहानपणीचे क्षण, त्याला स्मरले ॥
आणि सुखाच्या आठवणीने दुःख ढसाढसा रडले ॥

नशा सगळ्यांची उतरली, दुःखाकडे पाहून ।
दुःखाला ही सुख मिळावं, वाटले राहून राहून ॥

सुखाच्या शोधामध्ये आता, मी सुध्दा फिरतोय ।
दुःखाला शांत करण्याचा, खूप प्रयत्न करतोय ॥

जीवनाच्या रथाचे आहेत, सुख दुःख सारथी ।
सुख मिळाले तर, दुःखाच्या घरी मीच देईन पार्टी ॥

कु.दिपाली कुलवडे
११वी वाणिज्य-ड

चारोळ्या

सुखाची चटक लागली की,
दुःख सहन होत नाही,
फिरण्याची चटक लागली की
एका ठिकाणी थांबणे जमत नाही ॥

सर्वापासून दूर एक वेगळीच
दुनिया आहे
जिथे आपले भविष्य घडविण्याची
संधी आपल्याला आहे ॥

जसे आईविना दुनिया पाहणे
मुश्किल असते
पाण्याविना जगणे
अशक्य असते
तसेच शिक्षणाविना नोकरी मिळणेसुद्धा
मुश्किल असते ॥

मनुष्य जीवन असे की,
कधी वाहावत जाणारे,
कधी भरकटत जाणारे,
तर कधी-कधी सवयी लागू पडणारे ॥१॥

कोरोनाने दाखवून दिलं
माणसे जपा, माणुसकी आपोआप मिळेल,
सहवासात राहा, सहवास आपलाच होईल...
कोरोना शिकवतो आपल्याला
माणसातले अंतर वाढवा, माणुसकीतले नाही,
जन्माला रिकाम्या हातानेच आलो,
जातानाही नाही मिळणार काही

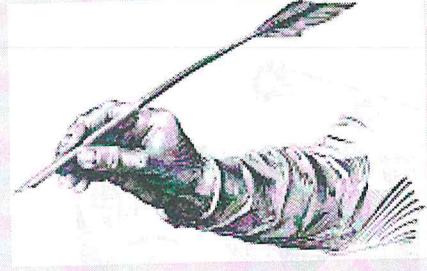
कु.नेहा अंकुश पानसरे
१२वी वाणिज्य-ड

जादूचा दिवा

कधी रुसले, कधी हसले
कधी हरले, तर कधी धडपडले
कधी उधाळले, तर कधी शहारले
कधी दुरावले, तर कधी सरावले
कधी शब्दांनी दुःखावले,
तर कधी मायेने सुखावले
या वाटेवर चालताना
कुशीत तुमच्या विसावले
जगण्यास जराही गंमत नसते
जेव्हा तुमची साथ नसते
प्रत्येक पावलावर जी आधार देते
ती मैत्रीच खरा जादूचा दिवा असते.

कु.सानिका गणेश ताजणे
१२वी वाणिज्य-ड

चारोळ्या

जशी समईला साथ असते ज्योतीची,
अंधाराला साथ असते प्रकाशाची
चंद्राला साथ असते चांदण्यांची,
तसेच माणसाला साथ असते माणुसकीची ॥

अपमान झाला म्हणून
हार मानायची नसते,
अपमान झाला म्हणून
मागे वळून पाहायचे नसते,
प्रयत्न हा करत राहायचा असतो,
कारण प्रयत्नच खूप काही शिकवत असतो...

कोरोना नावाचा विषाणू नष्ट करण्यासाठी
डॉक्टर मृत्यूशी खेळतात
आणि आश्चर्य हे की,
लोकं त्यांना घरात घ्यायला घाबरतात

लॉकडाऊनच्या काळात
पोलीसांनी चोप दिला,
कारण आपल्याला वाचवण्यासाठी
त्यांनी रात्रीचा दिवस केला,
घरात लहान मूल म्हणून
घरी जात नसायचे
देशातील नागरिकांना काही झाले नाही पाहीजे
ह्याच काळजीत बसायचे ॥

कु.नेहा अंकुश पानसरे
१२वी वाणिज्य-ड

॥ श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय ॥
बोडकेनगर, जुन्नर, जि.पुणे

शिवकुंज
२०२१-२२

दुख और सुख

तो मनके विकल्प हैं ।

सुखी वह हैं

जिसका मन वश में हैं;

दुखी वह हैं

जिसका मन परवश में हैं ।

- हजारीप्रसाद द्विवेदी

हिंदी विभाग
(वरिष्ठ महाविद्यालय)

प्रा.रेखा गायकवाड
सहसंपादिका

अंतरंग

गद्य विभाग

१) अनमोल विचार	कु.ज्योती खिलारी	बी.ए.भाग-३	३५
२) लूलगने से मृत्यू क्यो होती है ?	कु.दिव्या आमले	बी.ए.भाग-१	३८

पद्य विभाग

१) बारिश	प्रतिक तळपे	बी.ए.भाग-३	३५
२) तुम चलो तो सही	कु.पूर्वा गोरक्षनाथ डेरे	बी.ए.भाग-१	३५
३) निशुल्क	कु.विशाखा मोदी	बी.ए.भाग-१	३५
४) दोहों का संकलन	कु.ऋतुजा दत्तात्रय थोरे	बी.ए.भाग-२	३६
५) शेरो शायरी	कु.पूर्वा गोरक्षनाथ डेरे	बी.ए.भाग-१	३७
६) इंसानियत का कोई मजहब नहीं होता...	कु.विशाखा मोदी	बी.ए.भाग-१	३७
७) धैर्य रखियें	कु.रुचिका आवारे	बी.ए.भाग-१	३८
८) इतर	कु.विशाखा मोदी	बी.ए.भाग-१	३८
९) नारी	कु.विशाखा मोदी	बी.ए.भाग-१	३८

अनमोल विचार

- क्रोध में बोला हुआ एक कठोर शब्द इतना जहरीला हो सकता है की, आपकी हजार प्यारी बातों को एक मिनट में नष्ट कर सकता है।
- जैसे हो जैसे ही रहो क्योंकि ओरिजनल की किंमत हमेशा ड्युप्लिकेटसे ज्यादा ही होती है।
- अगर जिंदगी में आगे बढ़ना है तो बहरे बन जाओ क्योंकि इस दुनिया में ज्यादातर लोग मनोबल गिरानेवाले ही मिलते हैं।
- बुरी बात यह है कि समय कम है। और अच्छी बात यह कि अभी भी समय है।
- अगर आप अकेले पड गए हैं तो परेशान मत होइये क्योंकि अकेला वही होता है जो जीवन में सही फैसले लेता है।
- किसी वंश या जाति में पैदा होने से कोई महान नहीं होता हैं मनुष्य महान होता है। अपने कर्म से और अच्छे गुणों से कमजोर कोई नहीं होता मजबूरिया कमजोर बना देती है। और घटिया लोग इसका फायदा उठा कर खुद को शेर समझते हैं।

कु.ज्योती खिलारी
बी.ए.भाग-३

बारिश

फितरतों पे तुम्हारे गुनाह होने को जी चाहता है,
खुबसूरत सा ये मेहका हुआ दरिया देखने को जी चाहता है,
इसी साहील पर बैठे हुए बारिशका जलवा
देखने को जी चाहता है,
तडप रहा हू कबसे ए सनम,
तडप रहा हू कसबे ए सनम
बारिश में तुम्हारी बस एक झलक देखने को जी चाहता है।

प्रतिक तळपे
बी.ए.भाग-३

तुम चलो तो सही

राह में मुश्किल होगी हजार
तुम दो कदम बढ़ाओ तो सही,
हो जाएगा हर सपना साकार,
तुम चले तो सही, तुम चले तो सही ॥
मुश्किल है पर इतना भी नहीं,
कि तू कर ना सके
दूर है मंजिल लेकिन इतनी भी नहीं
कि तू पाना सके,
तुम चलो तो सही, तुम चले तो सही !
एक दिन तुम्हारा भी नाम होगा
तुम्हारा भी सत्कार होगा
तुम कुछ लिखो तो सही
तुम कुछ आगे पढो तो सही
तुम चलो तो सही, तुम चले तो सही
सपनों के सागर में कब तक गोते लगाते रहोगे
तुम एक राह चुनो तो सही
तुम उठो तो सही, तुम कुछ करो तो सही
तुम चलो तो सही, तुम चले तो सही।

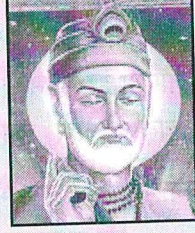
कु.पूर्वा गोरक्षनाथ डेरे
बी.ए.भाग-१

निशुल्क

इस संसार में सबसे बढ़िया दवा है हँसी
सबसे बड़ी सम्पत्ति बुद्धि
सबसे अच्छा हथियार धैर्य
सबसे अच्छी सुरक्षा विश्वास
और आनंद की बात यह है कि,
ये सब निःशुल्क हैं।

कु.विशाखा मोदी
बी.ए.भाग-१

दोहों का संकलन

कबीर दास

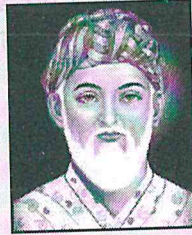
सतगुर की महिमा अनंत, अनंत किया उपगार ।
लोचन अनंत उघाडिया, अनंत दिखावणहार ॥११॥

पीछे लागा जाइ था, लोक बेद के साथी ।
आगे थे सतगुर मिल्या दीपक दिया हाथी ॥२॥

जाका गुर भी अंधला, चेला खरा निरंध ।
अंधा अंधा ठेलिया, दून्यँ कूप पडत ॥३॥

कबीर सो धन संचिए, जो आगे कूँ होइ ।
सीस चढाए पोटली, ले जात न देख्या कोइ ॥४॥

कबीर माया मोह की, भई अँधियारी लोई ।
जे सूते ते मुसि गए, रहे वस्तु कूँ गई ॥५॥

रहीम

समय दशा कुल देखि कै, सर्वे करत सनमान ।
रहिमन दीन अनाथ को, तुम बिन को भगवान ॥११॥

रहिमन कोउ का करै, ज्वारी चोर लबार ।
जो पति-राखनहार है, माखन-चाखनहार ॥२॥

गहि सरबागति राम की, भवसागर की नाव ।
रहिमन जगत उधार कर, और न कछू उपाय ॥३॥

जेहि रहीम तन मन लियो, कियो हित बिच भौन ।
तासों दुख-सुख कहन की, रही बात अब कौन ॥४॥

जो रहीम उत्तम प्रकृति का करि सकत कुसंग ।
चन्दन विष व्यापत नहीं, लपटे रहत भुजंग ॥५॥

बिहारी

मेरी भव-बाधा हरौ, राधा नागरि सोई ।
जा तन की झाँई परै, स्याम हरित-दुति होइ ॥१॥

कहत नटत रीझन खिजत, मिलम खिलत लजिसाय ।
भरे भौन में करत हैं, नैननि में सब बात ॥२॥

नभ-लाली चाली निसा, चटकाली धुनि कीन ।
रति पाली आली अनत, आए बनभाली न ॥३॥

सघन कुंज, घन घन-तिमिर अधिक अँधेरी राति ।
तऊ न दुरिहै, स्याम, वह दीपसिखा सी जाति ॥४॥

सोहत ओढ पीत पट, स्याम सलौन गात
मनौ नीलमनि सैल पर, आतपु पर यौ प्रभात ॥५॥

प्रीतम दृग मिहिचत प्रिया, पानि परस सुख पाय ।
जानि पिछानि अजान लौं, नैकु न होति जनाइ ॥६॥

लटक लटक लटकत चलत, डटत मुकुट की छाँए ।
चटक-भर्यों नट मिल गयौ, अटकभटक बन माँह ॥७॥

चिरजीवौ जोरी, जुरै क्यों न सनेह गंभीर ।
को घटि, ये वृषभान वे हलधर के बीर ॥८॥

मन न धरति मेरों कहयौं, तू आपने सयान ।
अहे, परनि परि प्रेम की, परहथ पारि न प्राण ॥९॥

लाल तिहरि बिरह की अगनि अनुप अपार ।
सरसै बरसैं नीरहूँ झरहूँ मिटे न झार ॥१०॥

कु.ऋतुजा दत्तात्रय थोरवे
बी.ए. भाग-२

शेरो शायरी

एक दिन उम्र से तलाशी ली
तो जेब से लम्हे बरामद हुए ।
कुछ गम के थे कुछ नम थे, कुछ टुटे हुए थे ।
जो सही सलामत मिले वो बचपन के थे ।
बचपन कितना खुबसूरत था ना ।
तब खिलौने जिंदगी थी ।
आज जिंदगी खिलौना है ।..

बेरोजगार लडके डरते है, कही बाहर निकलने से
उन्हें डर है कि कोई रिश्तेदार न मिल जाए ।
यह पूछते कि क्या सोचा है आगे का
फंला का लडका तो फंला पोस्ट पर पहुंच गया ।
क्या कर रहे हो... घर पर यह सवाल कहने की बस सवाल है ।
पर हिम्मतों को तोड देते है यह चुभले सवाल ॥

गलत फंस गए हम ये दुनिया हमारे लिए बनी ही नहीं है ।
सीधा-साधा दील दिल में उर्मीदे बेहिसाब मेहनत
और कुछ... छोटे-छोटे ख्याब थे ।
अपने खो गया यार सब चालाकिया नहीं
आई ना वक्त पर काश यार...थोडेसे समझदार होते हम ।

घर में जब बारिशों के दिनों में
रसोई में पानी टपक आता था ।
माँ कहती थी देख भगवान जी भी
शामिल हो गए थे भोजन में ।
बाल्टीयों और मगों में हमने
टपकती छतों पानी रोका है,
आज अगर जिंदगी में थोडा लायक बनाया हैं,
तो उसकी वजह है कि माँ ने
मुश्किलो पर रोना नहीं सिखाया
उसने हमें मुश्किलों में रहना सिखाया ।

मैं उमर के अनुसार नहीं हलात के हवाल जीता हूँ
वक्त से पहले हादसों से लडा हूँ ।
इसीलिए मैं अपनी उमर से कई साल बडा हूँ ॥

कु.पूर्वा गोरक्षनाथ डेरे
बी.ए.भाग-१

इंसानियत का कोई मजहब नहीं होता...

मस्जिद पे गिरता है ।
मंदिर पे भी बरसता है ।
ऐ बादल बता तेरा मजहब कौनसा है ।
इमाम की तू प्यास बुझाए
पुजारी की भी तृष्णा मिटाए
ऐ पानी बता तेरा मजहब कौन सा है ।
मजारो की शान बढ़ाता है
मूर्तियों को भी सजाता है
ऐ फूल बता तेरा महजब कौनसा है ।
सारे जहाँ को रोशन करता है
सृष्टी को उजाला देता है
ऐ सूरज बता तेरा मजहब कौनसा है ।
खुदा भी तू है
ईश्वर भी तू
पर आज बता ही दे
ऐ ईश्वर, भगवान, अल्लाह, परवरदिगार, गॉड...
आपका मजहब कौनसा है ।
ऐ दोस्त मजहब से दूर हटकर, इंसान बनो
क्योंकि इंसानियत का कोई मजहब नहीं होता...

कु.विशाखा मोदी
बी.ए.भाग-१

लू लगने से मृत्यू क्यों होती है ?

हम सभी धूप में धूभते हैं फिर कुछ लोगों की ही धूप में जाने के कारण अचानक मृत्यू क्यों हो जाती है ?

हमारे शरीर का तापमान हमेशा ३७° डिग्री सेल्सियस होता है, इस तापमान पर ही हमारे शरीर के सभी अंग सही तरीके से काम कर पाते हैं।

पसीने के रूप में पानी बाहर निकालकर शरीर ३७° सेल्सियस टेम्प्रेचर में रखा है, लगातार पसीना निकलते वक्त भी पानी पीते रहना अत्यंत जरूरी और आवश्यक है।

पानी शरीर में इसके अलावा भी बहुत कार्य करता है, जिससे शरीर में पानी की कमी होने पर शरीर पसीने के रूप में पानी बाहर निकालना टालता है। (बंद कर देता है)

जब बाहर का टेम्प्रेचर ४५° डिग्री के पार हो जाता है और शरीर की कुलिंग व्यवस्था ठप्प हो जाती है तब शरीर का तापमान ३७° डिग्री से ऊपर पहुँचने लगता है।

कु.दिव्या आमले
बी.ए.भाग-१

धैर्य रखियें

कभी-कभी आपको जीवन में सबसे अच्छा पाने के लिए सबसे बुरे दौर से गुजरना पड़ता है...

कु.रुचिका आवारे
बी.ए.भाग-१

हमेशा खुद को स्पेशल समझ कर जीना शुरू कर दें, क्योंकि भगवान ने किसी को भी इस धरती पर फालतू समझकर नहीं बनाया है।

कु.विशाखा मोदी
बी.ए.भाग-१

नारी

ए मेरे देश की नारी
तू क्यों है इतनी बेचारी
तेरी शक्ति तेरी भक्ति
तेरा हर एक रूप बड़ा है।

तू है दुर्गा, तू है काली,
सबने ये स्वीकार किया है।
तू खुद को पहचान न पाती
सारा जीवन यूँ ही बिताती।

सबका सब कुछ सुनते सुनते
तू बस खुद से जान छुड़ाती।
क्यों तू खुद को मान न देती
क्यों तू खुद को जान न लेती।

तेरी अपनी सोच अलग है।
तेरा खुश रहना भी हक है।
तेरी भी कुछ उम्मीदे है।
तुझको भी सपने आते है।

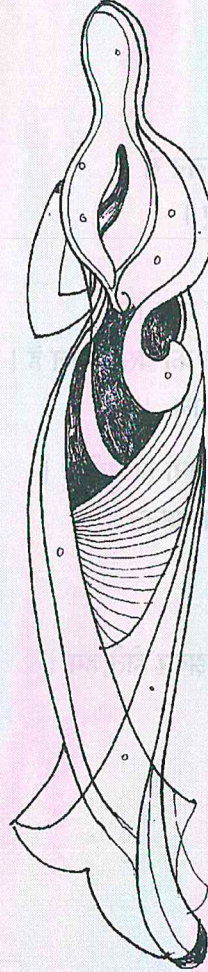
तू बस सबकी सुनती रहती
सबको आगे सर को झुका के।
तू बस दिल का दर्द छिपाती
एक दिन ऐसा भी आएगा
सबको सब कुछ मिल जाएगा।

तेरी त्याग भावना पर
सबका सभी का सर भी
झुक जाएगा।

पर दिल के कोने में बस
तेरा सपना मर जाएगा
यूँ तू खुश कम न होगी।

जब तू कुछ कहना चाहेगी
पलट के एक आवाज आएगी
किसने ये सब कहा था करने
उस दिन बस तू पछताएगी।

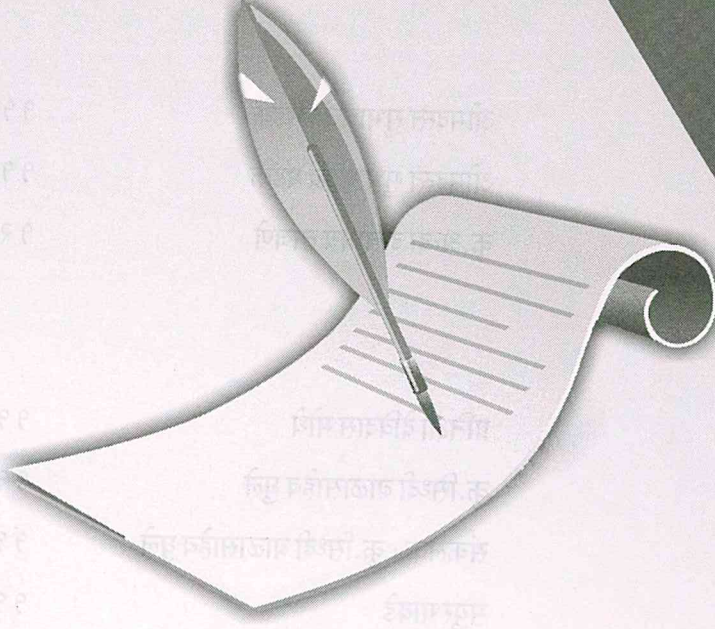
कु.विशाखा मोदी
बी.ए.भाग-१

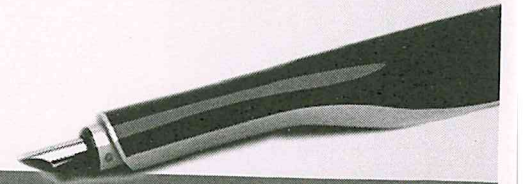
॥ श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय ॥
बोडकेनगर, जुन्नर, जि.पुणे

शिवकुंज

२०२१-२२

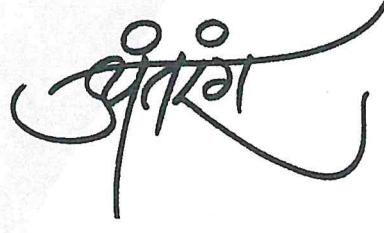

केवल मनोरंजन
न कवि का कर्म होना चाहिए ।
उसमें उचित उपदेश का भी
मर्म होना चाहिए ।

हिंदी विभाग
(कनिष्ठ महाविद्यालय)

प्रा.विकास पांडूरंग वाघमारे
सहसंपादक

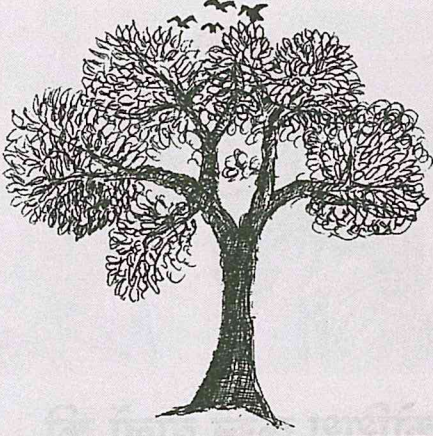

गद्य विभाग

१) पेड	ओमदत्त सुभाषचंद्र मडके	११वी कला-ड	४१
२) ज्ञान, धन और विश्वास	ओमदत्त सुभाषचंद्र मडके	११वी कला-ड	४१
३) जीवन का राज	कु.श्रध्दा दत्तात्रय ताजणे	१२वी आर्ट्स-अ	४३

पद्य विभाग

१) मन	प्रतिक्षा देविदास मोधे	११ वी कला	४१
२) अध्यापक को समर्पित	कु.सिध्दी बाळासाहेब घुले	११वी कला ब	४२
३) कोशिश करने वालों की	संकलक : कु.सिध्दी बाळासाहेब घुले	११वी कला ब	४२
४) दोस्ती शायरी	मयुर गावडे	११वी कला	४३
५) शेर शायरी	मयुर गावडे	११वी कला	४३
६) मोबाईल से पहले की दुनिया	प्रतिक्षा देविदास मोधे	११ वी कला	४४
७) याराना	ओमदत्त सुभाषचंद्र मडके	११वी कला-ड	४४
८) दोस्ती	प्रतिक्षा देविदास मोधे	११ वी कला	४४

पेड

मैंने एक पेड लगाया उसको एक फल आया । मैंने उसका बिज निकालके उस बिज को फिर से लगाया । तो बताओं मैंने कौनसा पेड लगाया ।

एक टोपीवाला था । उसको निंद आयी तो पेडके निचे सो गया । पेड पर बैठे थे बंदर सारे बंदरो ठो टोपी लेली ये उठा देखा इसीने हात उपर किया बंदरों ने हाथ उपर किया था नाचने लगा बंदर नाचने लगे, इसने टोपी फेकी बंदरोंने भी टोपी फेकी गठर बांधके चला गया । यहातक सुनी है ना । अधुरी है । १०० साल बाद उसका पोता आया वो भी टोपीया बेचताया । ओ भी गया टोपी बेचने, उसे निंद आयी । पेडके निचे सो गया । पेड पर बंदर थे ये उण तब बंदरोंने टोपीया उठाली. बंदरोने जब टोपीया उठाई तब उसको दादा याद आ गया । इसने हाथ हिलाया बंदरोंने हाथ हिलाया ।

ये नाचने लगा बंदर नाचने लगे । इसने टोपी फेकी उन्होंने नहीं फेकी । इसने पुछा क्यू नहीं फेकी बताओ । बोला की हमाराभी दादा था । ये दुनिया आप जो कहते है वो नहीं कहते है वो नही करते है । आप जो करते हो वही करते है । मैं खुद एक जोतिशी हूँ इसलिए मैं बता सकता हूँ की आप क्या करते हो । अगर मैंने बताया हुआ १०% भी झुठा निकला तो आप मुझे जुते से मारो । तो बताओ क्या की अभी आप क्या कर रहे है । अरे गधो आप मेरे लिखा जीक पढ रहे हो ।

ओमदत्त सुभाषचंद्र मडके
११वी कला-ड

ज्ञान, धन और विश्वास

ज्ञान, धन और विश्वास तीनों अच्छे दोस्त थे । तीनों में बहुत प्यार भी था । एक वक्त आया जब तीनों को जुदा होना पडा । तीनों ने एक दुसरे से सवाल किया कि हम कहाँ मिलेंगे ।

ज्ञान ने कहाँ मैं मंदिर, मस्जिद और विद्यालय में मिलूँगा । धन ने कहा मैं अमीरों के पास मिलूँगा । विश्वास चूप था, दोनो ने उसे चूप होने की वजह पूछी तो विश्वास ने रोते हुए कहा मैं एक बार चला गया तो फिर कभी नहीं मिलूँगा ।

ओमदत्त सुभाषचंद्र मडके
११वी कला-ड

मन

धना अँधेरा चमकता प्रकाश
और अधिक ।

करने आओ पाने की मत सोचो
जीवन सारा ।

जीवन नैया मँझधार में कोले
सँभाल कोने ।

रंग-बिरंगे रंग-रंगलेकर
आया फालगुन ।

काँटो के बीच खिल खिलाता फूल
देता प्रेरणा ।

भीतरी कूँटा आँखो के द्वार से
आई बाहर ।

खारे जल से धुल गए विषाद
मन पावन

मृत्यू को जीना जीवन विष पिना
हे जिजीविषा ।

प्रतिक्षा देविदास मोधे
११ वी कला

अध्यापक को समर्पित

शिक्षक की गोद में उत्थान पलता है ।
जहाँ सारा शिक्षक के पीछे चलता है ।

शिक्षक का बोया पेड बनाता है ।
हजारों बीज वहीं पेड जनता है ।
काल कि गति को शिक्षक मोड सकता है ।
शिक्षक धरा से अम्बर को जोड सकता है ।

शिक्षक की महिमा महान होती है ।
शिक्षक बिन अधरी वसुन्धरा रहती है ।

याद रखो चाणक्य ने इतिहास बना डाला था ।
कूर मगध राजा को मिट्टी में मिला डाला था ।
बालक चन्द्रगुप्त को चक्रवर्ती सम्राट बनाया था ।
एक शिक्षक ने अपना लोहा मनवाया था ।

संदीपनी से गुरु सदियों से होते आये है ।
कृष्ण जैसे नन्हे नन्हे बीज बोते आये है ।

शिक्षक से ही अर्जुन और युधिष्ठिर जैसे नाम है ।
शिक्षक की निंदा करने से दुर्योधन बदनाम है ।
शिक्षक की अनदेखी से वो रावण भी कहलाते है ।

हम सब ने भी शिक्षक बनने का सुअवसर पाया है ।
बहुत बडी जिम्मेदारी को हमने गले लगाया है ।

आओ हम संकल्प करे की अपना फर्ज निभायेंगे ।
अपने प्यारे भारत को हम जगतगुरु बनायेंगे ।

अपने शिक्षक होने का हरपल अभिमान करेंगे ।
इस समाज में हम भी अपना शिक्षा दान करेंगे ।

कु.सिध्दी बाळासाहेब धुले
११वी कला ब

कोशिश करने वालों की

लहरों से डर कर नौका पार नहीं होती,
कोशिश करने वालों की कभी हार नहीं होती ।

नन्हीं चींटी जब दाना लेकर चलती है
चढती दीवारों पर बार बार फिसलती है ।
मन का विश्वास रगों में साहस भरता है ।
चढकर गिरना, गिरकर चढना न अखरता है ।
आखिर उसकी मेहनत बेकार नहीं होती,
कोशिश करने वालों की कभी हार नहीं होती ।

डुबकियां सिंधू में गोताखोर लगाता है ।
जा जा कर खाली हाथ लौटकर आता है ।
मिलते नहीं सहज ही मोती गहरे पाणी में ।
बढता दुगना उत्साह इसी हैरानी में ।
मुट्टी नहीं उसकी खाली हर एक बार नहीं होती ।
कोशिश करने वालों की कभी हार नहीं होती ।

असफलता एक चुनौती है, इसे स्वीकार करों,
क्या कमी रह गई, देखो और सुधार करो ।
क्या कमी रह गई, देखो और सुधार करो ।

जब तक न सफल हो, नींद चैन को त्यागों तुम,
संघर्ष का मैदान छोड कर मत भागो तुम ।

कुछ किये बिना ही जय जयकार नहीं होती,
कोशिश करने वालों की कभी हार नहीं होती ।

संकलक : कु.सिध्दी बाळासाहेब धुले
११वी कला ब

दोस्ती शायरी

दिल को दिल से चुराया तुमने ।
दूर होते हुए भी अपना बनाया तुमने ।
कभी भुल नहीं पाएँगे तुमको ए दोस्त,
क्योंकी दोस्ती करना सिखाया तुमने ।

दोस्ती वो नहीं जो जान देती है,
दोस्ती वो भी नहीं जो मुस्कान देती है ।
अरे सच्ची दोस्ती तो वो है....
जो पानी में गिरा हुआ आँसू भी पहचान ले ।

करनी है खुदा से गुजारिश कि,
तेरी दोस्ती के सिवा कोई बंदगी न मिले,
हर जन्म में मिले दोस्त तेरे जैसा,
या फिर कभी जिंदगी न मिले ।

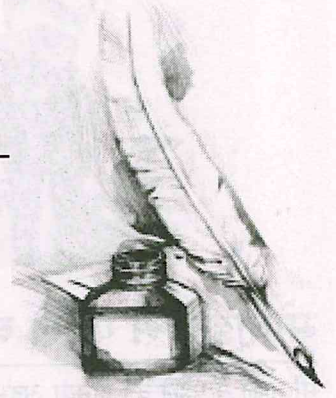
कही अँधेरा तो कहीं शाम होगी,
मेरी हार खुशी बस तेरे नाम होगी
कुछ माँग कर तो देखो....दोस्त....
होटों पर हँसी और हथेली पर जान होगी ।

अगर बिकी तेरी दोस्ती
तो पहले खरीदार हम होंगे
तुझे खबर भी ना
होगी तेरी किंमत की
पर तुझे पाकर
सबसे अमीर हम होंगे

मयुर गावडे
११वी कला

शेर शायरी

दिए जलते है
फूल खिलते है
आप जैसे माँ-बाप
नसीबवालों को मिलते है ।

माँ-बाप, भाई-बहन
ये रिश्ते तो भगवान बनाता है ।
लेकिन दोस्ती का एक ऐसा रिश्ता है,
जो इन्सान खुद बनाता है ।

जिसे हमने दोस्त माना, उसने हमें चाहने का ऐतबार किया ।
जिसे हमने चाहा उसने मुस्कुरा के किसी और का नाम लिया ।

मच्छर ने आपको काटा, यह उसका कसूर था ।
आपने उस जगह को खुजाया यह आपका जुनून था ।
आप चाहकर भी उसे मार ना सके,
क्योंकि उसकी रगो में तो आपका ही खून था ।

मयुर गावडे
११वी कला

जीवन का राज

कोई भी वहम अंदर न पालें, क्योंकि वह मानसिक
परेशानी का कारण बनता है ।

तणाव के क्षणों में उन क्षणों को याद करें, जब आप
बहुत खुश थे ।

यदि जीवन में कुछ पाना चाहते है । और आगे बढ़ना
है, तो उसके लिए सबसे जरूरी है, तनावमुक्त रहना ।

अगर आपके साथ कुछ बुरा हो गया तो ईश्वर की
इच्छा समझकर भूल जाए । लेकिन शिक्षा ले कि जिन कारणों
से ऐसा हुआ है, आगे से वो वजह ही निर्मित न हों ।

कु.श्रध्दा दत्तात्रय ताजणे
१२वी आर्ट्स-अ

मोबाईल से पहले की दुनिया

मोबाईल से पहले की दुनिया अद्भूत थी खाने को सदा दाल रोटी होती थी लेकिन फिर भी किसी को खून की कमी नहीं थी, जाने क्यों ?

माता पिता जरा सी बात पे थप्पड़ जड़ दिया करते थे, फिर भी उनका सम्मान कम नहीं होता था.....जाने क्यों ?

अध्यापक खूब कान खिंचते थे, डंडो से पिटाई होती थी । लेकिन कोई बच्चा स्कूल में डिप्रेशन के कारण आत्महत्या नहीं करता था.....जाने क्यों ?

महंगे खिलौने नहीं मिलते थे लेकिन हर खेल बहुत आनंदीत करता था....जाने क्यों ?

घर कच्चे होते थे, कमरे कम होते थे लेकिन माँ-बाप वृद्धाश्रम नहीं जाते थे.....जाने क्यों ?

घर में सबसे पहले गाय की, कुकर की, पक्षियों की, खूब सारे मेहमानों की रोटी रोज बनती थी । फिर भी घर का बजट संतुलित रहता था । आज सिर्फ अपने परिवार की रोजी रोटी बनती है, फिर भी बजेट असंतुलित है.....जाने क्यों ?

माना की उस वक्त घर कच्चे होते थे.. पर एक बात है, उस वक्त के लोगों के दिल सच्चे होते थे.....जाने क्यों ?

प्रतिक्षा देविदास मोधे
११ वी कला

याराना

तू पास भी हो तो दिले-बेकार अपना है
कि हमको तेरा नहीं इन्तजार अपना हैं !
कोई मिले भी तेरा जिक्र छेड देते हैं
कि जैसे सारा जहाँ राजदार अपना हैं !
वो दूर हो तो वजा दोस्ती छोडने का खयाल
वो सामने हो तो कब वश अपना हैं !
जमाने भर के के दुखों को लगा लिया दिल से
इस आसरे पे की एक दुख सहने वाला अपना हैं !
बला से जाँ का नुकसान हो, इस भरोसे की खैर
वफा करे न करे फिर भी यार अपना हैं !
फराज राहते-जाँ भी वही है क्या कीजे
वो जिसके हाथ से सीना घायल अपना हैं !

ओमदत्त सुभाषचंद्र मडके
११वी कला-ड

दोस्ती

दोस्ती हो तो ऐसी,
शब्द से जगनेवाली,
नजर से समझनेवाली,
स्पर्श से खिलनेवाली ।

दोस्ती हो तो ऐसी,
पारिजातक जैसी,
खुशबु देनेवाली,
सुख में शामिल होनेवाली,
दुख में साथ देनेवाली ।

दोस्तो हो तो ऐसी
आदर्श बनानेवाली ।

प्रतिक्षा देविदास मोधे
११ वी कला

॥ श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय ॥
बोडकेनगर, जुन्नर, जि.पुणे

शिवकंड
२०२१-२२

पठतो नास्ति मूर्खत्वं जपतो नास्ति पातकम्।
मौनिनः कलहो नास्ति न भयं चास्ति जाग्रतः॥

संस्कृत विभाग

प्रा.श्री.एन.एम.धर्माधिकारी
संपादक

अनुसारिणी

गद्य विभाग

१) राज्ञी लक्ष्मीबाई	कु.आदिती नितीन काळे	११वी विज्ञान-ब	४७
२) मम प्रियः कविः	कु.पायल संतोष दुराफे	११वी वाणिज्य-क	४८
३) संस्कृतभाषा	कु.अनुष्का अजय कुलकर्णी	११वी वाणिज्य-क	४८
४) बोधवाक्य	कु.किमया मुकुंद तितर	११वी विज्ञान-ड	५०
५) संवाद	कु.अक्षदा संतोष जाधव	११वी विज्ञान-अ	५०

पद्य विभाग

१) आयुर्वेदावर आधारित श्लोक	कु.प्रज्वली गिरीश पवार	११वी विज्ञान-अ	४९
२) सुवचनानि	कु.आदिती रत्नाकर मातेले	११वी विज्ञान-ब	४९

मुक्ताशास्त्रे विद्यमाने विषयेषु संश्लेषिते विद्यमाने
॥ काशास्त्रे विद्यमाने विषयेषु संश्लेषिते विद्यमाने ॥

राज्ञी लक्ष्मीबाई

कु.आदिती नितीन काळे
१वी विज्ञान-ब

झांसीराणीलक्ष्मीवर्यायाः जन्म १८२८ तमे संवत्सरे नवेम्बरमासस्य १९ मते दिनाङ्के अभवत् । सा १८५८ तमे वर्षे जूनमासस्य १८ दिनाङ्के दिवङ्ता । लक्ष्मीबाई वारणास्याम् अजायत । सा झांसी की राणी इति नाम्ना ख्यातम् अगात् । भारतस्य प्रथमे स्वातन्त्र्यसङ्ग्रामे तस्याः प्रमुखं योगदानम् आसीत् । सा आङ्ग्लविरोधनीतेः प्रतीका आसीत् । लक्ष्मीबाई उत्तर भारतस्थितस्य झांसीराज्यस्य राज्ञी आसीत् । सा आङ्ग्लेयान् विरुद्ध्य भारतस्य स्वातन्त्र्यसङ्ग्रामम् आरब्धवती । महाराज्ञी लक्ष्मीः इत्यस्या वीरांगनायाः जन्म महाराष्ट्रे राज्ये कृष्णानद्यास्तटे एकस्मिन् ग्रामे पयत्रिंशदाधिके अष्टादशशततमे वर्षे (१८२८)

समभत् । शैशवे अस्याः नाम् मनुबाई इति अभूत् । अस्याः जनकः मोरोपन्तः तदानीं पेशवा बाजीरावस्य सेवायामसीत् । अस्याः जननी भागीरथी बाई साध्वी ईशभक्ता च नारी आसीत् । उभावपि तां प्रियां सुतां मनुदेवी स्नेहेन अपालयताम् । तदा बाजीरावः कानपूर नगरस्य समीपस्थे बिठूरनामके स्थाने न्यवसत्, मनुदेव्याः शिक्षणं तत्र अभवत् । तत्र सा अचिरं शास्त्रविद्यां शस्त्रविद्या च अलभत । सा तत्र नैपुण्यम् अवाप्नोत् । अश्वारोहणेऽपि मनुबाई अतीव कुशलिनी आसीत् ।

॥ ॐ ॥

॥ ॐ ॥

राज्ञी लक्ष्मीबाई इत्यस्या वीरांगनायाः जन्म महाराष्ट्रे राज्ये कृष्णानद्यास्तटे एकस्मिन् ग्रामे पयत्रिंशदाधिके अष्टादशशततमे वर्षे (१८२८) अभवत् । सा १८५८ तमे वर्षे जूनमासस्य १८ दिनाङ्के दिवङ्ता । लक्ष्मीबाई वारणास्याम् अजायत । सा झांसी की राणी इति नाम्ना ख्यातम् अगात् । भारतस्य प्रथमे स्वातन्त्र्यसङ्ग्रामे तस्याः प्रमुखं योगदानम् आसीत् । सा आङ्ग्लविरोधनीतेः प्रतीका आसीत् । लक्ष्मीबाई उत्तर भारतस्थितस्य झांसीराज्यस्य राज्ञी आसीत् । सा आङ्ग्लेयान् विरुद्ध्य भारतस्य स्वातन्त्र्यसङ्ग्रामम् आरब्धवती । महाराज्ञी लक्ष्मीः इत्यस्या वीरांगनायाः जन्म महाराष्ट्रे राज्ये कृष्णानद्यास्तटे एकस्मिन् ग्रामे पयत्रिंशदाधिके अष्टादशशततमे वर्षे (१८२८)

समभत् । शैशवे अस्याः नाम् मनुबाई इति अभूत् । अस्याः जनकः मोरोपन्तः तदानीं पेशवा बाजीरावस्य सेवायामसीत् । अस्याः जननी भागीरथी बाई साध्वी ईशभक्ता च नारी आसीत् । उभावपि तां प्रियां सुतां मनुदेवी स्नेहेन अपालयताम् । तदा बाजीरावः कानपूर नगरस्य समीपस्थे बिठूरनामके स्थाने न्यवसत्, मनुदेव्याः शिक्षणं तत्र अभवत् । तत्र सा अचिरं शास्त्रविद्यां शस्त्रविद्या च अलभत । सा तत्र नैपुण्यम् अवाप्नोत् । अश्वारोहणेऽपि मनुबाई अतीव कुशलिनी आसीत् ।

॥ श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय ॥
बोडकेनगर, जुन्नर, जि.पुणे

मम प्रियः कविः

कु.पायल संतोष दुराफे
११वी वाणिज्य-क

पुरा कविनां गणना प्रसङ्गे
कनिष्ठिकाधिष्ठित कालिदासः ।
अद्यापि तत्तुल्य कवेरभावात्
अनामिका सार्थवती बभूव ।

कालिदासः एव मम प्रियः कविः । संस्कृतकविषु
कालिदासः शिरोमणिः इव राजते । तेन सप्तकृतयः रचिताः ।
तेषु द्वे महाकाव्ये द्वे खण्डकाव्ये त्रीणि नाटकानि च वर्तन्ते ।
रघुवंशम्, कुमारसम्भवम् च इति द्वे महाकाव्ये मेघदूतम्
ऋतुसंहारम् च रति द्वे खण्डकाव्ये, अभिज्ञानशाकुन्तलम्,
विक्रमोर्वशीयम् मालविकाग्निमित्रम् च रति त्रीणि नाटकानि
सः लिखितवान् । एताः सप्तकृतयः साहित्याकाशे
सप्तग्रन्थात्मकः इन्द्रचापः खलु । उपमाअलङ्कारस्य कृते स
प्रसिद्धः उपमाकालिदासस्य एषा उक्तिः प्रसिद्धा । तस्य
मेघदूतनामकाव्यं विविधासु भाषासु अनुवादितम् । भोजराजिनसह
तस्य नैकाः कथाः प्रसिद्धाः । अहं कालिदासनमामि ।

संस्कृतभाषा

कु.अनुष्का अजय कुलकर्णी
११वी वाणिज्य-क

जीवनस्य परिवर्तन कुरु ॥

संस्कृताध्ययनेन अस्माकं जीवनस्य परिवर्तनं जायते । एषा
भाषा गीर्वाणाभाषा इति नाम्ना प्रसिद्धा । सा क्लिष्टा कठीना
च भासते, किन्तु सा अतीव सरला सुबोधा, सरसा च । तस्याः
अध्ययनेन उच्चारण शुद्धता लभ्यते । आधुनिक काले अपि
विविधेषु क्षेत्रेषु जनाः संस्कृत ज्ञानस्य उपयोगं कुर्वन्ति । एतस्याः
भाषायां यद् ज्ञानम् अस्ति तद् कालातितः । तस्याः मधुरवाणी
सुभाषितानि सन्ति तानि व्यवहारज्ञानं पाठयन्ति । एषा भाषा
प्राचीनतमा वर्तते इति बुधाः मन्यन्ते । सा व्याकरणेन बद्धा ।
अधुना आधुनिक तंत्रज्ञानं कथयति यद् संस्कृत भाषा सङ्गणकस्य
कृते अतीव उपयुक्ता । नैकाः प्राचीन ग्रन्थाः एतस्यां भाषायां
एव रचिताः । अतः कोऽपि सुभाषितकारः वदति ।

सुरससुबोधा विश्वमनोरा । ललिता हृदया रमणीया ॥

अमृतवाणी संस्कृतभाषा । नैव क्लिष्टा न च कठीणा ॥

सुवचनानि

आयुर्वेदावर आधारित श्लोक

हिताहितं सुखं दुःखं आयुः तस्य हिताहितं ।
मानं च तच्च यत्रोक्तं आयुर्वेदः स उच्यते ॥

ब्राह्मे मुहूर्ते उत्तिष्ठेत् स्वस्थो रक्षार्थमायुषः ।
उद्वर्तनं कफहर मेदसः प्रविलायनम् ।

स्थिरीकरणमङ्गनां त्वक्प्रसादकर परम् ॥

ओष्ठस्फुटन-पारुष्य-मुखशोष-द्विजामयाः ।
न स्युः स्वरोपघातश्च स्नेहगण्डूषधारणात् ॥

तन्मना भोजनगतः चित्तः ।
दीपनं पाचनं कण्ठ्यं लघूष्ण्यं बस्तिशोधनम् ।

हिध्माध्यमानानिलश्लेष्मसद्यः शुद्धिनवज्वरे ।
कासामपीनसश्वासपाशर्चरुक्षु च शस्यते ॥

भोजनाग्रे सदा पथ्यं लवणाद्रकभक्षणम् ।
अग्निसन्दीपनं रुच्यं जिह्वाकण्ठविशो धनम् ॥

विबन्धोस्तिप्रवृत्तिर्वा ग्लानिर्मारुतमूढता ।
अजीर्णलिङ्ग सामान्यं विष्टम्नो गौरवं भ्रमः ॥

विमलेन्द्रियता सर्गो मलानां लाघवं रुचिः ।
क्षुत्तृप्तसहोदयः शुद्धहृदयोद्वाराकण्ठता ।

वयाधिमार्वमुत्साहस्तन्द्रानाशञ्च लङ्घिते ॥

कु.प्रज्वली गिरीश पवार

११वी विज्ञान-अ

नास्ति बुद्धिमतां शत्रुः ॥

भावार्थ : बुद्धिमानो का कोई शत्रु नहीं होता ।

विद्या परं बलम्

भावार्थ : विद्या सबसे महत्त्वपूर्ण ताकत है ।

क्षमया कार्यसिद्धिर्भवति ॥

भावार्थ : क्षमा करने से सभी कार्य में सफलता मिलती है ।

न संसार भयं ज्ञानवताम् ॥

भावार्थ : ज्ञानियों को संसार का भय नहीं होता ।

वृद्धसेवया विज्ञानम् ॥

भावार्थ : वृद्ध सेवा से सत्य ज्ञान प्राप्त होता है ।

आपत्सु स्नेहसंयुक्तं मित्रम् ॥

भावार्थ : विपत्ति के समय भी स्नेह रखने वाला ही मित्र है ।

मित्रसंग्रहेण बलं सम्पद्यते ॥

भावार्थ : अच्छे और योग्य मित्रों की अधिकता से बल प्राप्त होता है ।

सत्यमेव जयते ॥

भावार्थ : सत्य का ही विजय होता है ।

उपायपूर्वं न दुष्करं स्यात् ॥

भावार्थ : उपाय से कार्य कठिन नहीं होता ।

विज्ञान दीपेन संसारभयं निवर्तते ॥

भावार्थ : विज्ञान के दीप से संसार का भय भाग जाता है ।

सुखस्य मूलं धर्मः ।

भावार्थ : धर्म ही सुख देने वाला है ।

धर्मस्य मूलमर्थः ॥

भावार्थ : धन से ही धर्म संभव है ।

अलब्धलाभो नालसस्य ॥

भावार्थ : आलसी को कुछ भी प्राप्त नहीं होता ।

आलसस्य लब्धमपि रक्षितुं न शक्यते ॥

भावार्थ : आलसी प्राप्त वस्तु की भी रक्षा नहीं कर सकता ।

कु.आदिती रत्नाकर मातेले

११वी विज्ञान-ब

बोधवाक्य

१. भारत सरकार - सत्यमेव जयते ।
२. उच्चतम् न्यायालय भारत - यतो धर्मस्ततो जयः ।
३. ऑल इण्डिया रेडिओ - बहुजन हिताय ।
४. दूरदर्शन - सत्यं शिवं सुन्दरम् ।
५. थलसेना (आर्मी) - सेवा अस्माकं धर्मः ।
६. वायुसेना - नभः स्पृशं दीप्तम् ।
७. जलसेना - शं नो वरुणः ।
८. डाक तार विभाग - अहर्निशं सेवामहे ।
९. भारतीय जीवन बीमा विभाग - योगक्षेमं वहाम्यहम् ।
१०. श्रम मन्त्रालय - श्रम एव जायते ।
११. आर्यसमाज - कृण्वन्तो विश्वमार्यम् ।
१२. भारतीय तट रक्षक बल- वयं रक्षाम् ।
१३. हिन्दी अकादमी दिल्ली - अहं राष्ट्री संगमनी वसूनाम् ।
१४. आर्यवीर दल - अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्तु ।
१५. पंजाब यूनिवर्सिटी - तमसो मा ज्योतिर्गमय ।

कु. किमया मुकुंद तितर
११वी विज्ञान-ड

संवाद

प्रदूषण और वृक्षारोपण पर संस्कृत संवाद लेखन

अध्यापक : भोः छात्राः ! अद्य विद्यालये वृक्षारोपणं भविष्यति ।

छात्रा : कदा कुत्र च भविष्यति ?

अध्यापक : एकादशवादने क्रीडाक्षेत्रे वृक्षारोपणं भविष्यति ।

छात्रा : श्रीमन् ! कथम् अद्य वृक्षारोपणं भवित ?

अध्यापक : छात्रा ! वर्तमाने औद्योगिके युगे पर्यावरण प्रदूषणस्य समस्या अनुदिनं विकरालम् रूपं धारयति ।

छात्रा : श्रीमन् ! पर्यावरण-प्रदूषणं किम् भवति ?

अध्यापक : प्रदूषणं अनेकरूपेण वर्तते यथा-वायुप्रदूषणं, जलप्रदूषणं, ध्वनिप्रदूषणं चा अनेन प्रदूषणेन सम्पूर्णं वायुमंडलं दूषितं भवति ।

छात्रा : अस्यां स्थितौ प्रदूषणं-निवारणं अस्माकं नैतिकं कर्तव्यमस्ति ।

अध्यापक : आम् बालकः ! वृक्षारोपणं तु अस्याः समस्यायाः एकं सरलं समाधानं अस्ति ।

कु. अक्षदा संतोष जाधव
११वी विज्ञान-अ

राष्ट्रीय छात्र सेना : एन.सी.सी.

SOCIAL ACTIVITIES & OTHER PROGRAMME'S OF NCC DEPARTMENT 2021-2022

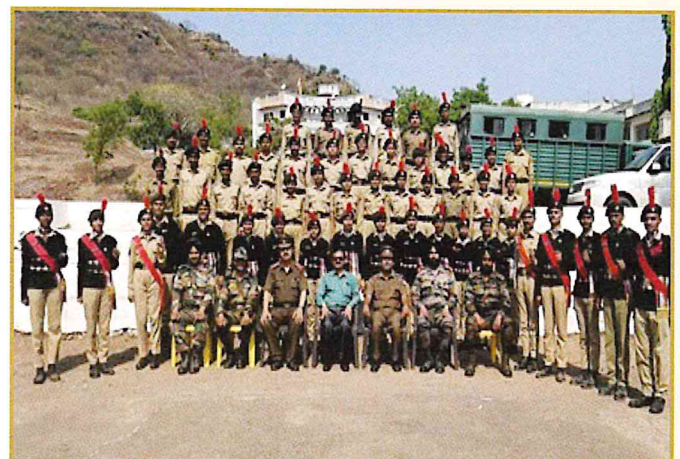
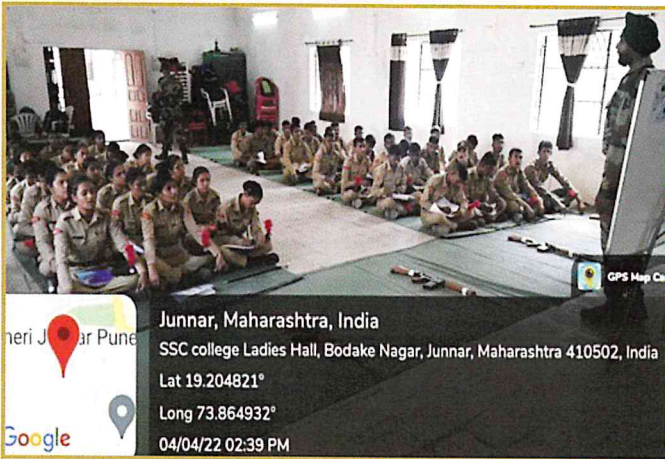
JUO- Adinath Kumkar

SUO - Atharv Kudal

JUO - Neha Pansare

Annual Cluster Training programme

Annual Cluster Training programme Closing ceremony & seedling distribution

जुन्नर तालुका शिवनेर शिक्षण प्रसारक मंडळ

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर

राष्ट्रीय छात्र सेना : एन.सी.सी.

SOCIAL ACTIVITIES & OTHER PROGRAMME'S OF NCC DEPARTMENT 2021-2022

One Day Lecture Series on "Environmental awareness"

NCC Day & Mahatma Phule Jayanti programme

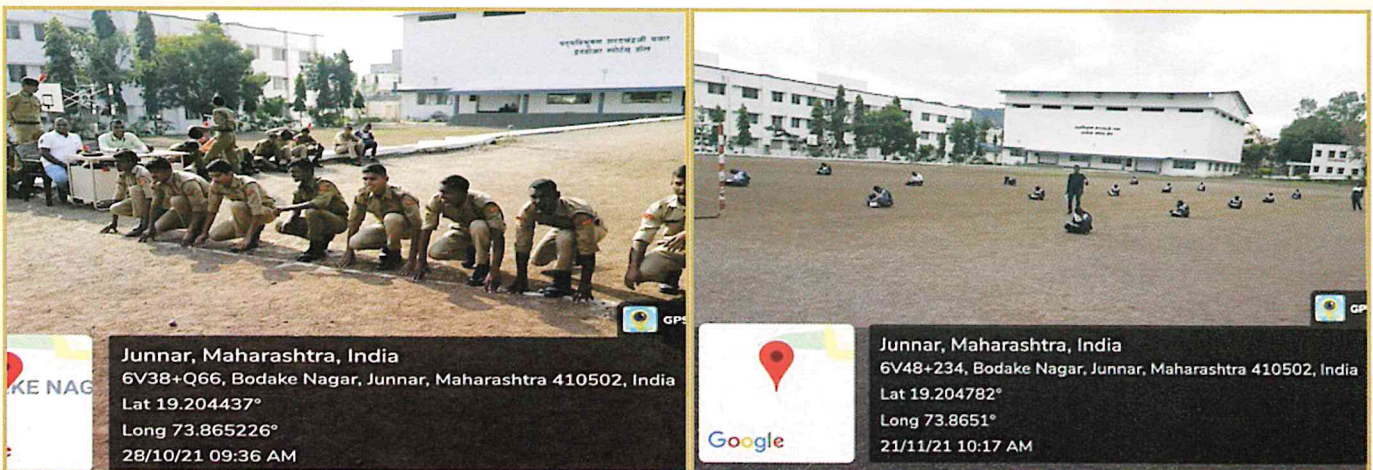

राष्ट्रीय छात्र सेना : एन.सी.सी.

SOCIAL ACTIVITIES & OTHER PROGRAMME'S OF NCC DEPARTMENT 2021-2022

NCC Enrollment Programme

Rank Selection Programme

राष्ट्रीय सेवा योजना

विशेष हिवाळी शिबीर आंबोली येथे प्राथमिक शाळा व पोस्ट ऑफीस स्वच्छता

विशेष हिवाळी शिबीर आंबोली बंधारा बांधकाम

विशेष हिवाळी शिबीर आंबोली बंधारा दुरुस्ती

राष्ट्रीय मतदार दिवस साजरा करताना दि.२५ जानेवारी २०२२

जागतीक महिला दिन दि.८ मार्च २०२२

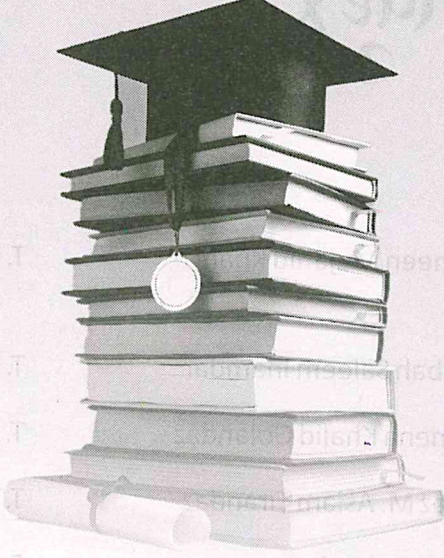

महा रक्तदान शिबीर

॥ श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय ॥
बोडकेनगर, जुन्नर, जि.पुणे

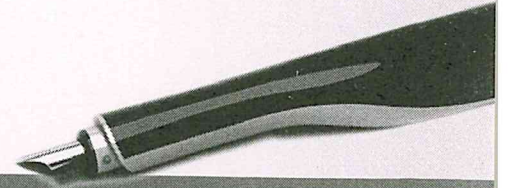
शिवकुंड
२०२१-२२

*“Education is the key
to unlock the golden door of Freedom”*

*“Education is not just about
going to school & getting a degree.
It’s about widening your knowledge
& absorbing the truth about life”.*

*“Education is the movement
from darkness to light”.*

DEPARTMENT OF ENGLISH
(Senior College)

Prof. Y. C. Girme
(Section Editor)

Index

PROSE SECTION

1) Role of Social Media in a Student's Life	Arsheen Mujahid Khan	T. Y. B. A.	53
2) Importance of Online Education	Misbah Saleem Inamdar	T. Y. B. A.	55
3) Role of Youth in Modern Era...	Aamena Khalid Golandaz	T. Y. B. A.	57
4) Success	Alnaz M. Aslam Tirandaz	T. Y. B. A.	59
5) Online Education : Pros and Cons	Saya Ram Helam	F. Y. B. A.	60

POETRY SECTION

1) Dad....!	Puja Anup Potdar	M.A.Part-II	54
2) Poem on Education	Alnaz M. Aslam Tirandaz	T.Y.B.A.	56
3) Life	Prajakta Shantaram Gawari	F.Y.B.Com	56
4) Safe At Home	Puja Anup Potdar	M.A.Part-II	58
5) My College Days	Arsheen Mujahid Khan	T.Y.B.A.	63
6) Real Hero Dad	Ashwini Nanabhau Shete	F.Y.B.Com.	63
7) Number One Teacher	Prajakta Shantaram Gawari	F.Y.B.Com	64
8) Good Thoughts -	Shushrushna Kiran Lokhande	F.Y.B.Com.	64
	Alnaz M. Aslam Tirandaz	T. Y. B. A.	64

Role of Social Media in a Student's Life

Arsheen Mujahid Khan
T. Y. B. A.

Why do Students use Social Media ?

Research has shown that over 95% device that connects to the internet, that uses mobile technology for educational purposes will possibly exclude less than 5% of students.

With the digital age, social media has become an important tool not only for communication and marketing but also in the field of education. The lockdown phase during the COVID-19 has witnessed the closure of various educational institutes, leaving social media the only place for students to interact.

Thus, Social media has emerged as an effective spot for sharing, reviewing, and getting quick information to any doubt that you may have.

Importance of Social Media for Students -

As discussed above social media plays an important part in every student's life. With the replacement of brick and mortar system of education with online classes, social media, has become that bulletin board where you can get all the information about classes, doubt clearing sessions, and results. It also helps students connect with their fellow mates to discuss and share information.

The teachers too these days have taken up social media to interact with the students,

The digital age has led to the increase of social Media among people. With the Quarantine time, Social media has gained traction among all the people including students. However, some people still believe that social media is always considered to be a deteriorating tool in academics. While social media is here to stay, instead of criticizing, it is better that we learn to take the better part of it and learn how to make an opportunity out of it.

Like everthing around, social media has its set of perks and shortcomings. While on the one place it is a source of distractions for students, it is also a quick way of interaction, learning and solving problems.

What is Social Media ?

Social media is a set of applications and websites that provide users a platform for sharing anything and increasing their social networking. Apart from posting photos and updating status, Social media also provides an interactive computer mediated technology where one can share various ideas, information, career, interests, and other forms of expression through apparent communities & worldwide networks.

Over the year social media has gained plausibility as a source of information where organizations interact with their audience.

educate them and clear their doubts. Thus, social media is no more a disturbance, but a constant companion for students during their studying.

1) Educational Benefits Of Social Media :-

Online learning tools are more effective than traditional classroom learning, because of the availability of online materials and 24 hours access to learning.

Social media has gained credibility as a trusted source of information. Apart from that it also provides a great platform for teachers and students to interact. The students can also expand their horizons by getting in touch with teachers around the world and gain more knowledge. Through social media, the teachers can engage the students more in studies through different methods of teaching.

Life

Life is an opportunity, benefit from it
 Life is beauty, admire it
 Life is a dream, realize it
 Life is a challenge, meet it
 Life is a duty, complete it
 Life is a game, play it
 Life is a promise, fulfill it
 Life is sorrow, overcome it
 Life is a song, sing it
 Life is a struggle, accept it
 Life is a tragedy, confront it
 Life is an adventure, dare it
 Life is luck, make it
 Life is too precious, do not destroy it
 Life is life, fight for it

Shushrushna Kiran Lokhande
F.Y.B.Com.

2) Online Classes -

Gone are the days when students would leave their homes and travel to far away places to prepare for any examination. In these times online classes are the new norm and all the institutes are adapting to this culture.

Thus, Social media has brought classrooms to each student without the need to spend heavily and travel to some other city.

3) Shaping their future -

Social media has opened various avenues for students to pursue. Based on one's skills and talent, students can now learn the various future prospects that they can choose from, instead of doing what others around them are doing.

Dad....!

You never said I'm leaving,
 You never said Goodbye.
 You were gone before I knew it,
 And only god knew why
 A million times I needed you,
 A million times I cried,
 If love alone could have saved you,
 You never would have died
 In life I loved you dearly,
 In death I love you still,
 In my heart you hold a place
 That no one could ever fill
 It broke my heart to lose you,
 But you didn't go alone,
 For part of me went with you,
 The day god took you home...!!!
 By Fatherless Daughter

Puja Anup Potdar
M.A.Part-II

Importance of Online Education

Misbah Saleem Inamdar
T. Y. B. A.

Education is the most important part of our life. Today there is such an easy way to get an education that we do not need to go anywhere to get the education. To take education, we can get education from the online mood.

In today's time, facilities like the internet are available in all the homes. Online education is proving to be very effective in the time of corona. Nowadays online education is becoming very beneficial for students.

The pandemic has severely affected education and educational systems across the world. Educational institutions around the world were temporarily closed in an attempt to reduce the impact of corona.

1.077 billion learners have been affected due to school closures. Now the biggest question arises that how students get education? Many big organizations have found only one solution for this, which is online education. The effect of which can be seen everywhere.

Technology changes educations :-

In the changing environment, there have been many changes in technology & its use is also big. Many changes have also been seen in the way of taking education due to technology. Today, the teaching related material used in online education can be sent from one place to another through technology online.

No, matter where we are in the world, we can get the learning material delivered to another place in no time. Like any link, any video related to education, any file. All these types make online education even more creative.

Online education's convenience :-

Online education is very convenient. In this, the student can sit anywhere and take education. For this, no one place is fixed and the student gets relief even in the weather like summer. Students do not have to go outside the house in this scorching heat & they get education while sitting at home.

While online education has many advantages, it also has its disadvantages. Some of those disadvantages are as follows.

Internet abuse :-

The biggest disadvantage of online is that even if parents go against their financial condition, they should provide facilities like mobile, laptop, computer to the children. But whether the children are taking proper education from them, they remain unaware of these things. And children take the wrong advantages of this and start playing games in it. Or open the wrong things which are not right for them,

Lack of harmony between teacher & student :-

Another disadvantage of online education is the harmony between the teacher and the

children. If this education was in the traditional form, if the student does not understand, then they discuss that topic with the teacher in the class at the same time.

Physical harm of online education :-

Both teachers and students are facing physical problems due to the use of online education for 6 to 8 hours continuously, the light of the screen of a computer, laptop has a bad effect on their eyes. Due to which their skin and body are getting dull, which is physically very harmful.

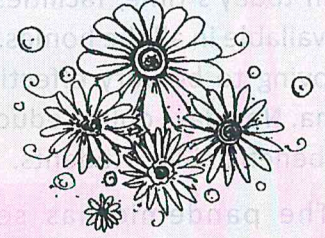
Difficult to make online education available to all :-

Online education may not be available to everyone. A person who strives day and night only for two times of bread, from where can he provide facilities like computer, mobile and laptop for his children. Due to which the education of the children of poor families is not able to progress further and they are forced to stay at home.

Poem on Education

Without education
you can't do anything
We need to educate
as we are human beings
If we are not educated
then some things are impossible
but if we are educated
we can make it possible
The most powerful
weapon is education
Without it you can't do
anything in this nation
Life without education is
like room without light
If we are educated
our life is very bright
Education is our best friend
it does not have any end
Education is the best
while you are educating you can't rest

Alnaz M. Aslam Tirandaz
T.Y.B.A.

Life

Life is beautiful
So be grateful and cool
Money success and failure
Don't let them change your behaviour
ups and downs, Joy and Grief
are the parts of life

Deal with them using the art of living
you may be nothing to world
But always remember to your parents
and family you are a precious pearl.

And that day so many will weep
Life is an one time offer
So dream big love deeply wish it.
Do it and enjoy it with laughter

Prajakta Shantaram Gawari
F.Y.B.Com

Role of Youth in Modern Era..

Aamena Khalid Golandaz
T. Y. B. A.

Youth is joy. Youth is a phase in which small children have come out of their protective shells and are ready to spread their wings in the world of hope and dreams. Youth means to cherish hope. It is a time of development. It is the time for growth and change. He plays an important role in the development of our society. He has the potential to learn and adapt to the environment. He has the capabilities to bring social reforms and improvement to society. His idealism, enthusiasm and courage cannot be matched with any other segment in the society.

Role of Youth Today -

Every person grows the most in their youth. People go through times of joy, hardship, worry but at the end of the day, we all become better. Youth has to be the most important part of everyone's life, a considering just how much one person can develop during these years. These years will not only offer opportunities for growth but will also help us in getting a better understanding of ourselves. This understanding oneself is an unending process. It marks its beginning in our youth and continues to be a major part of our lives in the future. We grow as people, learn how to develop relationships and understand the people around us much better when we reach our youth.

As kids, we take many things for granted. We take our friends for granted we sometimes take out blessings for granted and it makes sense because the only thing that children are focused on is living.

Youths Roles & Responsibility In Present -

Youth & life flashe by, in the blink of an eye. That is why you need to ask yourself what you can do for society and the country. God has vested all power in the hands of the youth so that he can perform his duties effectively. They should start thinking positively and creatively.

Youth should not seek an easy, comfortable path. No one develops in a pampered environment. These are some key responsibilities that the young generation must inculcate in them.

Value of Time :-

It is the responsibility of the youth to understand the importance of them to take action so punctually is a must.

Discipline :-

Youth has to understand the necessity of discipline in life. Youth is full of passion. Without discipline, the youngsters cannot work passionately.

Thinking before Taking Action :-

Youth must not be impulsive. It is very

important to think before taking action. This is how the youth will be able to create a thoughtful society.

Fearness :-

The youth must be courageous in taking action. Fearless youth can fight injustice.

Goal oriented :-

The youth needs to be focused on the goals that he wants to accomplish. When the young generation is goal-oriented, their vision and mission become very clear.

They must have the courage to resolve the mournful contradictions that are plaguing society and boldly take on great challenges

without shunning the subsequent problems and difficulties that they will inevitably face.

Conclusion :-

Nothing can equal the splendor of the youth. To be young... that in itself is to possess a treasure of infinite worth far greater than any person of power. It is the responsibility of the older generation to provide them with the right resources, guidance and a good environment so that they become strong change agents in the community to bring a chance to grow and develop not only for them but for the people around them.

Safe At Home

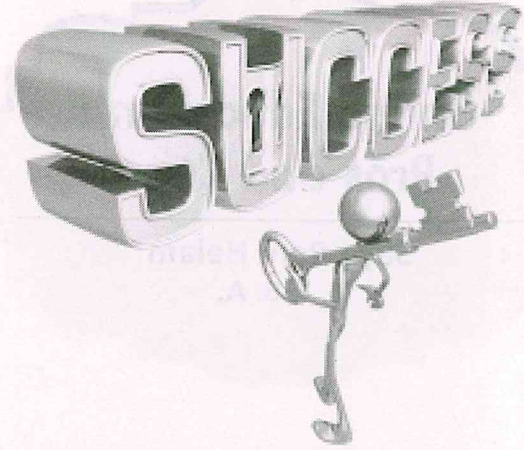
"I cannot go to school, you say ?"
said everyone around the world today
"Or out for ice-cream or to the park
I can't go dancing when it gets dark
No sleepovers or dinners out
It's hard to walk with my dog, scout
My folks stay home to do their jobs,
Turns out, at home we are slob !
You will be shocked at the shape our house is in,
I've started a project in every room
Not one clean corner in which to zoom
I'm building LEGO, painting art
Does this TP power make me look smart ?
Mom says its okay to get the grumps,
Staying home will cause some bumps
But while we're here to slow the curve
Others work with extra verve
The teachers reach us by video

Helping us learn what we should know
Doctors and nurses heal the sick
Hopeful this virus they soon will kick
Drivers drop parcels at our door
Workers stock and clean the grocery store,
I hope this doesn't last-past fall,
I need a way to thank them all,
Instead of hugs, I'll share window hearts
While I can't see grandama, I'll send her art
To the food pantry, send extra snacks
For friends and neighbours sew some masks
My heart won't shrink, I won't get dumber
I know this mess is such a bummer
I'll hang in there. It could be worse..... what ?
What's that ? What's that you say ?
A vaccine.... stopping that covid-fool !
Good bye, I'm going back to school.

Puja Anup Potdar
M.A.Part-II

Success

Alnaz M. Aslam Tirandaz
T. Y. B. A.

In today's world everyone wants to be successful but what is a success ? The perspective of success varies from person to person. For the record, the people before us have a different view on success and the person after us will have a different view on success.

Moreover people compare different people performance to evaluate their success. But success is not something that you can copy from others. You have to make your own path to achieving success. In modern- day, people are obsessed with success because of the glamour and life style of successful people,

There are many ways in the world to be successful. But most people think of celebrities, artists, politicians, and businessmen whenever they hear the word success.

Moreover, they think doing what will make them successful. They forget the most basic thing that hardwork, dedication & dreams makes a person successful. Successful people do what they like to do what they feel correct for their business.

If you look in the dictionary for the meaning of the word success you will find that it means the goal achievement. So, basically, anyone can achieve success by simply achieving their aim or goal.

What is the harm of success -

We all know that we can't achieve something without sacrificing something. Success also demands various things from you. But these sacrifices will not go in vain if you achieve your goal.

Certainly, many people achieve professional success but in doing so they fail in achieving mental, social and physical success. The tension of lagging behind in other things pulls them apart.

Also, there are cases where people become so obsessed with success that the people around them start to feel uncomfortable around them. In some cases, they go mad. Apart from that, people also get depressed if they can't achieve success like others. So, we can say that there is much harm to success.

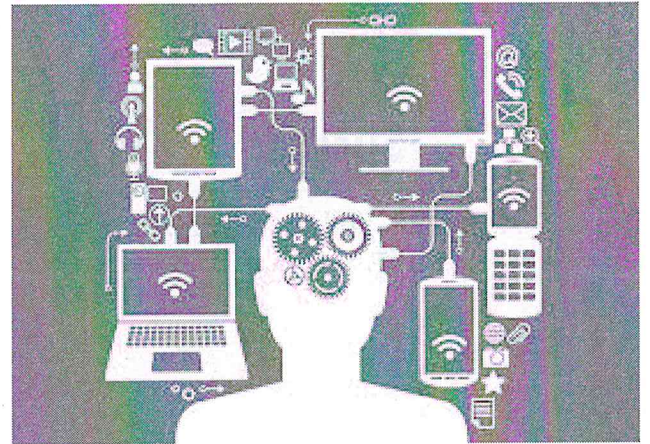
Above all, success is the feeling of fulfillment that you feel when you achieve your goal.

" Self-belief
and hard work
will always earn you success"

"Education is the most powerful weapon
which you can use to change the world".

Online Education : Pros and Cons

Saya Ram Helam
F. Y. B. A.

Introduction :-

The term of online was not very appealing in 1970s and 1980 just like an aeroplane in the beginning of the 20th Century. Internet was in developing stage in early 1990s compared to now and the conventional wisdom about the online courses was different in 1990s than today. We are in the 21st century where everything is possible and acceptable, students are studying at home/work place utilizing computer which is called online schooling/learning.

There are several factors contributing the growth of online enrollment including the following.

- Younger people are choosing non-traditional education to start and advancing in their career while completing and furthering their education.
- Severe recession of 2008 has created poor economic situations where people are upgrading changing their career through online education training programs.

Online method of education can be a highly effective alternative method of education for the students who are matured, self-disciplined and motivated, well organized and having high degree of time management skills, but it is an

inappropriate learning environment for more dependent learners and has difficulty assuming responsibilities required by the online courses.

The Boston-based consulting firm Adventures, Inc(2006) found that about half of employers generally, accept the high quality of online learning, but students perceptions differ. Only about 33 percent of prospective online students said that they perceive the quality of online education to be "as good as or better than" 36 percent of prospective students survey cited concern about employers' acceptance of online education as a reason for their reluctance to enroll in online courses.

Varieties of online educational methods have been developed, but the potential students should consider some identifiable factors common to all types before enrolling in any course/program. Generally all these factors are not applicable to every online learning situation, but they do apply to most. You as a student should more closely examine the online program that most interest you and be sure that the program fits your life, career needs and job.

As an educator, your approach to this new paradigm might be with varying degree of enthusiasm and / or concern. Ask yourself a few questions.

- Are you optimistic or skeptical about online learning ?
- Are you interested in knowing how delivering courses online can improve your teaching and offer excellent learning opportunities for your students ?
- Do you want to know what you will be up against as you plan and deliver your classes online ?

It is critical to consider both the pros and cons of online learning so you can be better prepared to face the challenge of working in the new environment and embrace the new opportunities that is has to officer, and that is its strengths and weaknesses. The following is a good listing of these pros and cons of online education.

Online Education Pros-

- Convenience
- Less Expensive
- Technology
- Additional Benefits

Convenience :-

This convenience is in relation to study location, time course duration etc.

- No commuting/ travelling time to a campus.
- No geographies location constraint in selecting the learning option (s)
- No learning pace constraint, you can learn at your pace and study at your convenience.
- No verbally expressing constraint, you can express yourself in writing rather than verbally.
- You can virtually discuss rather than instruction based lecture.
- Course work and instructions can highly be customized to your field and subject area.
- High quality dialog. Learner is able to carefully reflect his/her quality thinking on each comment from others before responding or moving on to the next topic.
- Students are expected to read all of their classmates contributions, but they may

actively engage only in those parts of the contribution most relevant to their needs.

- It is easy to include guest experts or students from other institutions as well as access to resources and information around the world.

Less Expensive :-

Generally these courses cost less than regular classroom academic or trade school course.

- No travel and housing costs to classroom.
- Class attendee can continue to work at his/ her job while taking classes.

Technology -

You can work on the course just about anywhere you have computer access. Online courses provide an opportunity to learn New technologies and practicing the use of office software, internet etc.

Additional Benefits :-

- You will work with classmates not only from all over the U.S. but could be around the world.
- No discrimination among students due to race, Sex, Sexual orientation, religion, nationality, age, dress, physical appearance etc.
- Equal participation from all classmates and the most outgoing student will not monopolize the discussion.
- These courses are better for those people who are introverted as well as who learn through visual cues and require more time in understanding the material.
- No immigration problems
- **Synergy** :- High level of dynamic interaction between the instructor and students as well as among the students themselves, ideas and resources are shared, and continuous synergy will be generated through the learning process as each individual contributes to the course discussions and comments on classmates word.

- Creative teaching in the adult education class with the interactive learning environment may contribute to self-direction and critical thinker Especially the nature of the semiautonomous and self-directed world of the virtual classes makes innovative and creative approaches to instruction even more important.

Online Education Cons -

Limited Social interaction

- Technology cost and scheduling
- Effectiveness of Assessments
- Problematic for instructors

Limited Social Interaction -

There is a limited opportunities to interact fact-to-face to professors & other students.

Especially in self-paced courses difficult to develop relationships with classmate opportunities. Most of the communication through e-mail. Chat room or discussion groups, but no offline get-together. No personlized attention from instructor with regards to face-to-face interactions and feedbacks. No campus atmosphere to create social interaction.

Technology cost and Scheduling -

Computer boot-up time, software programs, and connection to internet are problems. Students may be required to learn new or enhanced Computer and trouble shooting skills. Additional cost of high-speed internet. Log into your class while at work (unless your employer permits you to complete your course work at the office).

Plan and adjust your studying schedule around instructor's assignment before due date. For example, east coast versus west coast in the U.S.international course or students etc. if a student is scheduling to study in the night

then he/she will have to wait for response from the instructor or classmates by next day.

Effectiveness Of Assessment -

Most educators agree that memory testing is not the best measure of learning in any environment, but classroom tools are difficult to apply. It is difficult to measure program results. Question remains that are students learning what instructor is saying that they should be learning ?

Problems for Instructors-

As software is getting more and more advanced, instructors are constantly trying to learn how to keep up. Traditional instructor believing in lectures and handouts may have tough time in adopting the system and software.

Student must be self-motivated and disciplined to progress through his/her program in a timely manner.

Summary -

The facts are that there are advantages & disadvantages to every type of learning environment.

Students have to analyze both the pros and cons factors which contribute greatly to making an informed decision about the direction of his/her career path. Students have to decide how they are going to accomplish their goals online, in the classroom or a combination of both.

However, in some situations the inconvenience of maintaining a consistent school schedule prohibits potential students from furthering their education. It is also true that learning is highly dependent on the individual's motivation to learn. So the bottom line is that the efforts any student puts into their education that eventually determine how much he/she will retain and how beneficial the overall experience was to his/her future career.

My College Days

Those were the best days of my life,
When fun and frolic was rife
A refreshing realm of knowledge,
That was my college

Funny friends and loving lectures
Freaky fundas and flexible study hours
Riddles and rumors,
gossips and giggles-umpteens,
Added spice to the junk
I hogged at the college canteen

I majored in English Literature,
And the subject suited my sensitive nature
I was initiated into the world of
stories, poems and plays,
Each lecture set my imagination ablaze.

My college was a literary paradise,
Where I learnt to critically analyze,
Every text that came my way,
Be it poetry, prose or play.

Free from the fetters of school,
I willingly jumped into the knowledge pool.
where education was mixed with entertainment,
At college learning was never a punishment.

Arsheen Mujahid Khan
T.Y.B.A.

Real Hero Dad

The greatest gift
I ever had
came from God
I call him Dad

A Dad is someone----
Who always stays with me

A Dad is someone----

Whose Love never ends

A Dad is someone----

Who is biggest support system for me

A Dad is someone---

Who always believes me

A Dad is someone---

Who is guide in my life

A Dad is someone....

Who sacrifices his needs for me

A Dad is someone....

Who always protects me

A Dad is someone----

Who is ideal person for me

A Dad is someone---

Who gives me a lot of confidence

A Dad is someone---

Who gives me self respect

A Dad is someone---

Who is my real super hero

A Dad is someone---

Who loves me a lot

A Dad is someone----

Who is precious gift of God to me

Ashwini Nanabhau Shete
F.Y.B.Com.

Number One Teacher

A teacher should have
A special place
In every child's heart
Because in this game of life
They help them get their starts,
I just want to thank you,
For all the things you've done
You're a very special teacher,
You're a very special teacher,
And to me you're Number one!

Prajakta Shantaram Gawari
F.Y.B.Com

Good Thoughts -

- "As you think, so you become
If you consider yourself weak then
you become weak and
if you consider yourself strong
then you become strong."
- "Success always hugs you in private---!
But
failure always slaps you in the public---!
That's Life".
- If you Believe in yourself
Anything is possible
- Stay positive Better days are
on their way

Alnaz M. Aslam Tirandaz
T. Y. B. A.

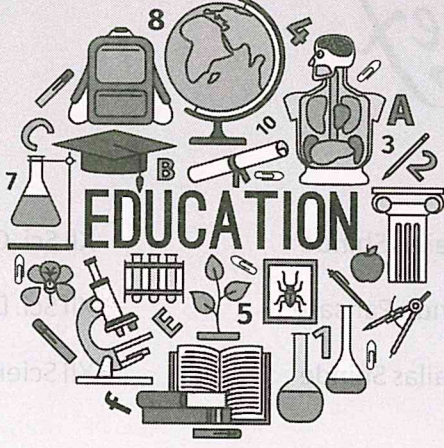

Beautiful Quotes

- The more we learn, the more we learn
that we have learned nothing
- Education is the progressive realisation
of our ignorance.
- Music is love in search of words.
- Music tames even the beast.
- Music can soothe troubled mind.
- Lie travels half the world around while
the truth is putting on its shoes.
- It goes ill with the house where the hen
sings and the cock is silent.
- Will a crow put in the cage talk like a
parrot ?
- If you beat a dog with a bone, he won't
cry.
- Can you ever make a crab walk
straight ?

Collection :
Dr. Sudhir Krishnaji Joshi

॥ श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय ॥
बोडकेनगर, जुन्नर, जि.पुणे

शिवकुंज
२०२१-२२

*“Either write something worth reading
Or do something worth writing”*

- Benjamin Franklin

*Education is the passport to the future for
tomorrow belongs to those who prepare for it today*

- (Malcolm X)

*Education is what remains after one has
forgotten what one has learned in school*

- (Albert Einstein)

*Education breeds confidence Confidence
breeds hope, Hope breeds peace”.*

DEPARTMENT OF ENGLISH
(Junior College)

Prof. Kavita Kailas Shinde
(Section Editor)

Index

PROSE SECTION

1) Education After COVID- 19	Harsha Kailas Shinde	XII Sci. C	67
2) The Farmer's Soul Wanna Speak	Yash Khandu Pansare	XII Sci. D	68
3) Quotations of A.P.J.Abdul Kalam	Harsha Kailas Shinde	XII Science - C	69
4) Bridge to Dream	Pritam Prakash Rokade	XII Sci. C	70
5) 92% of World Population Breathes Polluted Air - WHO	Shraddha Dattatray Tajane	XII Arts - A	71
6) Motivational thoughts	Shraddha Dattatray Tajane	XII Arts - A	74

POETRY SECTION

1) Sea	Roshani Ramchandra Bhalchim	XI Science - A	71
2) Unexpected feelings	Om Santosh Naykodi	XII Sci-D	72
3) Corona	Santoshi Santosh Kamatkar	XI Arts-B	72
4) Real Hero	Shraddha Dattatray Tajane	XI Arts - A	73
5) The Road of Solitary	Sayali Ramchandra Bhalchim	XII Sci. A	73

Education After COVID- 19

Harsha Kailas Shinde
XII Sci. C

More than 616 million students remain affected by full or partial school closures. On the International Day of Education and as the covid-19 pandemic nears its two year mark, we should think about the impact of the pandemic on childrens' learning

In March we have marked two years of Covid-19 related disruptions to global education. Quite simply, we are looking at a nearly insurmountable scale of loss to children's schooling. The disruptions to learning must end. Now the schools have started regularly, but I think it's not enough, students need intensive support to recover lost education. Schools must also go beyond places of learning to rebuild children's mental and physical health, social development and nutrition.

Children have lost basic numeracy and literacy skills. Globally disruption to education has meant millions of children have significantly missed out on the academic learning they would have acquired if they had been in the classroom with youngers. More over marginalized children are facing the greatest loss.

In low and middle income countries, learning losses to school closers have left up to 70% of 10 years olds, unable to read or understand a simple text, up from 53% pre-pandemic.

A growing body of evidences shows that Covid-19 has caused high rates of anxiety and depression among children and young people. Some studies show that girls, adolescents and those living in rural areas are most likely to experience these problems.

More than 370 million children globally missed out on school meals during school closures, losing what is for some children the only reliable source of food and daily nutrition.

Now after the overwhelming consequences of the pandemic, teacher's role is very important. The Covid-19 crisis has also affected over 63 million teachers. Now they have to work individually and collectively to find solutions and create new learning environment for the students to allow education to continue.

Now we need to think beyond Covid-19 and work to build greater resilience in our education system, so we can respond quickly and effectively to these and other such crisis. This means protecting education and investing in education is very important. Without urgent action and increased investment it is not possible.

Now is the time to reimagine education and achieve our vision of equal access to quality learning for every child and young person.

The Farmer's Soul Wanna Speak

Yash Khandu Pansare
XII Sci. D

'I have done with it ! Now I can't eat this anymore or I don't like this dish. Throw it in a bin and make another one for me'. are the daily chores in the families of our society.

How easy it's to say that throw it in dustbin. But have we ever thought that the delicious foods in the plate in front of us comes so easily ? of course not !

Now some of us extra ordinary, will say then what's the hard thing in this just have a piece of land, then sow the seeds and just nourish it and the crop is ready. What's hard in this ?

The answer for this - I have a note of a farmer when he wrote it just before hanging himself on a tree here it is....

I am a small farmer from a small village. I have a piece of land where I work from the first ray of the sun till it's last.

This season, I spent my whole savings to buy the seeds to sow in my farm. With the hope that I can harvest a good yield and can earn money, so that I could send my daughter with her friend to a big city for higher education. After sowing the seeds it was the time to spray the crop with pesticides but alas ! I had no money left for it. But as a farmer I cannot let

the crop down. I had no other option except lending my wife's ornaments to the jeweller and take money from him. This time I had not even purchased new clothes. For may daughter, because I have spent all the money that I had on this yeild and the situation was such that we could not afford a good meal for two times of the day. But we didn't lose our courage, we fought with that cruel time with the hope that the yeild will go good and will harvest a large amount of output. But....

Just one night before the harvest there was a huge rainfall in the village. There was just water and water. All the hardwork and the money we were visualizing with the floating crop over the water. My wife and My daughter started crying. All was over the next day we were standing at the field. Whole crop was damaged due to rain. At that moment by seeing this, my beats stopped for a second. We just had one sack left after harvesting the remaining good one. My daughter came to me with the tears in her eyes and asked me "Dad we didn't keep a single chance to let the yeild go from our hand and worked so hard day and night then why it happened with us ? Don't I have right to say that great Dad we are proud of you, because of you I could go to city for my studies.

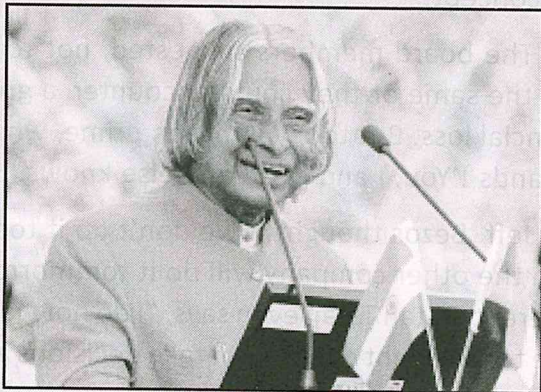
Sorry Beta I have no answer for your questions But I wanna say just one thing

Your Dad tried A lot !!! god bless you. These lines told us that what that farmer must have suffered from and it's not only one case there are many such cases. We can feel his emotions through his note and can understand that one sack of grain can cost one life. so guys if we want

to stop this and wanna teach our children the importance of food instead of taking them to water park, hill station show them the reality of the farmer by taking them to villages so, they can understand the value of 'that one sack'. I am sure after seeing their condition no one can waste food so easily and learn the value of food.

Quotations of A.P.J. Abdul Kalam

Harsha Kailas Shinde
XII Science - C

1. "Love your job but don't love your company, because you may not know when your company stops loving you"
2. "If you salute your duty,
You don't need to salute anybody,
But
If you pollute your duty,
You have to salute Everybody"
3. "Don't take rest after your first victory
Because..
If you fail in second, more lips are waiting to say that,
Your first victory was just luck"
4. "Look at the sky,
We are not alone,
The whole universe is friendly to us
And conspires only
To give the best to
Those who Dream and Work"
5. "Learning gives creativity,
Creativity leads to thinking,
Thinking provides knowledge,
Knowledge makes you great"

Bridge to Dream

Pritam Prakash Rokade
XII Sci. C

Dream ! What are dreams, what are fantasies ? some take it as being rich, building, bungalows, owning a car and some... just wonder to live a blissful life and enjoy every moment. Dream ! Yeah I do dream, I dream to travel the world, talk to different people, understand variety of cultures and grow, enlighten myself inside-out.

I ponder dreams are just like Ideal gas (Yeah ! any science student here)

Any way,

Dreams are just so Ideal which might not exist in reality. Absolutely, real gases exist & Ideal don't like H_2 , O_2 and bla-bla-bla. Let's consider a student, he/she is awarded 'Ideal student' of the year for the excellence in academics, sports, co-curricular and etc and everyone else is asked to be like or even follow 'a consummate'.

Versatile, a versatile being. I personally don't believe in this concept, how could a person be all rounder, Nope, It's not reality. Indeed every being has some flaws.

[Exceptions appear every where. I too study science and chemistry.]

So, at first, stop saying I won't be able to do this & that because, If won't then definitely someone else will and then you are left with nothing but regret.

When Jeff Bezos CEO of Amazon got into amazon prime, he had mere understanding of the concept.

The board members suggested, not to go into the same or they could encounter. a great financial loss. But today, Amazon prime, where it stands ! You, I and everyone else knows.

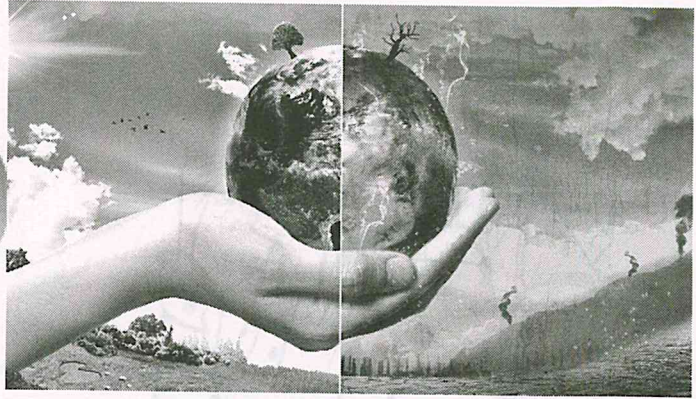
Jeff Bezos thought if we don't do it today then the other company will do it tomorrow. Reverent, Ratan Tataji even says, "I do not waste time to take right decisions, I take decisions and make them right".

So do it now because sometimes 'Later' becomes 'never' Great personalities are not great from the beginning but their karma's make them great even Bhagwat Geeta teaches us the same.

I, you wanna be Big, first dream big. As said 'To shine like the sun you need to burn like one' Let the fire run through you & you will be unstoppable.

92% of World Population Breathes Polluted Air - WHO

Shraddha Dattatray Tajane
XII Arts - A

Nine out of 10 persons in the world are breathing poor quality air. A new report by the world health organization said calling on countries to take action against air pollution which is causing over six million deaths a year globally. With the use of new interactive maps the UN agency found 92% of the world's population living in places where air quality levels exceed WHO limits.

India accounts for 75% of the 8 lakh air-pollution related deaths annually in the south East Asia Region. Whereas 90% of the world's casualties from poor air quality are in low and middle income countries, the maps show identifying specific areas where pollution levels are extremely high.

"Fast action to tackle air pollution can't come soon enough", said Maria Neira. The head of the WHO's department of public health and environment. Asking countries to strengthen measures to control air pollution. Neira said, "Solutions exist with sustainable transport in cities, Solid waste management, access to clean household fuels and cook-stoves, as well as renewable energies and industrial emissions reduction".

The UN agency's report said 94% of the pollutions- related deaths in low and middle

income countries are due to non-communicable disease, lung cancer. Air pollution also increases the risks for acute respiratory infections.

Over 6 lakh people die in India every year of ailments caused from air pollution such as acute lower respiratory infection, chronic obstructive pulmonary disorder, ischemic heart disease and lung cancer.

Sea

Wandering layers of triumphant blue's
Passes over each other like random clue

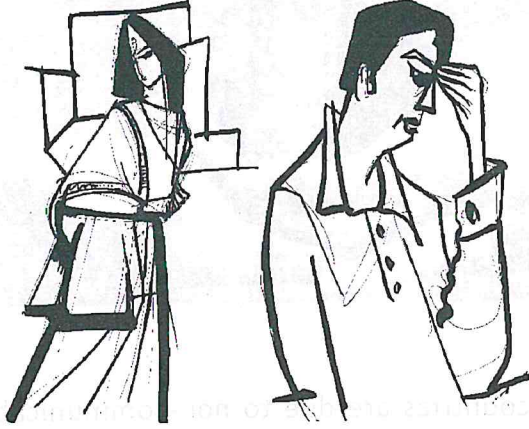
It's topmost surface with a gorgeous sparkling
Like a cluster of bright stars seems twinkling

Flowing unsteady in pathless direction;
Mind mesmerizing view see in worst situation

Where setting sun sink down in west;
And birds return to home to rest

Vivid sense enhanced walking alone;
Leaping a trail of foot convinaing l'n not lane

Roshani Ramchandra Bhalchim
XI Science - A

Unexpected feelings

Sometimes you don't know

What are you feeling

But know you are feeling something...

May be this feeling is so raw & natural not
filtered, but you hope...

It would have been

Something you never want to show

but somehow it reflects

It as feeling you force not to

happen to you,

But somehow it does...

It is something which cannot be told

But can be experienced within a second

Sometimes not correct

But not wrong too...

something not to be guilty of

but not to be proud either...

something not to be paid attention

But no to be ignored too...

It is not positive

And may be not negative too...

Just be happy that they are with you!!!

Om Santosh Naykodi
XII Sci-D

Corona

Corona came as guest

Everyone thought for a month he will rest

But everyone's guess was wrong

It had come for a long

Markets were shut

vehicles were stopped

This was okay up to the point but,

Schools were also caught

Work was from home

Communication was only with phone

Salaries were cut

Allowance was shut

This was okay up to the point but,

Lockdown for years

Was not the solution yet

Masks surrounded mouth

Sanitizers became need of youth

Police were covered with PPE Kit

Just to save us from it

Entry was from the nose

Everyone should be distanced he supposed

He applied strong power

To destroy everyone in an hour

Distance increased in our own hut

This was okay up to the point but,

the beloved ones scared of us

Because corona came

To break everyone's trust

He took the paper of humanity

where everyone was in equality,

God has given him this good quality

Just to separate term pattiarity

Santoshi Santosh Kamatkar
XI Arts- B

Real Hero

Hero can come in any form
In corona terrible condition
He becomes God for us
Sometimes in a police uniform
Sometimes in a white coat
Even with a broom in hand

From day and night
working hard to fight
At the risk of his own life
Months after months in the hospital
Away from their closed ones
The goal is to keep others alive
When the nation was locked
The marketing was closed
The streets were quiet
And nothing was right
When the whole world was asleep
But, he was doing his job honestly
To save the world from this hazard
working out day and night
To make the situation stable and right
They are our doctors and police, protecting us
During this pandemic of corona virus
Not giving a second thought to their life
Salute to doctors and police
To their unforgettable work
with absolute effort and determination
We are grateful for their work
And thank from the bottom of my hearts
for their sacrifice
Salute to all these great heroes
All the time, all the time

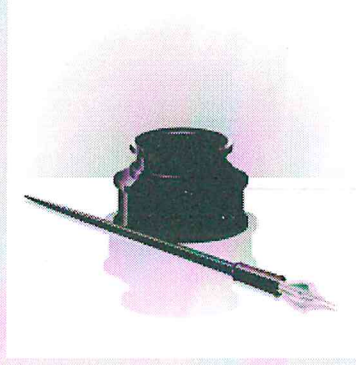
Shraddha Dattatray Tajane
XI Arts - A

The Road of Solitary

Options view diverse road,
Lone path of grave peril,
Undoubted hopes of broad
Eventually eradicate all the evil
Dismay led to take you pause
Bestead beckoned you for cozy
Wistfully showers of amuse
Glimpse you a better rosy
Every walk of Journey's anxiousness
Bring opportunity of hidden glories
Swoop of grin excess listless
Led learning against worst worries
On the walk-way you are tramping
Is essential snug sign of belief,
As early in elate of sinking
Being gladden book of misery shelf
Phases of route are not always east
But your will of real and distinctive
Absolutely reveal you mantle- piece
To afford you character of captivate

Sayali Ramchandra Bhalchim
XII Sci. A

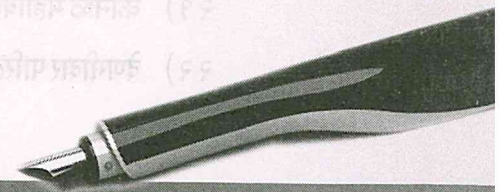
Motivational thoughts

- If you can Dream it
You can do it..
- If you can't handle stress
You can't manage success
- Education is the most powerful weapon
which you can use to change the world
- Wake up with DETERMINATION
Go to bed with SATISFACTION
- "Nothing is impossible
The word itself says I'm POSSIBLE!"
- Life is beautiful
One day one hour and one minute
will not come again in your entire life
Avoid fights, anger and speak lovely
to every person
- "DREAM is not what you see in sleep
is the thing which doesn't let you sleep
- The struggle you're in today
is developing the strength
you need for tomorrow
- If you cannot do great things
Do small things in a great way
- Hard time always leads to something great
- An arrow can only be shot by pulling
it backward, when life is dragging you
back with difficulties, it means it's going
to launch you into something great
so just focus, and keep aiming
- Work hard in silence;
let success make the noise
- Never stop learning
because life never stops teaching
- Every day may not be good...
but there is something good in every day
- S- See your goal
U - Understand the obstacles
C - Create a positive mental picture
C - Clear your mind of self doubt
E - Embrace the challenge
S - Stay on track
S - Show the world you can do it !
- Your best teacher is your last mistake
- Today is another chance to get better
- Time is time...
It's your choice how you use it.

Shraddha Dattatray Tajane
XII Arts - A

॥ श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय ॥
बोडकेनगर, जुन्नर, जि.पुणे

शिवकुंज २०२१-२२

अहवाल विभाग

प्रा.सचिन कसबे
प्रा.सौ.सारीका सोनार

प्रा.किशोर वाघचौरे
डॉ.सौ.पूनम माने

योग

१) मराठी विभाग व मराठी वाङ्मय मंडळ	७७
२) हिंदी विभाग	७८
३) भूगोल विभाग	७८
४) वाणिज्य विभाग व संशोधन केंद्र	७८
५) भौतिकशास्त्र विभाग	८०
६) गणित विभाग	८०
७) Department of Chemistry	८१
८) Department of Botany	८१
९) नॅक विभाग	८२
१०) परिसर विकास विभाग	८३
११) इंग्रजी विभाग	८४
१२) मानसशास्त्र विभाग आणि व्यक्तिमत्व विकास व समुपदेशन	८४
१३) IQAC व इतिहास विभाग (ट्रॅव्हल अॅण्ड टुरिझम)	८४
१४) सिनिअर जिमखाना विभाग	८४
१५) स्टाफ अकॅडमी	८५
१६) एन.सी.सी. विभाग	८६
१७) ग्रंथालय	८६
१८) राष्ट्रीय सेवा योजना	८८
१९) वैयक्तिक उपलब्धी वरिष्ठ महाविद्यालय	९०
२०) वरिष्ठ महाविद्यालय प्राध्यापक वृंद	९४
२१) कनिष्ठ महाविद्यालय प्राध्यापक वृंद	९७
२२) देणगीदार पारितोषिके २०२१-२२	१००

वार्षिक अहवाल सन २०२१ - २०२२

मराठी विभाग व मराठी वाङ्मय मंडळ

- दि.०७/०१/२०२२ रोजी मराठी विभागाच्यावतीने आधुनिक मराठी साहित्य प्रकार-स्वरूप व वाटचाल या विषयावर प्रा.डॉ. शिरीष लांडगे (जिजामाता शास्त्र व कला महाविद्यालय, नेवासा) यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.
- दि.०८/०१/२०२२ रोजी मराठी विभागाच्यावतीने विविध कार्यक्रमातील सूत्रसंचलनाचे वेगळेपण या विषयावर मा.सौ. भाग्यश्री सचिन गुजर (कवयित्री, निवेदिका, उपाध्यक्षा, अखिल भारतीय मराठी साहित्य परिषद) यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.
- दि.१०/०१/२०२२ रोजी मराठी विभागाच्यावतीने माहिती तंत्रज्ञानात युनिकोडचा वापर या विषयावर प्रा.डॉ. हरीश संपत शेळके (मराठी विभाग प्रमुख, न्यू आर्ट्स कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेज, पारनेर, जि.अहमदनगर) यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.
- मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा निमित्त मराठी विभागाच्यावतीने दि.२२/०१/२०२२ रोजी प्रसारमाध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये या विषयावर मा.प्र.प्राचार्य डॉ. राजेंद्र थोरात (संस्कार मंदिर कला व वाणिज्य महाविद्यालय, वारजे माळवाडी जि.पुणे) यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.
- मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा निमित्त मराठी विभागाच्यावतीने दि.२२/०२/२०२२ रोजी निबंधलेखन स्पर्धा आयोजित करण्यात आली होती. त्यावेळी १८ विद्यार्थ्यांनी स्पर्धेत सहभाग घेतला होता. मा.प्राचार्य डॉ.चंद्रकांत मंडलिक व अध्यक्ष

प्रतिनिधी प्रा. विलास कुलकर्णी यांच्याहस्ते बक्षिस वितरण करण्यात आले.

- दि.२७ फेब्रुवारी २०२२ रोजी मराठी भाषा गौरव दिन व वि.वा.शिरवाडकर उर्फ कुसुमाग्रज यांचा जन्मदिन साजरा करण्यात आला. त्याप्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.चंद्रकांत मंडलिक यांनी मातृभाषेचे महत्त्व व मराठी भाषेचा प्रसार व प्रचार याबद्दल मार्गदर्शन केले.

प्रा.डॉ.सौ.व्ही.व्ही.नडे
विभाग प्रमुख

हिंदी विभाग

महाविद्यालय का हिंदी विभाग एवं अंतर्गत गुणवत्ता सुनिश्चयन प्रकोष्ठ विभाग के संयुक्त तत्वावधान में मंगलवार, दिनांक १८ जनवरी २०२२ को विश्व हिंदी दिवस (१० जनवरी) के उपलक्ष्य में हिंदी में रोजगार की संभावनाएँ इस विषय पर ऑनलाइन व्याख्यान का आयोजन किया गया। इसमें छात्रों को मार्गदर्शन करने हेतु डॉ.अर्चना गौतम (सहायक निदेशक, भारतीय फिल्म एवं टेलीविजन संस्थान, पुणे) को आमंत्रित किया गया था। उन्होंने अपने व्याख्यान में छात्रों को हिंदी में रोजगार की विभिन्न संभावनाओं पर विस्तार से प्रकाश डालते हुए बताया कि 'प्रशासन, अनुवाद, फिल्म, शिक्षा, दूरदर्शन, रेडियो, जनसंचार, खेल, अध्यात्म, उद्योग आदि में हिंदी विषय लेकर अध्ययन करनेवाले छात्रों के लिए अनेक तरह के रोजगार उपलब्ध हैं। इन रोजगारों को प्राप्त करने के लिए छात्रों के लिए अनेक तरह के रोजगार उपलब्ध है। इन रोजगारों को प्राप्त करने के लिए छात्रों द्वारा हिंदी का गहन अध्ययन होना चाहिए। छात्रों को जिस क्षेत्र

में रोजगार पाना है, उस क्षेत्र की बारीकियों से परिचित होकर उसमें माहिर बनने की कोशिश करनी चाहिए। साथ ही प्राप्त रोजगार के माध्यम से स्वयं के साथ-साथ समाज का हित भी साधने की कोशिश करनी चाहिए। अगर छात्रों को भारतीय प्रशासन सेवा में दाखिल होकर समाज की सेवा करनी है तो वे हिंदी माध्यम से यु.पी.एस.सी. की परीक्षाएं दे सकते हैं। बैंक, डाक, दूरसंचार आदि में भी हिंदी का उपयोग किया जाता है। कई क्षेत्रों में अनुवादकों की आवश्यकता होती है। ऐसे में छात्रों को किन्हीं दो भाषाओं के ज्ञान के साथ ही अनुवाद का डिप्लोमा या कोर्स करना चाहिए। ताकि रोजगार पाने में आसानी हो।' इस तरह से उन्होंने अपने व्याख्यान में हिंदी में निहित रोजगार की अनेक संभावनाओं पर विस्तार से प्रकाश डाला।

कार्यक्रम के अध्यक्ष के रूप में महाविद्यालय के प्रधानाचार्य डॉ.चंद्रकांत मंडलिक उपस्थित थे। उन्होंने विश्व हिंदी दिवस के उपलक्ष्य पर छात्रों को भविष्य के लिए शुभकामनाएं दी। इस कार्यक्रम का प्रास्ताविक डॉ.बाबासाहेब माने ने किया और सूत्रसंचालन तथा आभार ज्ञापन कु.रेखा गायकवाड ने किया। इस तरह से यह कार्यक्रम सफलतापूर्वक संपन्न हुआ।

डॉ.कैप्टन बाबासाहेब माने
प्रमुख

प्रा. रेखा गायकवाड
सदस्य

भूगोल विभाग

- शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये भूगोल स्पेशलसाठी एस.वाय.बी.ए. वर्गात ३४ विद्यार्थ्यांनी, एम.ए.-१ वर्गात १६ विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला.
- भूगोल विभागाची शैक्षणिक सहल २०२१-२२ या वर्षामध्ये गोवा-कोल्हापूर-पन्हाळा-ज्योतिबा इ. ठिकाणी दि. २६ एप्रिल ते २९ एप्रिल २०२२ या कालावधीत आयोजित करण्यात आली होती. या शैक्षणिक सहलीमध्ये एम.ए. भूगोल चे ६ विद्यार्थी तर एस.वाय. व टी.वाय. बी.ए. भूगोल चे ३२ विद्यार्थी सहभागी झाले होते. तसेच या शैक्षणिक सहलीमध्ये प्रा.अशोक दुर्शिग, डॉ.महेंद्र कोरडे आणि प्रा.अंकिता वाळुंज इ. प्राध्यापक सहभागी झाले होते.

३. दि. १६ ते १८ फेब्रुवारी २०२२ या दरम्यान College for Potential Excellence (C.P.E.) अंतर्गत भूगोल विभागात ऑनलाइन व्याख्यानमालेचे आयोजन करण्यात आले होते. या व्याख्यानमालेसाठी ७५ विद्यार्थ्यांनी ऑनलाइन उपस्थिती दर्शवली. या व्याख्यानमालेचे आयोजन प्रा. संतोष गवळी यांनी केले होते.

४. दि. १६ फेब्रुवारी २०२२ रोजी प्रा.डॉ.साईनाथ परसराम आहेर, भूगोल विभाग, संगमनेर महाविद्यालय, संगमनेर, ता. संगमनेर, जि. अहमदनगर यांनी 'भूगोल विषयातील सुदूर संवेदनाचे उपयोजन' या विषयावर मार्गदर्शन केले.

५. दि. १७ फेब्रुवारी २०२२ रोजी प्रा.डॉ. शैलेशकुमार वाघ, भूगोल विभाग, महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचलित कला, विज्ञान महाविद्यालय, चोपडा, जि.जळगांव यांनी 'भूगोल विषयातील व्यवसायाच्या संधी व संशोधनाच्या पध्दती' या विषयावर मार्गदर्शन केले.

६. दि. १८ फेब्रुवारी २०२२ रोजी प्रा.डॉ.माधव जाधव, भूगोल विभाग, अहमदनगर महाविद्यालय, अहमदनगर यांनी 'नदी पुनर्भरण आणि भारतातील नद्या' या विषयावर मार्गदर्शन केले.

प्रा.अशोक जयवंता दुर्शिग

सहा.प्राध्यापक व विभाग प्रमुख

प्रा.संतोष बापूराव गवळी

प्रा.डॉ.महेंद्र सिताराम कोरडे

प्रा.निलेश यशवंत घोरे

प्रा.अंकिता वसंत वाळुंज

सहा.प्राध्यापक

वाणिज्य विभाग व संशोधन केंद्र

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये वाणिज्य विभाग व संशोधन केंद्र तसेच BBA & BCA (CA) अंतर्गत विविध ऑनलाइन कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

वाणिज्य विभागामध्ये "College with Potential for Excellence Scheme of UGC, New Delhi" अंतर्गत खालीलप्रमाणे ऑनलाइन पध्दतीने पुढील कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

Sr.No.	Date	Resource Person	Subject
1.	01/01/2022	Mr. Yadav Yogesh Bhanudas	Training Simulation & Project Management
2.	03/01/2022	Mr. Jitendra Deshmukh	Training Simulation & Project Management
3.	04/01/2022 to 06/01/2022	P.G. Shelke & M.A. Auti	A Training Programme on "A Certification course to Design Instagram/facebook stories using canva
4.	03/01/2022	Mr. Rahul Paturkar	Training Program on Corporate Affairs Regarding Internal & External Communication
5.	08/01/2022	Mr. Santosh Satkar	Cyber Security
6.	10/01/2022	Dr. Prashant Sathe	Teacher's Role in Nation Building
7.	08/01 to 16/01/2022	Dr. Rahul Chavan	Digital Marketing
8.	18/02/2022	Dr. Suresh G. Isave	Cyber Security
9.	27/02/2022	Prof. Sayyed H.E.	Coaching for CA/CMA/CWA/Taxation
10.	28/02/2022	Prof. M.R. Rajput	A Certificate course in Advanced Excell
11.	01/02/2022	Mr. Aniket Thorve	Career Opportunities in IT Sector
12.	09/03/2022	Mr. Suyog Renukdas	Career Opportunities in Financial Section
13.	12/03/2022	Mr. Nikhil Shinde	Training Programme on Securities & Capital Market
14.	22/03/2022	Madhura Bachal	Opportunities in Food & Hospitality Industry
15.	26/03/2022	Mr. Vishal Kadam	Career Opportunities in Information Technology Industry
16.	16/03/2022	Dr. Sanjay Kaptan	Crypto currency & Bit Coins
17.	19/03/2022	Mr. Mohd.Merajuddin Inamdar	Data Analytics for R.Ph.D. Research Scholars
18.	22/01/2022	Dr. Vinayak Kundlik Dr. Aditya Abhyankar	One day orientation programme for Ph.D. Research scholars
19.	17/02/2022	Dr. Sanjay Kaptan	Research Methodology.

दि.२२ जानेवारी २०२२ रोजी संशोधन विभागांतर्गत "Orientation Workshop for Ph.D. Research Student's on Research Methodology" या एकदिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. या

कार्यशाळेसाठी डॉ.आदित्य अभ्यंकर व डॉ.विनायक कुंडलिक हे मार्गदर्शक लाभले. या कार्यशाळेमध्ये एकुण ४० संशोधक व प्राध्यापक सहभागी झाले.

२०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षामध्ये घेण्यात आलेल्या ऑनलाईन व ऑफलाईन प्रकारच्या विविध कार्यक्रमांना विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला. तसेच दि.२२/०३/२०२२ रोजी वाणिज्य विभागांतर्गत फुड स्टॉल, स्टेशनरी स्टॉल, कॉसमेटिक्स अँड ज्वेलरी स्टॉल भरविण्यात आले होते. त्याप्रसंगी उत्तम स्टॉल असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रसिध्द व्यक्तीमत्व सौ.मधुरा बाचल (मधुराज रेसिपी) यांच्याहस्ते प्रशस्तीपत्रक देण्यात आले. याप्रसंगी डॉ.सी.आर.मंडलिक, उपप्राचार्य डॉ.डी.व्ही.उजगरे तसेच इतर सर्व प्राध्यापक व प्राध्यापिका व विद्यार्थी उपस्थित होते. तसेच वाणिज्य विभागातील सिनिअर प्राध्यापक व CPE अंतर्गत घेण्यात आलेल्या कार्यक्रमांचे समन्वयक (Co-ordinator) डॉ.एस.जे.जाधव व वाणिज्य विभागातील तसेच BBA & BBA (CA) विभागातील प्राध्यापकांचे व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे अमुल्य सहकार्य लाभले.

वाणिज्य विभाग व संशोधन केंद्रामध्ये एकुण ४१ विद्यार्थ्यांनी पीएच.डी.साठी नोंदणी केली व आतापर्यंत २७ विद्यार्थ्यांना सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातर्फे पीएच.डी.पदवी प्रदान करण्यात आली. सध्या ०७ विद्यार्थी पीएच.डी. संशोधन कार्य करित आहेत. वाणिज्य विभाग व संशोधन केंद्रातर्फे आतापर्यंत ०७ परदेशी विद्यार्थ्यांनी पीएच.डी.चे संशोधन पूर्ण केले आहे.

वाणिज्य विभागांतर्गत विभागाचा Induction Programme दि.१२/१०/२०२२ रोजी व BBA (CA) विभागाचा Induction Programme दि.१०/१०/२०२२ रोजी घेण्यात आला. या कार्यक्रमांतर्गत विद्यार्थ्यांसाठी विविध गोमूसचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.सी.आर.मंडलिक, उपप्राचार्य डॉ.डी.व्ही.उजगरे, वाणिज्य विभागातील सिनिअर प्राध्यापक डॉ.एस.जे. जाधव व BBA , BBA (CA) व वाणिज्य विभागातील सर्व प्राध्यापक उपस्थित होते. सर्वांचे मार्गदर्शन व सहकार्य लाभले.

प्रा.डॉ.डी.व्ही.उजगरे
उपप्राचार्य व विभाग प्रमुख

भौतिकशास्त्र विभाग

१. ऑक्टोबर २०२१ आणि एप्रिल २०२२ मध्ये पार पडलेल्या विद्यापीठ परिक्षांमध्ये विभागातील एकुण ०२ विद्यार्थ्यांना ५० पैकी ५० गुण मिळाले.

- दिनांक ४ एप्रिल २०२२ रोजी "World Quantum Day" च्या निमित्ताने State Level Online Quiz Competition चे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये संपूर्ण राज्यातून ७३६ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला होता.
- दिनांक ९ मे २०२२ रोजी भौतिकशास्त्र विभाग आणि विज्ञान आश्रम पाबळ यांच्या संयुक्त विद्यमाने "Light Control using LDR sensor and Arduino" या विषयावर एक दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते.
- दिनांक १६ जून २०२२ रोजी "Career Opportunities after B.Sc. and M.Sc. Physics" या विषयावर डॉ. रमेश भिसे (बी.जे.कॉलेज, आळे) यांचे व्याख्यान एस.वाय. आणि टी.वाय.बी.एस्सी. च्या मुलांसाठी आयोजित करण्यात आले होते.
- दिनांक ६ मे २०२२ रोजी टी.वाय.बी.एस्सी. च्या विद्यार्थ्यांसाठी Photography या विषयावर Field visit चे आयोजन करण्यात आले होते.

प्रा.एस.ए.लढाणे
विभाग प्रमुख

गणित विभाग

- २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षात गणित विभागाच्यावतीने १२ मार्च रोजी State Level quiz competition चे आयोजन करण्यात आले. या स्पर्धेमध्ये एस.वाय.बी.एस्सी. गणित या वर्गातील कु.शेख हुमेराबानो या विद्यार्थीनीने तृतीय क्रमांक मिळविला.
- School of Mathematics Dr. Vishwanath Karad MIT World Peace University Pune यांनी आयोजित केलेल्या Pi quiz 2022 या स्पर्धेमध्ये एस.वाय.बी.एस्सी. गणित या वर्गातील कु.ओम आसवले या विद्यार्थ्यांनी द्वितीय क्रमांक मिळविला.
- गणित विभागाच्यावतीने या वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी Add on Certificate Course in Python Programming चे आयोजन करण्यात आले.

४. गणित विभागातून २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षात एफ.वाय., एस.वाय., टी.वाय.मधून २६ विद्यार्थ्यांना पैकीच्या पैकी गुण मिळाले.

प्रा.आर.बी.सहाणे
विभाग प्रमुख

Department of Chemistry

Department of Chemistry has organized one day workshop on "Organic Farming and Soil Analysis" for the improvement of crop yield on 05/03/2022 for UG and PG students. For this webinar Mr. Yogesh Yadav and Mr. Dhanesh Padwal, KrishiVigyan Kendra, Narayangaon was available as resource person which gave valuable information about the subject.

Department of Chemistry also organized National webinar on "Multicomponent reactions and Modern Techniques of Analysis" on 05/03/2022. For this webinar resource person Mr. Satish Jagtap and Vaishali Gawde gave valuable information about the above subject.

Department of Chemistry and IQAC organized one day National webinar on "Intellectual Property Rights (IPR)" on 30/03/2022 for UG and PG students. For this webinar in first session resource person Dr. Hiralal B. Sonawane and in second session Dr. Asha Kadam gave valuable information about the above subject.

Department of Chemistry and IQAC organized one day offline National webinar on "Chemistry used in Forensic Technology and its application" on 26/03/2022 for UG and PG students. For this webinar in resource person Mr. Rohidas Kisan Mundhe gave valuable information about the above subject.

Department of Chemistry organized two days Industrial visit at Khopoli, for Parle Industries on 7 & 8 May 2022 for T.Y. B.Sc. Students. Visit was conducted by Prof. Ghodekar S.B.

Department of Chemistry also organized the welcome function and farewell function for UG and PG students.

Department of Chemistry, IQAC and Placement cell organized campus interview "Piramal Pharma Solution's Hemmo Pharmaceuticals Pvt. Ltd. on 14/06/2022 for UG and PG students. This interview was conducted by Mr. Punit Shukla, Mrs. Rasika Kadam, Mrs. Rutuja Kesarkar, Mr. Atul Kolhe and Mr. Abhijit Desai.

Department of Chemistry also conducted the post Graduate M.Sc. Projects. The 12 students of M.Sc. completed their projects successfully.

Department of Chemistry also organized the poster presentation activity for UG students.

Department of Chemistry also arrange the Certificate Course on (BMW) Bio Medical Waste Management for semester VI for T.Y.B.Sc students.

Department of Chemistry also organized the Online Chemistry Quiz Competition on 26/02/2022 for all.

The renovation of new Chemistry Laboratory was done on 26/01/2022. Also the News was published in News Paper.

Prof. S. M. Kale
Head, Department of Chemistry

Department of Botany

1. The Department has organized the Botanical Excursion for F.Y. B.Sc. and S.Y. B.Sc. Botany students at Daryaghat, Amboli for study of vegetation on 15th February 2022.
2. The Department of Botany in association with IQAC and Students' Development

- Board of the College has organized One Day Workshop on “Mushroom Cultivation and Mushroom Dish Recipes” on 26th February 2022 for F.Y. B.Sc. and S.Y. B.Sc. Botany students.
3. The Department of Botany in association with IQAC and Students’ Development Board of the College has organized One Day Workshop on “Food Processing and Preservation Practices” on 27th February 2022 for F.Y.B.Sc. and S.Y.B.Sc. Botany students.
 4. The Department of Botany in association with IQAC and Students’ Development Board of the College has organized Two Day Workshop on “Flower arrangement and Exhibition” on 8th and 9th March 2022 for F.Y.B.Sc. and S.Y.B.Sc. Botany students.
 5. The Botany Department in collaboration with Chemistry Department and IQAC has conducted One Day National level Webinar on “Intellectual Property Rights” under UGC sponsored CPE scheme through Online mode on 30th March 2022.
 6. The Department has organized the Industrial Visit for S.Y.B.Sc. Botany students at Grapsy Wine Factory, Vitthalvadi, Tal-Junnar, Dist-Pune on 16th May 2022.
 7. The Department of Botany in association with IQAC has conducted Add On Certificate Courses in “Computer Literacy and Basics of Microsoft Office” of 03 Credits (45 hours) for 15 students from S.Y.B.Sc. during 11th April to 1st May 2022.
 8. Constructed 18 x 18 Sq.ft. Green Shed-net house using Steel body frame and shade net on the terrace of the staffroom building for the preparation of seedlings and storage of plantlets.

Dr.V.H. Lokhande
Head, Department of Botany

नॅक विभाग

नॅक विभागामार्फत शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ चा AQAR ऑनलाईन भरण्यासाठी, ऑनलाईन पध्दतीने सातही नॅक क्रायटेरियाचे चेअरमन यांचे माध्यमातून कार्यालय आणि महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक आणि शैक्षणिक आणि इतर विविध विभागांचे विभाग प्रमुख यांच्याकडून विविध प्रकारची माहिती संकलित करण्यात आली. सादर माहिती व्यवस्थित तपासून, आयक्यूएसी कोऑर्डिनेटर, नॅक कोऑर्डिनेटर आणि असिस्टंट कोऑर्डिनेटर यांनी सर्व माहिती NAAC पोर्टलवर ऑनलाईन भरलेली आहे. सादर माहिती भरताना नॅक क्रायटेरिया-१साठी लागणारा विद्यार्थी, पालक, शिक्षक, एम्प्लोयर, माजी विद्यार्थी यांचा फीडबॅक ऑनलाईन पध्दतीने संकलित करून त्याचा अहवाल तयार करण्यात आला. तसेच नॅक क्रायटेरिया-२साठी लागणारी SSS(Student Satisfaction Survey) माहितीसुद्धा ऑनलाईन पध्दतीने संकलित करून भरण्यात आली.

सादर माहिती भरताना, संस्थेचे अध्यक्ष मा.अॅड.संजय शिवाजीराव काळे साहेब व सर्व विश्वस्त मंडळ, महाविद्यालयाचे प्राचार्य, उपप्राचार्य, नॅक IQAC कोऑर्डिनेटर आणि सदस्य, सर्व नॅक क्रायटेरिया चेअरमन व सदस्य आणि महाविद्यालयाचे संपूर्ण प्रशासन, वरिष्ठ महाविद्यालय प्राध्यापक वृंद आणि सर्व शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग, महाविद्यालयीन विद्यार्थी व विद्यार्थिनी, माजी विद्यार्थी संघ यांचे मोलाचे सहकार्य लाभले.

NAAC Cycle 4 समिती

- डॉ.यु.बी.शेलार - IQAC Co-ordinator
- डॉ.व्ही.एच.लोखंडे - NAAC Co-ordinator
- डॉ.टी.एम.कांबळे - NAAC Assistant Co-ordinator
- प्रा.ए.जे.दुर्शिग - Criterion Chairman
- डॉ.एस.जे.जाधव - Criterion Chairman
- प्रा.आर.बी.सहाणे - Criterion Chairman
- डॉ.ए.एस.पाटील - Criterion Chairman
- डॉ.ई.डी.वाजगे - Criterion Chairman
- डॉ.एम.एस.कोरडे - Criterion Chairman
- प्रा.एस.एम.काळे - Criterion Chairman

परिसर विकास विभाग

महाराष्ट्राचे भूषण असलेल्या शिवनेरी किल्याच्या अगदी पायथ्याशी ११ एकर परिसरामध्ये श्री शिव छत्रपती महाविद्यालयाचे शैक्षणिक संकुल शहरी, ग्रामीण व डोंगरी, दऱ्याखोऱ्यातील विद्यार्थ्यांना ज्ञानदानाचे कार्य मागील ५१ वर्षांपासून अविरत करित आलेले आहे. महाविद्यालयातील परिसर सुशोभित, स्वच्छ, आल्हाददायक आणि पर्यावरणपूरक ठेवण्यासाठी परिसर विकास विभाग आणि वनस्पतीशास्त्र विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने परिसरातील महत्वाच्या ठिकाणी व इमारतीच्या सभोवताली लॉन, विविध प्रकारची फुलझाडे व शोभिवंत झाडे लावली जातात व त्यांचे संगोपन केले जाते.

या शैक्षणिक वर्षामध्ये महाविद्यालय परिसरामध्ये लावलेली विविध प्रकारची फुलझाडे व शोभिवंत झाडे यांचे संगोपन करणे आणि परिसर स्वच्छ ठेवणे यावर विशेष भर देण्यात आला. त्यासाठी महाविद्यालयातील चतुर्थश्रेणी कर्मचारी वर्ग यांचे कामाचे नियोजन करून, परिसरामध्ये वाढलेले अवास्तव तण, गवत, केरकचरा, प्लास्टिक, राडारोडा गोळा करणे, झाडांना माती लावणे आणि आळी तयार करणे, पाणी घालणे, झाडांची निगा राखणे, रोपे तयार करण्यासाठी प्लास्टिक पिशव्यांमध्ये माती भरणे, रोपे तयार करणे, लॉन मधील गवत काढणे, अवास्तव निरोपयोगी झाडांचे फुटवे काढणे, शोभिवंत व फुलझाडांची छाटणी करणे व त्यांना आकार देणे, झाडांचे स्थलांतरीकरण करून वृक्षारोपण करणे, ड्रीपलाइन टाकणे अशी अनेक प्रकारची कामे करण्यात आली.

उन्हाळ्यामध्ये झाडे जीवंत ठेवण्यासाठी, मुलांच्या वसतिगृहाच्या मागील बाजूपासून मुख्य प्रशासकीय इमारतीच्या पायथ्याला असणाऱ्या पाण्याच्या टाक्यांपर्यंत करण्यात आलेल्या १.५ इंची पाईपलाईनच्या माध्यमातून जुन्नर नगर पालिकेचे पाणी या टाक्यांमध्ये संकलित करून, १.० एच.पी. पॉवरच्या पाणी उपसा करणाऱ्या मोटरच्या सहाय्याने संपूर्ण परिसरातील झाडांना पाणी देण्याचे नियोजन करण्यात आले. त्यामुळे या शैक्षणिक वर्षामध्ये महाविद्यालयाला पाण्याचे टँकर विकत घेण्याची गरज पडली नाही व त्यापोटी आर्थिक बोजा कमी करण्यास मदत झाली.

वनस्पतीशास्त्र विभाग आणि परिसर विकास विभाग यांच्या माध्यमातून एक विशेष कार्यक्रम राबविण्यात आला. त्यामध्ये, वनस्पतीशास्त्र विभागातील कर्मचारी श्री.व्ही.एच.नवले यांना

मार्गदर्शन करून स्टाफरुमवरील टेरेसवर विविध प्रकारच्या शोभिवंत आणि फुलझाडांच्या वनस्पतींची रोपे तयार करण्यात आली. तसेच रोपे ठेवण्यासाठी टेरेसवर १८ x १८ स्वचे.फुट आकाराचे शेडनेट हाऊस लोखंडी फ्रेम तयार करून त्यावर ग्रीन शेड नेट टाकून तयार करण्यात आले. या शेडमध्ये जगाच्या पाठीवर अतिशय दुर्मिळ होत चाललेली आणि शिवनेरी किल्ल्यावर आढळणारी वनस्पती-माकडशिंशी म्हणजेच शिवसुमन पुष्प वनस्पतींची रोपे तयार करून संगोपन करण्यात आले. यासाठी वनस्पतीशास्त्र विभागाचे माजी विद्यार्थी श्री.सुरेश शांताराम काळे यांनी संपूर्ण आर्थिक सहाय्य केले आणि श्री. नवले तसेच रोजाने काम करणाऱ्या श्री.स्पोर्ट्स हॉलच्या उद्घाटनाच्या निमित्ताने महाविद्यालयातील संपूर्ण परिसर स्वच्छ करण्यात आला. तसेच मुख्य प्रशासकीय इमारतीसमोरील बेडवर पेंटास, गुलाब, कुंदा, मधुमालती, चाफा अशा विविध प्रकारच्या शोभिवंत फुलझाडांची लागवड करण्यात आली.

परिसर विकास विभागाच्या माध्यमातून वर्षभर चालणाऱ्या अशा विविध प्रकारच्या कामांसाठी विविध स्तरातील मनुष्यबळ, ज्यामध्ये प्रामुख्याने विविध प्रकारच्या खरेदीसाठी तात्काळ मान्यता मिळण्यासाठी आणि काम मार्गी लागण्यासाठी प्रशासनातील अधिकारी मा.अध्यक्ष प्रतिनिधी प्रा.व्ही.बी.कुलकर्णी आणि मा.प्राचार्य डॉ.सी.आर.मंडलिक यांचे सतत सहकार्य लाभले. तसेच कार्यालय प्रमुख आणि कार्यालयातील सर्व कर्मचारीवर्ग प्रामुख्याने सौ.मोढवे आणि श्री.हेमंत काळे यांनीही मोलाची मदत केली. परिसरामध्ये खऱ्या अर्थाने सातत्याने काम करणारे सर्व चतुर्थश्रेणी कर्मचारी, तसेच श्री.चौधरी, श्री.बोचरे यांनी प्रामाणिकपणे काम केल्यामुळे आज परिसर आपल्या सर्वांना आनंददायी वाटत आहे. या शैक्षणिक वर्षामध्ये, श्री.व्ही.एच. नवले यांनी विशेष, सातत्यपूर्ण परिश्रम घेतल्यामुळे परिसर विकास विभाग बळकट होण्यास विशेष मदत झाली आहे.

परिसर विकास विभागाचे काम सुरळीत चालण्यासाठी संस्थेचे अध्यक्ष मा.अॅड.संजय शिवाजीराव काळेसाहेब, सर्व विश्वस्त मंडळ, मा.अध्यक्ष प्रतिनिधी प्रा.व्ही.बी.कुलकर्णी, मा.प्राचार्य डॉ.सी.आर.मंडलिक, उपप्राचार्य डॉ.डी.व्ही. उजगरे अशा सर्व तज्ज्ञ मंडळांचे मार्गदर्शन आणि सहकार्य लाभले, त्याबद्दल विभागाच्यावतीने सर्वांचे हार्दिक आभार.

डॉ.व्ही.एच.लोखंडे
विभाग प्रमुख, परिसर विकास विभाग

इंग्रजी विभाग

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये इंग्रजी विभागामार्फत खालील उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

१. १५/०२/२०२२ - निबंध स्पर्धा (Essay Contest)
२. २०/०२/२०२२ - कथाकथन स्पर्धा (Story presentation contest)
३. ०४/०३/२०२२ व ०५/०३/२०२२ - उद्योजकता या विषयावर दोन दिवसीय कार्यशाळा
A Two Day Workshop on 'Entrepreneurship Under C.P.E.
व्याख्याते - प्रा.हेमंत महाजन, जयहिंद महाविद्यालय, कुरण
४. ०२/०३/२०२२ ते ०१/०४/२०२२ - Certificate Course in English Communication
इंग्रजी संभाषण अभ्यासवर्ग : व्याख्याते- इंग्रजी विभागातील प्राध्यापक

Dr. C. M. Mandlik

Principal and Head, Department of English

मानसशास्त्र विभाग आणि व्यक्तिमत्त्व विकास व समुपदेशन

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये समुपदेशन व व्यक्तिमत्त्व विकास विभागामार्फत एकूण ०७ विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक समस्यांविषयी योग्य समुपदेशन व मार्गदर्शन केले.

प्रा.एस.एस.खिलारे
विभाग प्रमुख

प्रा.व्ही.के.रसाळ प्रा. जे.वाय.शेख प्रा.ए.एम.दुराफे
सदस्य

IQAC व इतिहास विभाग (ट्रॅव्हल अँड टुरिझम)

दि. २७/०९/२०२२ रोजी जागतिक पर्यटन दिनानिमित्त श्री शिव छत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर आणि जुन्नर पर्यटन संस्था यांच्या संयुक्त विद्यमाने IQAC अंतर्गत इतिहास विभाग आयोजित ऐतिहासिक प्राचीन वस्तू संग्राहक श्री. बापुजी ताम्हाणे यांनी प्रदर्शनात मांडलेल्या प्राचीन वस्तू, नाणी याविषयी माहिती दिली. त्यांनी संग्रहित केलेल्या वस्तू या जवळपास २२०० वर्षापूर्वीच्या इतिहासावर प्रकाश टाकतात.

या कार्यक्रमप्रसंगी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मा.अमोल सातपुते IFS, उपवनसंरक्षक वनविभाग, जुन्नर यांनी पर्यटनाचे महत्व विषद करून जुन्नर तालुक्यातील ऐतिहासिक ठिकाणांची माहिती दिली.

सदर कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ.वाघमारे एम.बी. व इतिहास विभागातील सर्व प्राध्यापक, विद्यार्थी उपस्थित होते. तसेच जुन्नर पर्यटन विकास संस्थेचे सर्व सदस्य उपस्थित होते.

प्रा.डॉ.एम.बी.वाघमारे
विभागप्रमुख

सिनिअर जिमखाना विभाग

सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षात आपल्या महाविद्यालयातील कबड्डी मुले, कबड्डी मुली, क्रॉसकंट्री मुले, अॅथलेटिक्स, क्रिकेट मुले, फुटबॉल मुले या संघांनी आंतर महाविद्यालय स्पर्धेमध्ये सहभाग घेतला व त्यामधून पुढील खेळाडूंची आंतरविभागीय पातळीवर निवड झाली.

१. निर्मल शेते - दि.४ ते १० डिसेंबर २०२१ रोजी भवारी भोपाळ येथे झालेल्या ३० व्या राष्ट्रीय वुशु स्पर्धेत ७५ किलो वजनीगटात महाराष्ट्र वुशु संघात निवड
२. चेतन गभाले- दि. १३ व १४ डिसेंबर २०२१ रोजी के.एच.आबड महाविद्यालय, चांदवड येथे झालेल्या आंतर विभागीय कबड्डी स्पर्धेत निवड
३. गौतमी नायकोडी- दि. १३ व १४ डिसेंबर २०२१ रोजी के.एच.आबड महाविद्यालय, चांदवड येथे झालेल्या आंतर विभागीय कबड्डी-मुली स्पर्धेत निवड

प्रा.डॉ.अ.के.बडे
शारिरीक शिक्षण संचालक

स्टाफ अकॅडमी

स्टाफ अकॅडमी मार्फत शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये खालील कार्यक्रम घेण्यात आले.

१. ०५/०७/२०२१	सत्कार - प्रा.अनिल बडे प्रा.सौ.सुप्रिया काळे डॉ.अभिजित पाटील	पीएच.डी. पदवी प्राप्त पीएच.डी. पदवी प्राप्त पुस्तक प्रकाशन
२. १४/०७/२०२१	सत्कार - प्रा.उत्तर शेलार डॉ.रवीन्द्र चौधरी प्रा.मनिषा कोरे	पीएच.डी. प्राप्त नेचर नियतकालिकात संशोधन लेख प्रसिध्द कार्यालय अधीक्षकपदी नियुक्ती
३. ३१/०७/२०२१	सेवापूर्ती - प्रा.अनिल कहाणे	रसायनशास्त्र विभाग प्रमुख
४. ०२/०८/२०२१	आर्थिक मदत स्टाफतर्फे माजी विद्यार्थिनी आरती गावडे-	रु. २२०००
५. ०६/०८/२०२१	माहितीसत्र - एलआयसी म्युच्युअल फंडस्	व्याख्याते - श्री.मनिष नारकर श्री.भूषण गोसावी श्री.प्रशांत पाबळे (जनता सहकारी बँक)
६. १०/०८/२०२१	सत्कार - डॉ.उत्तम शेलार डॉ.रवीन्द्र चौधरी डॉ.सुधीर जोशी डॉ.वंदना नडे प्रा.संतोष गवळी	विज्ञान शाखा प्रमुखपदी नियुक्ती संशोधन लेख प्रसिध्द सृजन काव्यसंग्रह प्रसिध्द मराठी विभाग प्रमुखपदी नियुक्ती राष्ट्रीय सेवा योजना पुरस्कार (२०१९-२०)
७. ०५/१०/२०२१	व्याख्यान - आर्थिक नियोजन SIP & Mutual Funds	व्याख्याते - १. श्री.सुहास डावखर २. श्री.तुलसीदास वेठेकर
८. २०/१०/२०२१	आर्थिक मदत - कै.प्रा.राहुल पंडीत माजी सहकारी यांच्या कुटुंबाला	रु. ९०,०००/-
९. २१/०९/२०२२	व्याख्यान - आर्थिक नियोजन म्युच्युअल फंडस्	व्याख्याते - १. सौ.सोनिया समेळ २. श्री.भार्गव घाटपांडे
१०. २८/०९/२०२२	आर्थिक मदत - श्री.संभाजी मडके माजी चतुर्थश्रेणी कर्मचारी	रुपये ४,४००/-

प्रा.डॉ.एस.के.जोशी
प्रमुख, स्टाफ अकॅडमी

एन.सी.सी. विभाग

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ मध्ये महाविद्यालयाच्या एन.सी.सी. विभागात एकूण १०० कॅडेट्स ची संख्या होती. यामध्ये तृतीय वर्ष -१९ मुले व १३ मुली, द्वितीय वर्ष २० मुले व १३ मुली तसेच एन.सी.सी.च्या प्रथम वर्षात नव्याने भरती करण्यात आलेले २८ मुले व ०७ मुली अशाप्रकारे एकूण ६७

मुले व ३३ मुली एकूण १०० कॅडेट्स होते. या शैक्षणिक वर्षात एन.सी.सी. विभागातर्फे अनेक सामाजिक व पर्यावरण विषयक कार्यक्रम राबविण्यात आले. तसेच ३६ महाराष्ट्र बटालियन एन.सी.सी. पुणे तर्फे अनेक प्रशिक्षण शिबिरे राबविण्यात आली. यामध्ये महाविद्यालयाच्या एन.सी.सी. कॅडेट्सनी सहभाग नोंदवून उत्साहात प्रशिक्षण पूर्ण केले. याचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

Sr.No.	Name of Camp	Participated cadets Strength	Camp Date	Place of Camp
1	CATC-704	01SD+03SW=04	01 Oct.to 07 Oct.2021	Gp.HQ.Pune
2	Shivaji Trail Trek Camp	01SD [Kumbhar Adinath]	30Nov.to07 Dec.2021	Kolhapur [MH]
3.	CATC-712	05SD+05SW=10	30Nov. to 09Dec.2021	Gp.HQ.Pune
4.	CATC-717	13SD+05SW=18	09Feb. to 22 Feb.2022	Gp.HQ.Pune
5.	CATC-722	16SD+13SW=29	16 Feb.to 22 Feb.2022	Gp.HQ.Pune
6.	Army Attachment	02 SD=02	02 Mar. to 08 Mar.2022	BEG,Kirkee, Camp Pune

• Social Activities of NCC Department -

1. NCC Training Closing Ceremony & Seedling Distribution Program has conducted on 16 Dec. 2021 participated cadets = 76
2. One Day Lecture series on Environmental Awareness program has conducted dated on 09 Dec.2021 Participated Cadets = 60

• Local Achievements of The Cadets =

1. SUO - Rokade Siddhesh Ashok
2. JUO - Pansare Neha Sharad
3. JUO - Kumkar Adinath Dilip

Dr.Captan B.M. Mane
ANO NCC Department

ग्रंथालय

ज्ञान हे वर्ध्निष्णू आहे आणि त्यामध्ये सातत्याने वेगाने भर पडत असते. विसाव्या शतकाच्या उत्तरार्धात ज्ञानाचा परिस्फोट

झाला आणि माहितीप्रधान समाज उदयाला आला. या समाजासाठी आवश्यक असलेली आणि मोठ्या प्रमाणावर उपलब्ध असलेली माहिती संग्रहित करण्यासाठी आणि तिचे सुयोग्य पध्दतीने वितरण करण्यासाठी ग्रंथालयांना आपली पारंपारिक ओळख पुसून आधुनिकतेची आणि तंत्रज्ञानाची कास धरावी लागली. शिक्षण संस्थांमध्ये तर ग्रंथालयाला अनन्यसाधारण महत्त्व असते. त्यादृष्टीने आपल्या महाविद्यालयाचे ग्रंथालय अधिकाधिक समृद्ध, आधुनिक आणि वाचकाभिमुख करण्याचा प्रशासनाचा प्रयत्न असतो.

ग्रंथालयाबरोबरच ग्रंथेतर साहित्य व पूरक इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांद्वारे वाचकाला हवी असलेली माहिती यथाशीघ्र उपलब्ध करून देण्यासाठी यावर्षीही ग्रंथालयात आवश्यक त्या ग्रंथांची व साधनांची खरेदी करण्यात आली.

१. ग्रंथसंख्या -

सन २०२०-२१ मध्ये ग्रंथालयात खालीलप्रमाणे नवीन ग्रंथांची भर पडली.

विभाग	ग्रंथसंख्या	किंमत रु
कनिष्ठ महाविद्यालय	९३०	१३७२५८
वरिष्ठ व पदव्युत्तर महाविद्यालय	६२१७	९००५०३
एकुण	७१४७	१०३७७६१

३१ मार्च २०२२ अखेर आपल्या ग्रंथालयातील ग्रंथांची एकुण संख्या खालीलप्रमाणे

विभाग	ग्रंथसंख्या	किंमत रु
कनिष्ठ महाविद्यालय	११७२३७	६८९२९७९
वरिष्ठ व पदव्युत्तर महाविद्यालय	१३५२०६	१५६७९३८४
एकुण	२५२४४३	२२५७२३६३

२. दैनिके व नियतकालिके :

जगातील चालू घडामोडींची वाचकांना तात्काळ माहिती व्हावी यासाठी मराठी, हिंदी व इंग्रजी भाषेतील १० दैनिके व ५५ नियतकालिके ग्रंथालयात नियमितपणे घेतली जातात. काही महत्वाच्या नियतकालिकांचे मागील अंक संदर्भासाठी ग्रंथालयात बाइंडिंग करून ठेवले आहेत. असे १७६७ खंड ग्रंथालयात उपलब्ध आहेत. त्यांचा उपयोग विद्यार्थी, प्राध्यापक, संशोधक व परिसरातील जिज्ञासू वाचक नियमितपणे करतात.

३. बुक बँक :-

महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या कनिष्ठ व वरिष्ठ महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांसाठी बुक बँक योजना राबविली जाते. या योजनेत विद्यार्थ्यांना त्यांची सर्व क्रमिक पुस्तके वर्षारंभी वर्षभर वापरसाठी दिली जातात व वर्षाअखेरीस परत घेतली जातात. सन २०२१-२२ मध्ये कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या २२७१ व वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या १९२२ विद्यार्थ्यांनी या योजनेचा लाभ घेतला. एवढ्या मोठ्या प्रमाणात ही योजना राबविणारे आपले एकमेव महाविद्यालय आहे. याशिवाय प्रत्येक वर्गात गुणानुक्रमे प्रथम तीन क्रमांकाने उत्तीर्ण झालेल्या गुणवंत विद्यार्थ्यांना त्यांची सर्व क्रमिक पुस्तके वर्षभरासाठी मोफत दिली जातात. याशिवाय सर्व विद्यार्थ्यांना त्यांच्या नावावर एकावेळी दोन पुस्तके आठ दिवसांसाठी दिली जातात.

४. संदर्भ विभाग :-

ग्रंथालयाचा संदर्भ विभाग समृद्ध असून या विभागात सध्या २३६० संदर्भग्रंथ आहेत. दरवर्षी त्यात नवनवीन संदर्भग्रंथांची भर घातली जाते. त्यात सर्वसाधारण ज्ञानकोश, विश्वकोश, विशिष्ट विषयांचे ज्ञानकोश, चरित्रकोश, संकेतकोश, विविध भाषेतील व विविध विषयांवरील शब्दकोश, स्थलवर्णन कोश, शासकीय संदर्भग्रंथ, अहवाल, वार्षिके, माहिती पुस्तिका, नकाशासंग्रह, प्रवासी मार्गदर्शिका इ. संदर्भ साधनांचा समावेश आहे.

५. अभ्यासिका :-

ग्रंथालयात १२० विद्यार्थी आसन क्षमतेची स्वतंत्र अभ्यासिका आहे. अभ्यासिकेत विद्यार्थ्यांसाठी काही संदर्भ व क्रमिक पुस्तके, काही नियतकालिके, अभ्यासक्रम पुस्तिका, प्रश्नपत्रिका संच ठेवलेले असतात. प्राध्यापक व पदव्युत्तर वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी स्वतंत्र अभ्यासिकेची सोय आहे. अभ्यासिकेत पूर्णवेळ स्वतंत्र कर्मचाऱ्याची नियुक्ती केली आहे. अभ्यासिकेची वेळ स.७.३० ते सायं.५.३० अशी आहे.

६. स्पर्धा परीक्षा व व्यवसाय मार्गदर्शन -

विविध शासकीय, निमशासकीय व खाजगी उपक्रमांमार्फत होणाऱ्या कर्मचारी भरतीपूर्व स्पर्धा परीक्षांची विद्यार्थ्यांची चांगली तयार करता यावी व त्याद्वारे त्यांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध व्हाव्यात यासाठी आवश्यक ती अभ्याससाधने ग्रंथालयाद्वारे विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून दिली जातात. यासाठी नवनवीन पुस्तके व नियतकालिके ग्रंथालयात नियमित खरेदी केली जातात. या परीक्षांची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी ग्रंथालयाने स्वतंत्र अभ्यासिकेची सोय केली आहे. या अभ्यासिकेत आवश्यक ती सर्व पुस्तके व नियतकालिके ठेवलेली आहेत. त्यांचा लाभ आजी विद्यार्थ्यांप्रमाणेच माजी विद्यार्थीही घेतात.

७. बहिस्थ वाचकांसाठी सेवा -

महाविद्यालयाच्या धोरणानुसार ग्रंथालयाचा उपयोग विद्यार्थी व प्राध्यापकांबरोबरच परिसरातील ज्ञानजिज्ञासूंना, अभ्यासक्रमांना, ज्येष्ठ नागरिकांना, महाविद्यालयाच्या माजी विद्यार्थ्यांना व संशोधकांना नाममात्र शुल्क आकारून करून दिला जातो. या योजनेचा लाभ यावर्षी ९१ वाचकांनी घेतला.

८. अनुदान व देणगी -

प्रा.डॉ.जोशी एस.के., चव्हाण नामदेव, पुंडे पद्माकर, डायमंड

प्रकाशन, पुणे, सोनवणे राजेंद्र दशरथ, प्रा.डॉ.पाटील ए.एस., भारतीय भाषा संस्थान मैसूर यांच्याकडून २१ ग्रंथ भेट मिळाले. त्या सर्वांना धन्यवाद.

ग्रंथालयातील सर्व पुस्तकांची व वाचकांची माहिती संगणकावर घेण्यात आली असून संगणकीय देवघेव चालू आहे. ग्रंथालयात वाचकांना इंटरनेटची व एनलीस्ट अंतर्गत ई-बुक व ई-जर्नलची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. ग्रंथालयाच्या दैनंदिन कामात ग्रंथालयातील कर्मचाऱ्यांची मोलाची साथ व सहकार्य मिळत आहे. ग्रंथालयाच्या सर्वांगीण विकासासाठी व वाचकांना आवश्यक त्या सर्व सोयी सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी संस्थेचे अध्यक्ष अॅड.संजय काळे साहेब, विश्वस्त मंडळ, मा.अध्यक्ष प्रतिनिधी प्रा.व्ही.बी.कुलकर्णी, प्राचार्य डॉ.चंद्रकांत मंडलिक, ग्रंथालय सल्लागार समितीतील उपप्राचार्य प्रा.डॉ.डी.व्ही. उजगरे, प्रा.डॉ.सुधीर जोशी, प्रा.डॉ.बाबासाहेब माने, प्रा.डॉ.रविंद्र चौधरी, प्रा.डॉ.विनायक लोखंडे, सर्व प्राध्यापक व कर्मचाऱ्यांचे मोलाचे सहकार्य, मार्गदर्शन व प्रोत्साहन मिळाले.

सौ.व्ही.ए.चव्हाण

प्र.ग्रंथपाल

राष्ट्रीय सेवा योजना

राष्ट्रीय सेवा योजना दैनंदिन कार्यक्रम

१. 'कोरोना महालसीकरण' हे महाविद्यालय दि. २१ व २२ ऑक्टोबर, २०२१ या दोन दिवसात १८ वर्षावरील मुलांना राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व जुन्नर नगर परिषद जुन्नर या अंतर्गत पहिला व दुसरा डोस देण्यासाठी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना सुविधा राजमाता जिजाऊ सभागृह येथे उपलब्ध करून देण्यात आली. या दरम्यान १५० विद्यार्थ्यांचे लसीकरण करण्यात आले.
२. दि. २८ ऑक्टोबर २०२१ या रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना व जुन्नर नगरपरिषद जुन्नर यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'पर्यावरण जनजागृती सायकल रॅली' आयोजित करण्यात आली. या रॅलीमध्ये जुन्नर शहरातील व महाविद्यालयातील एकूण दोनशे जणांनी सहभाग नोंदविला.
३. दि. ११ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी 'आजादी का अमृत महोत्सव' या अंतर्गत एक दिवसीय श्रमदान शिबीर हे राष्ट्रीय सेवा

योजना व जुन्नर नगर परिषद, जुन्नर यांच्या संयुक्त विद्यमाने जुन्नर शहरांमधील पाताळेश्वर स्मशानभूमी या ठिकाणी आयोजित करण्यात आले कुकडी नदी व स्मशानभूमी चे स्वच्छता करण्यात आली. या शिबीरादरम्यान १२० विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला.

४. दि. २६ नोव्हेंबर २०२१ या रोजी पुणे विद्यापीठ राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने 'लिंगभाव संवेदनशीलता जाणीव जागृती अभियान' या कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयातून एक कार्यक्रम अधिकारी प्रा.विक्रम रसाळ दोन विद्यार्थी कु. आयुष खरात, कु.साक्षी मंडलिक यांनी सहभाग नोंदविला.
५. दि. ७ डिसेंबर २०२१ या रोजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना व पूना सिरालॉजिकल इन्स्टिट्यूट ब्लड सेंटर, पुणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'महारक्तदान शिबीर' आयोजित करण्यात आले या शिबीरादरम्यान २ मुली व २३ मुलांनी रक्तदान केले.
६. दि. ३ डिसेंबर २०२१ 'देशभक्ती आणि राष्ट्रनिर्माण' वक्तृत्व स्पर्धेसाठी नारायणगाव येथे ५ स्वयंसेवकांना पाठवण्यात आले.
७. दि. २४ डिसेंबर २०२१ या रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना या विभागाच्या वतीने विद्यार्थ्यांना आंबा, जांभूळ, सिताफळ, आवळा असे एकूण ४५ वृक्ष वितरित करण्यात आले आणि नारायणगाव कृषी विज्ञान केंद्रातील कृषी विशेषज्ञ श्री.राहुल घाडगे यांनी पर्यावरण जनजागृती या विषयावर व्याख्यान दिले.
८. दि. ५ जानेवारी २०२२ रोजी 'स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव अंतर्गत रांगोळी स्पर्धा निबंध स्पर्धा व देशभक्तीपर गीत गायन आयोजित करण्यात आले. या प्रसंगी एकूण ११० विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला.
९. 'युवा सप्ताह' दि. १२/०१/२०२२ ते १९/०१/२०२२ रोजी या सप्ताहाच्या निमित्ताने आठ दिवस विविध विषयावर ऑनलाईन स्वरूपात विद्यार्थ्यांसाठी व्याख्याने आयोजित करण्यात आली.

राष्ट्रीय सेवा योजना शिबीर अहवाल

राष्ट्रीय सेवा योजना या विभागाच्या वतीने मु.पो.आंबोली

येथे दिनांक ११/०२/२०२२ ते १७/०२/२०२२ या कालावधीत विशेष श्रमसंस्कार शिबीर आयोजित करण्यात आले.

१. दि. ११/०२/२०२२ या रोजी विद्यार्थ्यांचे गट करून कामाचे स्वरूप सांगण्यात आले, त्यानंतर निवासस्थानाची संपूर्ण स्वच्छता करण्यात आली.

२. दि. १२/०२/२०२२ ते १३/०२/२०२२ या रोजी आंबोली येथील मीना नदीचा उगम असलेल्या मिनेश्वर मंदिराकडे जाणारा एक किलोमीटर कच्चा रस्ता करण्यात आला. त्याचबरोबर मिनेश्वर मंदिराची संपूर्ण साफसफाई व मोठ्या दोन टाक्यांची साफसफाई करण्यात आली.

३. दि. १४/०२/२०२२ या रोजी दोन बंधारे बांधण्यात आले. दुसऱ्या बंधान्याचे दगड माती व वाळूच्या सहाय्याने बांधण्यात आले. त्याच बरोबर सायंकाळी आंबोली गावातील गावकऱ्यांचे कोविड-१९ चे लसीकरण घेतलेल्या व्यक्तीचे गावातील सात वाड्यांचा सर्वे करण्यात आला.

४. दि. १५/०२/२०२२ गावाजवळच उच्छील गावातील प्राथमिक जिल्हा परिषद, उच्छील या शाळेतील विटा, कौलारू, बाक, टाइल्स यांची व्यवस्थित मांडणी केली. त्याचबरोबर दोन शोषखड्डे तयार करण्यात आले व शाळेची संपूर्ण स्वच्छता केली.

५. दि. १६/०२/२०२२ या रोजी आंबोली गावातील प्राथमिक जिल्हा परिषद शाळेतील संपूर्ण स्वच्छता तसेच ६०० मीटर अंतरावरून मुरुम खोदून वाहून शाळेतील पटांगणावर टाकण्यात आला. यानंतर आंबोली गावातील पोस्ट ऑफीसच्या परिसराची संपूर्ण स्वच्छता करण्यात आली. तसेच ग्रामपंचायत कार्यालय जवळ मुरुम माती टाकण्यात आली व स्वच्छता करण्यात आली व न्यू इंग्लिश स्कूलच्या ठिकाणचा ७० फुट कच्चा रस्ता मुरुम टाकून तयार करण्यात आला.

६. दि. १७/०२/२०२२ या रोजी सकाळी ७.३० ते ९.३० यावेळी संपूर्ण आंबोली गावातील सात वाड्यांची ग्राम स्वच्छता करण्यात आली. या संपूर्ण शिबिरामध्ये दररोज दुपारी ३.०० ते ५.०० वा. यावेळेत विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी विविध विषयांवर व्याख्याने आयोजित

१. 'राष्ट्रीय सेवा योजनेचे महत्त्व' - डॉ.श्रीकांत फुलसुंदर

२. 'समाजसुधारक व आजची तरुणार्ड' - प्रा.रथीलाल

३. 'महिला सबलीकरण आणि युवतींची भूमिका' - प्रा.जावेद शेख

४. 'सक्षम युवा समर्थ भारत' - प्राचार्य, डॉ. इंद्रजीत जाधव

५. 'स्पर्धापरीक्षा व मार्गदर्शन' - कु.वैभव मोहरे व डॉ.सचिन भालचिम त्याचबरोबर दररोज संध्याकाळी विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम घेण्यात आले.

या संपूर्ण शिबिरासाठी संस्थेचे अध्यक्ष अॅड.संजय शिवाजीराव काळे, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.चंद्रकांत मंडलिक, अध्यक्ष प्रतिनिधी प्रा.विलास कुलकर्णी व उपप्राचार्य डॉ.देवेंद्र उजारे यांचे मार्गदर्शन लाभले या संपूर्ण शिबिराचे नियोजन राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी प्रा.विक्रम रसाळ, प्रा.डॉ.सौ.वंदना नडे, प्रा.स्वप्निल घोडेकर, प्रा.मयूर चव्हाण, प्रा.जावेद शेख, प्रा.अंकिता वाळुंज व त्याच बरोबर चतुर्थश्रेणी कर्मचारी श्री.सिताराम शेळकंदे, श्री.गणेश गाडेकर, श्री.सचिन भास्कर व शिबिरातील संपूर्ण स्वयंसेवक यांनी केले.

प्रा.विक्रम रसाळ

कार्यक्रम अधिकारी

प्रा.सौ.डॉ.वंदना नडे

प्रा.स्वप्निल घोडेकर

वैयक्तिक उपलब्धी वरिष्ठ महाविद्यालय

Prof. Ashok J. Dushing

Research Paper Published

1. A comparative study of Population composition in Junnar Tahsil of Pune District, International Journal of Advance and Applied Reserch (IJAAR), A Multidisciplinary International Level Referred and Peer Reviewed Journal, 13th September 2021, Volume-1, Issue-1, On Impact of Globalization on Sustainable development pp.1-3

Research Paper Presented -

1. Presented a research paper intituled ' Assessment of Agricultural Productivity of Junnar Tahsil' during the 42nd IIG Annual Meet 2021 and International E-conference on 'Geography for people, planet, Prosperity and Peace' jointly organized by Department of Geography' Savitribai Phule Pune University, Pune and Institute of Indian Geographers from 04-06 October 2021.
2. Presented a research paper entitled A Comparative Study of Population composition in Junnar Tahsil of Pune District, during the 42nd IIG Annual Meet 2021 and International E-conference on 'Impact of Globalization on Sustainable Development' jointly organized by Sahakar Maharshi Shankarrao Mohite Patil Mahavidyalaya, Natepute, Internal Quality Assurance Cell and Punyashlok Ahiyadevi Holkar Solapur University, Solapur on 13th September 2021

Faculty Development Programme

1. Participated online in a National Level 7 days faculty Development Programme on 'Developing Statistical Skills for Enhancing Research' under Rashtriya Uchchastar Shiksha Abhiyan (RUSA), jointly organized by Centre for Skill Development (CSD) and Teaching Learning Resource Centre (TLRC) from 27th January to 3rd February 2022.

डॉ.विनायक हरिभाऊ लोखंडे

१. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्यावतीने मालपाणी कॉलेज, संगमनेर येथील विज्ञान विद्याशाखेतील वनस्पतीशास्त्र विषयाच्या विद्यार्थ्यांच्या पीएच.डी. प्रवेशाच्या मुलाखती दि.३१ जानेवारी २०२२ रोजी घेण्यासाठी, विद्यापीठाने गठित केलेल्या समितीमध्ये "VC Reservation Nominee" म्हणून निवड झालेली आहे.
२. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या विज्ञान विद्याशाखेतील अभ्यासक्रमाची समकक्षता तपासणीसाठी समकक्षता समिती (Equivalence Committee for checking the equivalence of syllabus between different universities) वर सदस्य पदी नियुक्ती झाली आहे.
३. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने गठित केलेल्या Local Investigation Committee (LIC Committee) वर सदस्य पदी नियुक्ती झाली आहे. या कमिटीच्या माध्यमातून गोखले एज्युकेशन सोसायटीच्या आर.वाय.के. कॉलेज, नाशिक यांच्या संशोधन केंद्राच्या नूतनीकरणाची मान्यता देण्यासाठीचे कामकाज करण्यासाठी नियुक्ती झाली आहे.

४. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने गठित केलेल्या Local Investigation Committee (LIC Committee) वर सदस्य पदी नियुक्ती झाली आहे. या कमिटीच्या माध्यमातून संजीवनी रुशल एज्युकेशन सोसायटी संजीवनी कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, कोपरगाव, जि.अहमदनगर यांच्या विविध विषयाच्या अभ्यासक्रमांना स्थायी संलग्नीकरण (Permanet Affiliation) मान्यता देण्यासाठीचे कामकाज करण्यासाठी नियुक्ती झाली आहे.
५. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या विद्यापीठ अधिकार मंडळाने गठित केलेल्या प्रयोगशाळा तपासणी समितीवर विषय तज्ञ म्हणून निवड करण्यात आली. या समितीच्या माध्यमातून श्री.साई निर्माण प्रतिष्ठानचे श्री साई निर्माण कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, शिर्डी, ता.राहाता, जि.अहमदनगर या महाविद्यालयातील द्वितीय/तृतीय वर्ष विज्ञान वनस्पतीशास्त्र विषयाच्या अभ्यासक्रमाचे प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी प्रात्यक्षिक परीक्षा केंद्र मान्यता देण्यासाठी काम करण्यात आले.
६. शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथील वनस्पतीशास्त्र विषयाच्या एम.एस्सी. प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांच्या प्रॅक्टिकल परीक्षेसाठी बहिस्थ परीक्षक (External examiner) म्हणून काम करण्याची संधी मिळाली आहे.
७. जुन्नर नगर परिषदेच्या वतीने राबविण्यात येणाऱ्या माझी वसुंधरा अभियान २.० च्या प्रभावी अंमलबजावणी साठी जुन्नर शहरासाठी गठित केलेल्या तज्ञ समितीमध्ये सदस्य पदी निवड झाली आहे. या माध्यमातून आपल्या महाविद्यालयाचे प्रतिनिधित्व करत समाजोपयोगी पर्यावरणपूरक उपक्रम राबविण्यासाठी मदत होणार आहे.
८. Worked as "Plant Tissue Culture Expert and Consultant" for training and providing Practical skills of plant tissue culture to the students of Vigyan Ashram, a Centre of Indian Institute of Education situated at Pabal, Tal.Shirur, Dist.Pune.
९. आपल्या महाविद्यालयातील वनस्पतीशास्त्र विषयाच्या तासिका तत्वावरील प्राध्यापकांची पदे भरणेसाठी घेण्यात आलेल्या मुलाखतीमध्ये विभाग प्रमुख म्हणून मुलाखती घेण्यासाठी उपस्थित राहिलो.
१०. Completed faculty Development Program (FDP) with 'A+' Grade on "Recent Trends in Teaching - Learning Process" organized by Dadapatil Rajale Arts, Commerce and Science College, Adinathnagar and Guru Angad Dev Teaching Learning Centre, SGTB Khalsa College, University of Delhi under the PMMMNMTT scheme of Education during 21st April to 27th April 2022.
११. Worked as Paper-Setter and Moderator in Botany subject at S.Y.B.Sc. Sem. III and IV University examination on 20th to 22nd May 2022.
१२. वन्यजीव सप्ताह साजरा करण्यासाठी वन विभाग, जुन्नर तर्फे आयोजित करण्यात आलेल्या नेचर वॉक उपक्रमामध्ये रविवार दि. ०३ ऑक्टोबर २०२१ रोजी अंबा-अंबिका लेणी, धामणखेल परिसरातील वनस्पतीविषयी माहिती सांगण्यासाठी जैवविविधता विषयावर प्रात्यक्षिकरित्या मार्गदर्शन केले.
१३. दिनांक १३ ऑक्टोबर २०२१ रोजी वन्यजीव सप्ताह साजरा करण्याचे औचित्य साधून, 'जुन्नर तालुका परिसरात जुन्नरची जैवविविधता उपद्रवी तण वनस्पतींमुळे धोक्यात' या विषयावर पुण्यनगरी दैनिक वृत्तपत्रामध्ये लेख प्रसिध्द झाला.
१४. Participated in the Teachers Workshop on New Revised Syllabus of T.Y.B.Sc. Botany, SPPU Pune, organized on 3rd September 2021 by the Department of Botany, Prof. Ramkrishna More Arts, Commerce and Science College, Akurdi, Pune.
१५. Completed Online International Workshop on Research and Methodology (WORAM 4.0), organized by World Statistical Data Analysis Research Association (WSDA), powered by Eudoxia Research Centre during 17th September to 2nd October 2021.

प्रा.आर.बी.सहाणे

१. १२ मार्च २०२२ रोजी State level quiz competition चे आयोजन केले.
२. एस.वाय./टी.वाय.बी.एस्सी. गणित या वर्गातील एकूण ०६ विद्यार्थ्यांना Operation Research, Laplace transform, Computational Geometry या विषयात पैकीच्या पैकी गुण मिळाले.
३. एस.वाय.बी.एस्सी.गणित या वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी Add on Certificate Course in Python Programming चे आयोजन केले.
४. Department of Mathematics, Savitribai Phule Pune University यांनी आयोजित केलेल्या International Conference on Algebra and Discrete Mathematics मध्ये शोधनिबंध सादर केला.

प्रा.डॉ.जुवेकर शाल्मली शाम

Awarded Ph. D. from Savitribai Phule Pune University in Commerce on 27th September 2021.

Board - Business Administration

Title - "A study of Administrative Practices of e-governance through common service centres in Western Maharashtra."

Research Centre- Department of Commerce and Research Centre, Shri Shiv Chhatrapati College, Junnar

Guide - Dr. D.V.Ujagare, HOD & Offg. Principal, Shri Shiv Chhatrapati College, Junnar

प्रा.डॉ.पुराणे रंजना कांतीलाल

दि. १९/०१/२०२२ रोजी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाकडून इंग्रजी या विषयात पीएच.डी. प्राप्त झाली.

प्रबंधाचे शिर्षक - "A Selective Study of the Element of Modernity in the Novels of Kingsley Amis".

संशोधन केंद्र- सी.टी.बोरा कॉलेज, शिरूर

मार्गदर्शक - डॉ.राजेश लाटणे, सी.एस.एम.आर्ट्स अँड कॉमर्स कॉलेज

प्रा.डुंबरे के. आर.

1. There are Two students of F.Y.B.Sc., who got out off marks in Calculus I.
2. There is one student of S.Y.B.Sc., who got out off marks in Numerical method and its application.
3. There are eight students of T.Y.B.Sc., who got out off marks in Programming in python I, Real analysis II and Optimization Technique.
4. Select the questions for the state level quiz competition on the occasion of Pi day.
5. Organized the 15 days Workshop on Python Programming for S.Y.B.Sc. students
6. Organized the programme for S.Y.B.Sc. students for career guidance by ppt presentation.

Prof. Shaikh F. S.

1. There are five students of F.Y.B.Sc., who got out off marks in Algebra and Analytical Geometry.

2. There are Six students of T.Y.B.Sc., who got out off marks in Group Theory, Ordinary differential equation Latex for Scientific writing.
3. Select the questions for the state level quiz competition on the occasion of Pi day.
4. Guide the other college students to take admission to T.Y.B.Sc. maths in our college.
5. Organize the program for S.Y.B.Sc. students for career guidance by making ppt presentation.

Prof. S. S. Khilare

1. Participated in One day Online National Level Seminar on “stree & Mental Health During COVID-19 Pandemic on 12th July 2021. Arts and Science College, Chikhali, Kannad, Dist- Aurangabad.
2. Participated in one day Interdisciplinary International e-conference on “The changing idology and mindest of modern time” on 25th Sept.2021.
Paper Title- ‘To study of the Achievement Motivation of students in Ashram School’. Namdevrao suryawanshi (Bedke) College, Phaltan, Dist- Satara
3. Participated in One day National Conference on “Indian Independence Movement : Language Literature, Geographical, Socio-economical perspectives with women’s contribution & Role of News Papers” on 21st Dec.2021.
Paper Title- ‘To study of the Educational, Emotional & Social Adjustment of students in Ashram School’. Hon.Balasaheb Jadhav Arts, Commerce & Science College, Ale, Tal- Junnar, Dist- Pune.

Prof. V. K. Rasal

Participated in one day Interdisciplinary International e-conference “The changing idology & mindest of modern time” on 25th Sept.2021.

Paper Title- “Study of Self-efficacy, self confidence & Emotional maturity among college students.

प्रा.डॉ. कोरडे महेंद्र सिताराम

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठामार्फत भूगोल विषयासाठी पीएच.डी. संशोधक मार्गदर्शक म्हणून मान्यता.

प्रा.डॉ.वाजगे ई. डी.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठामार्फत शिक्षणशास्त्र विषयासाठी पीएच.डी. संशोधक मार्गदर्शक म्हणून जानेवारी २०२२ पासून मान्यता.

प्रा.डॉ.जोशी सुधीर

३१ जुलै २०२१ रोजी पुस्तक मार्केट डॉट कॉम प्रकाशन, नारायणगाव, यांच्यामार्फत ‘सृजन’ नामक दुसरा मराठी काव्यसंग्रह प्रकाशित.

वरिष्ठ महाविद्यालय प्राध्यापक वृंद

कला शाखा

इंग्रजी

१.	प्रा.डॉ.सी.आर.मंडलिक	- प्राचार्य व वि.प्रमुख	- एम.ए., पीएच.डी., डी.लिट.
२.	प्रा.डॉ.एस.के.जोशी	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए., पीएच.डी.
३.	प्रा.डॉ.टी.एम.कांबळे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए., सेट, पीएच.डी. PGDTE, GIC
४.	प्रा.आर.के.पुराणे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए., बी.एड., सेट, एम.फिल.
५.	प्रा.वाय.सी.गिरमे	- सहा. प्राध्यापक	- एम.ए., बी.एड.
६.	प्रा.आर.आर.मोजाड	- सहा.प्राध्यापक	- एम. ए.

मराठी

१.	प्रा.डॉ.सौ.व्ही.व्ही.नढे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए., बी.एड., पीएच.डी., नेट, P.G.C.C.W.S.C.
२.	प्रा.व्ही. व्ही. घोडे	- सहा. प्राध्यापक	- एम. ए.

हिंदी

१.	प्रा.डॉ.कॅप्टन बी.एम.माने	- विभाग प्रमुख व सहा.प्राध्यापक	- एम.ए., पीएच.डी., नेट
२.	प्रा.कु.आर.व्ही.गायकवाड	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए.-हिंदी, मराठी, बी.एड., नेट

राज्यशास्त्र

१.	प्रा.डॉ. ए.एस.पाटील	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए., एम.फिल., नेट, PGDHR, पीएच. डी.
२.	प्रा.आर.एस.विधाटे	- सहा.प्राध्यापक	- एम. ए.
३.	प्रा.एस.एम.मंडलिक	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए.

भूगोल

१.	प्रा.अ.जे.दुर्शिग	- विभाग प्रमुख व सहा.प्राध्यापक	- एम.ए.,नेट
२.	प्रा.एस.बी.गवळी	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए., सेट
३.	प्रा.डॉ.एम.एस.कोरडे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए.,एम.एस्सी.,नेट (JRF), पीएच.डी.
४.	प्रा.एन.वाय.घोगरे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए.
५.	प्रा.ए.व्ही.वाळुंज	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए.
६.	प्रा.पी.डी.काळे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए., सेट

मानसशास्त्र

१.	प्रा.एस.एस.खिलारे	- विभाग प्रमुख व सहा.प्राध्यापक	- एम.ए.,सेट, एम.फिल.
२.	प्रा.व्ही.के.रसाळ	- सहा. प्राध्यापक	- एम.ए., सेट
३.	प्रा.जे.वाय.शेख	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए., बी.एड., P.G.C.C.W.S.C.
४.	प्रा.ए.एम.दुराफे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए.,सेट

अर्थशास्त्र

१.	प्रा.एस.एन.कसबे	- विभाग प्रमुख व सहा.प्राध्यापक	- एम.ए.,एम.फिल., नेट
२.	डॉ.सौ.एस.एच.काळे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए.,बी.एड.,पीएच.डी.,सेट
३.	प्रा.एस.डी.वामन	- सहा. प्राध्यापक	- एम.ए.

इतिहास

१. प्रा.डॉ.एम.बी.वाघमारे	- विभाग प्रमुख व सह.प्राध्यापक	- एम.ए., पीएच.डी., सेट
२. प्रा.एम.पी.जठार	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए.

शिक्षणशास्त्र

१. प्रा.डॉ.ई.डी.वाजगे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ए., एम.एड., डी.एस.एम., सेट, पीएच.डी.
(शिक्षणशास्त्र व इतिहास) |
|-----------------------|------------------|---|

वाणिज्य शाखा

१. प्रा.डॉ.डी.व्ही.उजगरे	- सह.प्राध्यापक	- एम.कॉम., एम.फिल., पीएच.डी.
२. प्रा.डॉ.एस.जे.जाधव	- सहा.प्राध्यापक	- एम.कॉम., बी.एड., एम.फिल., नेट, सेट, पीएच.डी.
३. प्रा.डॉ.सौ.पी.जे.माने	- सहा.प्राध्यापक	- एम.कॉम., पीएच.डी.
४. प्रा.डॉ.आर.एल.थोरवे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.कॉम., बी.एड., पीएच.डी.
५. प्रा.एस.के.बनकर	- सहा.प्राध्यापक	- एम.कॉम., बी.एड., एम.फील.
६. प्रा.एम.एम.चव्हाण	- सहा. प्राध्यापक	- एम.कॉम.
७. प्रा.एच.ई.अ.सय्यद	- सहा. प्राध्यापक	- एम.कॉम.
८. प्रा.जे.एन.कणसे	- सहा. प्राध्यापक	- एम.कॉम., बी.एड
९. प्रा.एस.एस.रेणूकदास	- सहा.प्राध्यापक	- एम.कॉम.
१०. प्रा.एस.के.ताजणे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.कॉम.
११. प्रा.एस.जे.थोरात	- सहा.प्राध्यापक	- एम.कॉम., सेट

बी.बी.ए./बी.सी.ए.

१. प्रा.टी.बी. इनामदार	- सहा.प्राध्यापक	- एम.कॉम., एम.बी.ए., जी.डी.सी.अॅण्ड ए., एम.फिल
२. प्रा.एम.आर.रजपूत	- सहा.प्राध्यापक	- एम.सी.एम., एम.सी.ए.
३. प्रा.पी.पी.जाधव	- सहा.प्राध्यापक	- एम.बी.ए. (एच.आर.)
४. प्रा.एम.ए.औटी	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ई.
५. प्रा.पी.जी.शेळके	- सहा.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.कॉम्प्युटर सायन्स
६. प्रा.पी.आर.बिबवे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.ई.कॉम्प्युटर इंजिनिअरींग
७. प्रा.एम.बी.मेहेत्रे	- सहा. प्राध्यापक	- एम.बी.ए.(अॅग्री)
८. प्रा.अ.वाय.गोरेडे	- सहा. प्राध्यापक	- बी.ई.
९. प्रा.ए.के.बेलवटे	- सहा.प्राध्यापक	-
१०. प्रा.एस.ए.परदेशी	- सहा.प्राध्यापक	-

विज्ञान शाखा :

रसायनशास्त्र

१. प्रा.डॉ.यु.बी.शेलार	- विभाग प्रमुख व सह.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
२. प्रा.एस.एम.काळे	- सह.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
३. प्रा.एस.एस.थोरवे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.नेट
४. प्रा.एस.एन.भगत	- सहा.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.नेट, सेट, बी.एड.

५.	प्रा.एस.बी.घोडेकर	- सहा.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.बी.एड.
६.	प्रा.कु.टी.वाय.शेख	- सहा.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
७.	प्रा.कु.अ.बी.बोरकर	- सहा.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
८.	प्रा.व्ही.के.कदम	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी., बी.एड
९.	प्रा.एस.बी.लेंभे	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
१०.	प्रा.जी.एस.गाढवे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.

पदार्थ विज्ञान

१.	प्रा.एस.ए.लाढाणे	- विभाग प्रमुख व सहा.प्राध्यापक	- एम.एस्सी., बी.एड.,सेट
२.	प्रा.पी.ए.घुले	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.,बी.एड.
३.	एम.डी.अरकडे	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.

वनस्पतीशास्त्र

१.	प्रा.डॉ.व्ही.एच.लोखंडे	- विभाग प्रमुख व सहा.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.,पीएच.डी.,डीएसके पीडीएस
२.	प्रा.एस.पी.डोके	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.

प्राणीशास्त्र

१.	प्रा.डॉ.आर.डी.चौधरी	- विभाग प्रमुख व सह.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.,पीएच.डी.,एफ.ए.झेड,
एफ.ए.ई.बी.,एफ.ए.झुलॉजी,
एम.एफ.आय.पी.एस.
२.	प्रा.जी.जी.कांबळे	- सहा.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
३.	डॉ.पी.सी.माने	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.,पीएच.डी.
४.	प्रा.बी.एम.चिमटे	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
५.	प्रा.एस.आर.सय्यद	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
६.	प्रा.आर.आर.शेख	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
७.	प्रा.एस.एम.दुराफे	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.,बी.एड
८.	प्रा.के.अ. वर्षे	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
९.	प्रा.एस.जे.शेटे	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
१०.	प्रा.एस.व्ही.मेहेर	- सहा.प्राध्यापक	- एम.एस्सी.

गणित

१.	प्रा.आर.बी.सहाणे	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.,नेट
२.	प्रा.के.आर.डुंबरे	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.
३.	प्रा.एफ.एस.शेख	- सहा. प्राध्यापक	- एम.एस्सी.

शा.शिक्षण

१.	प्रा.डॉ.ए.के.बडे	- सहा.प्राध्यापक	- बी.एड. (फिजी), एम.एड.(फिजी),
सेट, एम.फिल., पीएच.डी. |
|----|------------------|------------------|--|

ग्रंथालय

१.	सौ.व्ही.ए.चव्हाण	- प्रभारी ग्रंथपाल	- एम.ए., एम.लीब.

टेक्नीकल

१.	श्री.गाडेकर एम.एम.	- टेक्नीशियन	- बी.कॉम.,डिप्लोमा इन हार्डवेअर अॅण्ड नेटवर्कींग

कनिष्ठ महाविद्यालय प्राध्यापक वृंद

१. प्रा.श्रीमती पी. एस.लोढा	- उपप्राचार्या	- एम.एस्सी.,बी.एड.एम.ए.-हिंदी
२. प्रा.एस.जे.श्रीमंते	- पर्यवेक्षक	- एम.ए., बी.एड
३. प्रा.के.जी.नेटके	- विभागप्रमुख, एम.सी.व्ही.सी.	- डी.ई.ई.

वाणिज्य शाखा

१. प्रा.सौ.एल.जी.बेळे	- वाणिज्य	- एम.कॉम.,बी.एड.
२. प्रा.सौ.व्ही.एम.बनकर	- वाणिज्य	- एम.कॉम.,बी.एड.
३. प्रा.एम.आर.शेलार	- अर्थशास्त्र	- एम.ए.,बी.एड.,एम.फिल.
४. प्रा.आर.ए.मोरे	- अर्थशास्त्र	- एम.ए.,बी.एड.,डी.आय.ई
५. प्रा.वाय.बी.सुकाळे	- अर्थशास्त्र	- एम.ए., बी.एड
६. प्रा.कु.टी.ई. लोखंडे	- वाणिज्य	- एम.कॉम.,बी.एड.
७. प्रा.व्ही.व्ही.फुलसुंदर	- इंग्रजी	- एम.ए.,बी.एड
८. प्रा.यु.डी.पवार	- वाणिज्य	- एम.कॉम.,बी.एड.
९. प्रा.जे.डी.डावखर	- वाणिज्य	- एम.कॉम.,बी.एड.

कला शाखा

१. प्रा.सौ.व्ही.एच. सावंत	- इंग्रजी	- एम.ए.,बी.एड.,एम.एड.
२. प्रा.सौ.के.के.शिंदे	- इंग्रजी	- एम.ए.-इंग्रजी,अर्थशास्त्र, बी.एड.
३. प्रा.कु.पी.बी.शिंदे	- इंग्रजी	- एम.ए.,बी.एड.
४. प्रा.जी.एम.रोकडे	- इंग्रजी	- एम.ए.,बी.एड., एम.एड.
५. प्रा.आर.सी.माने	- इंग्रजी	- एम.ए.,बी.एड
६. प्रा.सौ.एस.एस.पाटील	- इंग्रजी	- एम.ए.,बी.एड
७. प्रा.सौ.एस.एस.काळे	- मराठी	- एम.ए.,बी.एड.
८. प्रा.सौ.एस.डी.सोनार	- मराठी	- एम.ए.-मराठी व राज्यशास्त्र, बी.एड.
९. प्रा.सौ.एम.डी.हाडवळे	- मराठी	- एम.ए.,बी.एड.,एम.एड.
१०. प्रा.एन.बी.आमले	- मराठी व भूगोल	- एम.ए.,बी.एड.
११. प्रा.एन.डी.रोकडे	- मराठी	- एम.ए.,बी.एड.
१२. प्रा.पी.व्ही.तांबे	- हिंदी	- एम.ए.,बी.एड.
१३. प्रा.डी.बी.सोनार	- हिंदी	- एम.ए.,बी.एड.
१४. प्रा.व्ही.पी.वाघमारे	- हिंदी	- एम.ए.,बी.एड.
१५. प्रा.एन.एम.धर्माधिकारी	- संस्कृत	- एम.ए.,बी.एड.
१६. प्रा.आर.बी.कदम	- भूगोल	- एम.ए.,बी.एड.,एम.एड.
१७. प्रा.एस.ए.श्रीमंते	- भूगोल	- एम.ए.,बी.एड.
१८. प्रा.सौ.एस.एस.डोंगरे	- भूगोल/पर्यावरणशास्त्र	- एम.ए.,एम.फिल.,बी.एड.
१९. प्रा.सौ.आर.एन.कणसे	- भूगोल	- एम.ए.-भूगोल,मराठी,इतिहास,राज्यशास्त्र,बी.एड.

२०. प्रा.आर.एस.कांबळे	- मानसशास्त्र	- एम.ए.,बी.एड.
२१. प्रा.सौ.एस.डी.बनसोडे	- मानसशास्त्र	- एम.ए.- मानसशास्त्र व समाजशास्त्र,बी.एड.
२२. प्रा. वाय.डी.घोडके	- मानसशास्त्र/राज्यशास्त्र	- एम.ए., बी.एड.
२३. प्रा.आर.एस.कोकरे	- इतिहास	- एम.ए., बी.एड.
२४. प्रा.के.टी.रूपनर	- इतिहास	- एम.ए., बी.एड.
२५. प्रा.एस.डी.कुलाल	- राज्यशास्त्र	- एम.ए., बी.एड.
२६. प्रा.एस.के.मनसुख	- राज्यशास्त्र	- एम.ए., बी.एड., एम.फिल., सेट
२७. प्रा.एस.एम.काळे	- अर्थशास्त्र	- एम.ए., बी.एड.
२८. प्रा.कु.अ.पी.ढोले	- अर्थशास्त्र	- एम.ए., बी.एड.
२९. प्रा.एम.एस.बोंबले	- शारीरिक शिक्षण	- बी.कॉम.एम.पी.एड.

विज्ञान शाखा

१. प्रा.सी.बी.कांबळे	- जीवशास्त्र	- एम.एस्सी., बी.एड.
२. प्रा.ए.एन.पाटील	- जीवशास्त्र	- एम.एस्सी., बी.एड.
३. प्रा.पी.बी.चिखले	- जीवशास्त्र	- एम.एस्सी., बी.एड.
४. प्रा.सौ.एस.वाय.यादव	- जीवशास्त्र	- एम.एस्सी., बी.एड.
५. प्रा.कु.अ.टी.जराड	- जीवशास्त्र	- एम.एस्सी., बी.एड.
६. प्रा.एस.के. कोकणे	- जीवशास्त्र	- एम.एस्सी., बी.एड. एम.एड.
७. प्रा.एस.एन.घोडे	- रसायनशास्त्र	- एम.एस्सी., बी.एड.
८. प्रा.सौ.पी.आर.कासार	- रसायनशास्त्र	- एम.एस्सी., एम.एड.
९. प्रा.सौ.व्ही.एम.आहेर	- रसायनशास्त्र	- एम.एस्सी., बी.एड.
१०. प्रा.सौ.एम.एन.कुलकर्णी	- रसायनशास्त्र	- एम.एस्सी., बी.एड., एम.एड.
११. प्रा.आर.वाय.शेख	- रसायनशास्त्र	- एम.एस्सी., बी.एड.
१२. प्रा.कु.एस.व्ही.औटी	- रसायनशास्त्र	- एम.एस्सी., बी.एड.
१३. प्रा.एस.एम.इंगळे	- पदार्थ विज्ञान	- एम.एस्सी., बी.एड.
१४. प्रा.ए.आर.डुंबरे	- पदार्थ विज्ञान	- एम.एस्सी., बी.एड.
१५. प्रा.एस.पी.चव्हाण	- पदार्थ विज्ञान	- एम.एस्सी., बी.एड.
१६. प्रा.पी.व्ही.वालझाडे	- पदार्थ विज्ञान	- एम.एस्सी., बी.एड.
१७. प्रा.एस.एस.पाटील	- पदार्थ विज्ञान	- एम.एस्सी., बी.एड.
१८. प्रा.एस.ए. वाघमोडे	- पदार्थ विज्ञान	- एम.एस्सी., बी.एड.
१९. प्रा.व्ही.पी.आरडे	- गणित	- एम.एस्सी., बी.एड.
२०. प्रा. एम.पी.चौधरी	- गणित	- एम.एस्सी., बी.एड.
२१. प्रा.एस.जी.भोर	- पदार्थ विज्ञान	- एम.एस्सी., बी.एड.
२२. प्रा.कु.जे. जे. दुराफे	- गणित	- एम.एस्सी.
२३. प्रा.जे.बी.शिंदे	- आय. टी.	- बी.ई.(IT)
२४. प्रा.डी.एम.भगत	- आय. टी.	- एम.ई. कॉम्प्युटर

व्यवसाय अभ्यासक्रम

१. प्रा.के.जी.नेटके	- इलेक्ट्रीकल	- डी.ई.ई.
२. प्रा.जी.ए.कुलकर्णी	- अकौंटिंग अँड ऑडिटिंग	- एम.कॉम.बी.एड.
३. प्रा.के.सी.वाघचौरे	- ऑफिस मॅनेजमेंट	- एम.कॉम.,बीपी.एड.
४. प्रा.एस.ए.उशिरे	- इलेक्ट्रीकल	- ए.टी.आय.ए.आय.आय.
५. प्रा.टी.जे.ढोले	- लॉजिस्टीक अँड सप्लाय चेन मॅनेजमेंट	- एम.कॉम.

द्विलक्षी अभ्यासक्रम

१. प्रा.डी.एम.चव्हाण	- एस.आय.एस.ई.	- एम.कॉम.बी.एड.
२. प्रा.सौ.एम.एस.ढोबळे	- एस.आय.एस.ई.	- एम.कॉम.बी.एड.
३. प्रा.एस.एस.लोहोटे	- इलेक्ट्रॉनिक्स	- बी.ई.(E & TC)
४. प्रा.एस.बी.पानसरे	- कॉम्प्यूटर सायन्स	- बी.ई.(E & TC)

शिक्षकेतर कर्मचारी

१. सौ.एम.डी.कोरे	- प्र.प्रबंधक	२३. श्री.एम.एन.सोनवणे	- शिपाई
२. सौ.जे.एस.सदाफुले	- वरिष्ठ लिपीक	२४. श्री.ए.एन.मते	- शिपाई
३. श्री.पी.जे.ढोले	- वरिष्ठ लिपीक	२५. श्री.के.एस.सूर्यवंशी	- शिपाई
४. सौ.एन.एस.मोढवे	- ज्यु.स्टेनो	२६. श्री.आर.एस.गवळी	- शिपाई
५. सौ.व्ही.ए.चव्हाण	- सहाय्यक ग्रंथपाल	२७. श्री.व्ही.एच.नवले	- प्रयोगशाळा परिचर
६. श्री.एस.ए.केदारी	- कनिष्ठ लिपीक	२८. सौ.आर.एस.गवते	- प्रयोगशाळा परिचर
७. श्री.एम.डी.मेहेर	- कनिष्ठ लिपीक	२९. श्री.वाय.डी.मस्करे	- शिपाई
८. सौ.एस.डी.साबळे	- ग्रंथालय लिपीक	३०. श्री.जे.एस.गवळी	- शिपाई
९. श्री.एस.ए.खरात	- प्रयोगशाळा सहाय्यक	३१. श्री.एस.एस.भास्कर	- शिपाई
१०. श्री.एस.बी.मस्करे	- कनिष्ठ लिपीक	३२. सौ.एम.डी.जोगळेकर	- प्रयोगशाळा परिचर
११. श्री.ए.व्ही.शितकल	- प्रयोगशाळा सहाय्यक	३३. श्री.जी.एम.काळे	- प्रयोगशाळा परिचर
१२. श्री.टी.आर.कोकणे	- प्रयोगशाळा सहाय्यक	३४. श्री.जी.वाय.गाडेकर	- प्रयोगशाळा परिचर
१३. श्री.आर.डी.बाळसराफ	- परिचर	३५. सौ.एस.जी.केदारी	- प्रयोगशाळा परिचर
१४. श्री.एस.डब्ल्यु.शेळकंदे	- परिचर	३६. श्रीमती एच.आर.दुनके	- प्रयोगशाळा परिचर
१५. श्री.एन.एस.चव्हाण	- परिचर	३७. श्री.एस.के.भास्कर	- प्रयोगशाळा परिचर
१६. श्री.बी.व्ही.विधाटे	- परिचर	३८. श्री.टी.टी.शिंदे	- प्रयोगशाळा परिचर
१७. श्री.यु.जी.काळे	- शिपाई	३९. श्री.आर.एस.डोके	- कनिष्ठ लिपीक
१८. श्री.बी.एम.घायवट	- शिपाई	४०. सौ.एस.एम.तांबे	- कनिष्ठ लिपीक
१९. श्री.एस.टी.जाधव	- परिचर		
२०. श्री.एम.बी.कांबळे	- परिचर		
२१. श्री.व्ही.के.आल्हाट	- परिचर		
२२. श्री.जे.जे.चव्हाण	- शिपाई		

एम.सी.व्ही.सी.शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग

१. श्री.एच.के.काळे	- कनिष्ठ लिपीक
२. श्री.बी.एच.खेडकर	- शिपाई

देणगीदार पारितोषिके २०२१-२२

महाविद्यालयात शैक्षणिक गुणवत्ता प्राप्त विद्यार्थ्यांना संस्थेचे अध्यक्ष, पदाधिकारी,
समाजातील दानशूर व्यक्ती/संस्था/ प्राध्यापक यांजकडून विविध पारितोषिके दिली जातात.

त्यांचा नामोल्लेख करणे क्रमप्राप्त आहे.

१. सहकार महर्षी मा.श्री.शिवाजीराव तथा दादासाहेब महादेव काळे -
“गुणवंत व आदर्श प्राध्यापक पुरस्कार” तर्फे मा.अॅड.संजयराव शिवाजीराव काळे -
२. कै.पार्वतीबाई शिवाजीराव काळे -
“गुणवंत व आदर्श प्राध्यापिका पुरस्कार” तर्फे मा.अॅड.संजयराव शिवाजीराव काळे -
३. कै.पार्वतीबाई शिवाजीराव काळे यांचे स्मरणार्थ
टीवायबीए/बीकॉम/बीएस्सी विद्यापीठ परीक्षेत सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस प्रत्येकी २५०/-
मा.अॅड.संजय शिवाजीराव काळे यांचेतर्फे. ७५०/-
४. कै.शब्दश्री भास्कर शेळके यांचे स्मरणार्थ
आदर्श कर्मचारी किंवा आदर्श प्राध्यापक (अनुक्रमे प्रत्येक वर्षी) डॉ.भास्कर शेळके
यांचे तर्फे रक्कम रूपये ११०००/- ठेवीतून येणाऱ्या व्याजातून स्मृतिचिन्ह व प्रशस्तीपत्र
५. आदर्श शिक्षकेतर कर्मचारी १०००/-
कै.सबाजी पांडुरंग लोंढे यांचे स्मरणार्थ पारितोषिक
श्री. शंकर सबाजी लोंढे (कार्यालय अधीक्षक) यांचेतर्फे
६. कै.प्रा.मेजर नवनाथ आत्माराम रोकडे(शारिरीक शिक्षण संचालक) यांचे स्मरणार्थ - स्मृतिचिन्ह व प्रशस्तीपत्र
डॉ. स्नेहल संजय कंक यांचेतर्फे रूपये २०,०००/- च्या ठेवीवर मिळणाऱ्या व्याजातून
एन.सी.सी.विभाग-बेस्ट कॅडेट व उत्कृष्ट खेळाडू पारितोषिक
७. पू.एस.एम.जोशी पारितोषिक ५००/-
इ.१२ वी सायन्स या वर्गात बोर्ड परीक्षेत प्रथम क्रमांकांने उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांस
डॉ.आर.आय.मोकाशी यांच्यातर्फे.
८. टि.एम.बोन्हाडे पारितोषिक ५०/-
टी.वाय.बी.ए. या वर्गात मराठी विषय घेवून जास्त गुण मिळवून विद्यार्थी नसल्यास
एस.वाय.किंवा एफ.वाय.या वर्गात मराठी विषयात प्रथम येणाऱ्या हिंदू महादेव कोळी या विद्यार्थ्यांस.
९. अन्नपूर्णा जोशी पारितोषिक ५०/-
इ.१२ वी आर्ट्स व कॉमर्स या वर्गामध्ये पहिल्या क्रमांकांने उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांस
कै. अॅड. गणेश लक्ष्मण जोशी यांच्यातर्फे.

१०. भागिरथीबाई जोशी पारितोषिक ५०/-
एफ. वाय. बी. ए. व बी.कॉम. या वर्गात पहिल्या क्रमांकाने उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांस
कै. अॅड. गणेश लक्ष्मण जोशी यांच्यातर्फे.
११. कै. प्रा. आबासो पारिख पारितोषिक ५०/-
टी. वाय. बी. ए. या वर्गात अर्थशास्त्र विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस कै. अॅड. ग. सा. रोकडे यांच्यातर्फे.
१२. गुरुवर्य रामभाऊ रानडे पारितोषिक ५०/-
टी. वाय. बी. ए. या वर्गात जास्तीत जास्त गुण मिळविणाऱ्या विद्यार्थ्यांस कै. अॅड. रामभाऊ जोशी यांच्यातर्फे
१३. कै. प्रा. जी. डी. पारीख पारितोषिक ५००/-
टी. वाय. बी. ए. या वर्गात अर्थशास्त्र या विषयात प्रथम क्रमांकाने उत्तीर्ण होणाऱ्या
विद्यार्थ्यांस कै. इंदिराबाई पारिख पारितोषिक
१४. कै. रामभाऊ तात्याबा मंडलीक पारितोषिक १००/-
इ. १२ वीच्या तीन्ही शाखेतील प्रथम क्रमांकाने उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांस
कै. तात्याबा रामभाऊ मंडलीक यांच्यातर्फे.
१५. कै. अनुसयाबाई धोंडीबा पानसरे पारितोषिक २००/-
इ. १२ वी शास्त्र परीक्षेत सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस कै. नारायण धोंडीबा पानसरे यांच्यातर्फे
१६. कै. जेठमलजी भुरमलजी लोढा पारितोषिक ५००/-
इ. १२ वी शास्त्र परीक्षेत गणित विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस प्रा. श्रीमती पी. एस. लोढा यांच्यातर्फे
१७. कै. प्रा. एस. जे. लोढा पारितोषिक - ११००/- व ट्रॉफी
टी. वाय. बी. ए. एस्सी. विद्यापीठ परीक्षा गणित विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस
प्रा. श्रीमती लोढा पी. एस. यांचे तर्फे
१८. कै. संपतशेट धुलचंद लुणावत पारितोषिक ५००/-
एस. वाय. बी. ए. एस्सी. वर्गात गणित विषयात प्रथम येणाऱ्यास प्रा. श्रीमती पी. एस. लोढा यांच्यातर्फे
१९. कै. कु. सीमा श्रीराम परदेशी पारितोषिक ५००/-
इ. १२ वी वार्षिक परीक्षेत तीनही शाखेतून हिंदी विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस
श्री. सचिन परदेशी यांच्यातर्फे.
२०. कै. श्रीमती प्रभावती वसंत साखरे पारितोषिक ५००/-
एस. वाय. बी. ए. एस्सी. विद्यापीठ परीक्षेत फिजिक्स विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस
(एफ. वाय. चा फिजिक्स सुटलेला असावा.) प्रा. साखरे व्ही. व्ही. यांचे तर्फे.
२१. कै. श्रीमती प्रभावती वसंत साखरे पारितोषिक ५००/-
टी. वाय. बी. ए. एस्सी. फिजिक्स विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस प्रा. साखरे व्ही. व्ही. यांचे तर्फे.
२२. कै. शांताबाई रंगनाथ वेळापूरे पारितोषिक २५०/-
इ. १२ वी परीक्षेत मराठी विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या मुलीस प्रा. डॉ. एम. एस. सासवडे यांच्यातर्फे
२३. कै. प्रा. आर. बी. जेजूकर पारितोषिक ५०/-
इ. १२ वी परीक्षेत कला शाखेत इतिहास विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्यास श्रीमती जेजूकर यांच्यातर्फे.

२४. कै.तुकाराम रामजी डोके पारितोषिक ११ वी ते टी.वाय. मधील त्यांनी निवडलेल्या विद्यार्थ्यांस श्री.रविंद्र तुकाराम डोके यांच्यातर्फे	६२७५/-
२५. कै.सुधामाई ज्ञानेश्वर खत्री पारितोषिक इ.१२ वीच्या तीनही शाखेतील प्रथम क्रमांकाच्या विद्यार्थ्यांस प्रत्येकी	१००/-
२६. गुरुवर्य रा.प.सबनीस पारितोषिक- प्रत्येकी १००/- टी.वाय.बी.ए, बी.कॉम., बी.एस्सी. मध्ये सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस कै.शं.प.खत्री यांच्यातर्फे	३००/-
२७. गिरीजा गोपी पारितोषिक वि.आशूतोष शांताराम वाव्हळ यांचे स्मरणार्थ टी.वाय.बी.ए.भूगोल या विषयांत सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस मे.वाव्हळ ब्रदर्स यांच्यातर्फे.	१००/-
२८. गुरुवर्य विश्वनाथ रामचंद्र नगरकर पारितोषिक इ.१० वी वार्षिक परिक्षेत सर्वाधिक गुण मिळवून या महाविद्यालयात प्रवेश घेणाऱ्या तिन्ही शाखेतील विद्यार्थ्यांस.	३००/-
२९. कै.भारती बबुशा ढोले पारितोषिक इ.१२ वी कॉमर्स मध्ये सर्वप्रथम येणाऱ्या मुलीस श्री.जनार्दन बबुशा ढोले यांच्यातर्फे	१५०/-
३०. कै.सखाराम तात्याबा मंडलिक पारितोषिक इ.१२ वी कॉमर्समध्ये प्रथम क्रमांकाने उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांस श्री.ज्ञानेश्वर सखाराम मंडलिक यांच्यातर्फे	१००/-
३१. ढोबळे बंधू मुंबई पारितोषिक इ.१२ वीच्या तिन्ही शाखेतील प्रथम क्रमांकाच्या विद्यार्थ्यांस प्रत्येक ११५१/-	३४५३/-
३२. कै. सत्यभामा विठ्ठल शेळके पारितोषिक - इ.१२ सायन्स एच.एस.सी.बोर्ड परिक्षेत रसायनशास्त्र विषयास सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस श्री.शेळके पी.व्ही.(परिचर) यांच्यातर्फे - टी.वाय.बी.एस्सी. रसायनशास्त्र विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस श्री.शेळके पी.व्ही.(परिचर) यांच्यातर्फे	२००/- ४५०/-
३३. सौ.शोभा दिलीप कासार पारितोषिक टी.वाय.बी.कॉम.मध्ये अकौंट या विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस	१००/-
३४. कै.पुंडलिकशेट नथूजी खांडगे पारितोषिक (१०००० रु.च्या ठेवीच्या व्याजाची होणारी रक्कम) प्रत्येकी २५०/- इ.१२ वी बोर्ड परीक्षेत तिन्ही शाखेतून प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस	७५०/-
३५. कै. सबाजी नामदेव कासार पारितोषिक इ.१२ वी बोर्ड परीक्षेत रसायनशास्त्र विषयात मध्ये प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस प्रा.सौ.कासार पी.आर. यांच्यातर्फे	५००/-
३६. कै. दाजी भाऊ काटेकर पारितोषिक इ.१२ वी बोर्ड परीक्षेत बायलांजी विषयात मध्ये प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस प्रा. सौ. काटेकर यु. एल. यांच्यातर्फे	५००/-
३७. कै.नानाभाऊ बाबूराव जेजूरकर पारितोषिक टी.वाय.बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी. या तिन्हीमध्ये सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस श्री.दत्तात्रय नानाभाऊ जेजूरकर, श्री.शंकर नानाभाऊ जेजूरकर यांच्यातर्फे	२५०/-

५२. डॉ.एम.एस.सासवडे पारितोषिक
इ.१२वी बोर्ड परीक्षेत मराठी या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास महाविद्यालयातर्फे ५००/-
५३. एच.एस.सी.व्होकेशनल स्टाफतर्फे
इ.१२वी बोर्ड परीक्षेत एमसीव्हीसी मध्ये प्रथम,द्वितीय व तृतीय येणाऱ्या विद्यार्थ्यास १०००/-
५४. डॉ.गोविंद गारे पारितोषिक
टी.वाय.बी.कॉम./टी.वाय.बी.एस्सी./टी.वाय.बी.ए. च्या परीक्षेत आदिवासी विद्यार्थ्यांमध्ये प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास १०००/-स्मृतीचिन्ह,सन्मानपत्र
५५. कै.सिंधु मुरलीधर शिंदे पारितोषिक
इ.१२वी आर्ट्स व कॉमर्स वर्गात इंग्रजी विषयात सर्वप्रथम येणा-या विद्यार्थ्यास प्रा. सौ.शिंदे के. के. यांचेतर्फे रुपये ५५५९/- ठेवीतून येणाऱ्या व्याजातून ५००/-
५६. कै.रविंद्र दशरथ बाळसराफ यांचे स्मरणार्थ पारितोषिक
महाविद्यालय स्नेहसंमेलनात फिशपॉण्ड मध्ये प्रथम तीन क्रमांकास श्री.रोहिदास बाळसराफ - परिचर यांचे तर्फे - १) २००/- २) १५०/- ३) १०० ४५०/-
५७. प्रा.श्री.गोरडे पी.बी.पारितोषिक
इ.१२वी एच.एस.सी.व्होकेशनल विभागात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास प्रा.डोंगरे ई.जी. यांचे तर्फे रुपये ४००/-
५८. प्रा.जे.आर.मुल्ला पारितोषिक -
१. टी.वाय.बी.कॉम.वर्गात सर्वप्रथम -	विद्यार्थी	५००/-
	विद्यार्थिनी	५००/-
२. टी.वाय.बी.ए.वर्गात सर्वप्रथम -	विद्यार्थी	५००/-
	विद्यार्थिनी	५००/-
३. टी.वाय.बी.एस्सी.वर्गात सर्वप्रथम -	विद्यार्थी	५००/-
	विद्यार्थिनी	५००/-
४. एन.एस.एस. विभागात उल्लेखनिय काम करणाऱ्या -	विद्यार्थी	५००/-
	विद्यार्थिनी	५००/-
५. कला मंडळ उत्कृष्ट कलाकार -	विद्यार्थी	५००/-
	विद्यार्थिनी	५००/-
- वरील विभागात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थी व विद्यार्थिनीस प्रा. डॉ. जे.आर.मुल्ला यांचे तर्फे
५९. प्रा. डॉ. जे. आर. मुल्ला पारितोषिक -
टी.वाय.बी.कॉम. परीक्षेत अकौन्ट या विषयात सर्व प्रथम क्रमांकाने उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यास महाविद्यालयातर्फे ५००/-
६०. कै. गंगूबाई मनोहर ढोबळे पारितोषिक -
इ.१२वी कॉमर्स - एस.एस.आय. विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास श्री. डॉ. शंकर ढोबळे व श्री. सुधीर ढोबळे यांचे तर्फे १५००/-
६१. प्रा. दरेकर एस. ई. पारितोषिक -
इ.१२वी बोर्ड परीक्षेत इंग्रजी विषयात सर्व प्रथम क्रमांकाने उत्तीर्ण होणा-या विद्यार्थ्यास महाविद्यालयातर्फे ५००/-

३८. कै.निलेश दत्तात्रय भिडे पारितोषिक(रु ५०००/- च्या ठेवीच्या व्याजावर होणारी रक्कम)
इ.१२वी आर्ट्स शाखेत राज्यशास्त्र विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास श्रीमती शोभा भिडे यांच्यातर्फे ४००/-
३९. कै.वासुदेव रामचंद्र धर्माधिकारी पारितोषिक ५००/-
इ.१२ वी बोर्ड परीक्षेत संस्कृत विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास प्रा.धर्माधिकारी एन.एम. यांच्यातर्फे.
४०. कै.शांताबाई भागुजी जाधव पारितोषिक ३००/-
टी.वाय.बी.ए.,बी.कॉम.,बी.एस्सी. मध्ये सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास
शांताई एज्युकेशन सोसायटीतर्फे प्रत्येकी १००/-
४१. कै.मनोहरशेट राजाराम ढोबळे पारितोषिक प्रत्येकी २०,०००/- ठेव पावतीच्या व्याजातून - प्रत्येकी रुपये ४००/-
आर्ट्स,कॉमर्स, सायन्स व एमसीव्हीसी विभागातून सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास
४२. कै.रामचंद्र कोंडाजी ढोले पारितोषिक २००/-
अ) इ.१२ वीच्या चारही शाखेतून मराठी विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.१००/-
ब) एम.ए. मराठी विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास कु.ढोले पी.आर.यांचेतर्फे रु१००/-
४३. कवी कुसुमाग्रज पारितोषिक ५००/-
इ.१२वी परीक्षेत मराठी या विषयात महाविद्यालयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास
प्रा. एल. एन. थोरात (ग्रंथपाल) यांच्यातर्फे
४४. कै.मथुराबाई पाटील पारितोषिक ५००/-
टी.वाय.बी.एस्सी.परीक्षेत रसायनशास्त्र विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास
प्रा.पाटील एस. जी. यांच्यातर्फे
४५. पै .डॉ.आय.एम.मोकाशी यांचे स्मरणार्थ पारितोषिक ५००/-
इ.१२ वी सायन्स मध्ये बोर्ड परीक्षेत सायन्स विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास
डॉ.आय.आय.मोकाशी यांचेतर्फे
४६. कै.उल्हास काशिनाथ मनसुख पारितोषिक ५००/-
इ.१२वी सायन्स रसायनशास्त्र विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास प्रा.सौ.आहेर व्ही.एम.यांच्यातर्फे
४७. कै.विमल उल्हास मनसुख पारितोषिक ५००/-
१२ वी सायन्स रसायन विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास प्रा.सौ.आहेर व्ही.एम.यांच्यातर्फे
४८. प्रा.पवार बी.बी. पारितोषिक ५००/-
तृतीय वर्ष कला भूगोल स्पेशल या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास महाविद्यालयातर्फे
४९. कै. दत्तात्रय नरसिंग पुराणे पारितोषिक ४००/-
एम.ए.राज्यशास्त्र विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास माजी प्राचार्य डॉ.के.डी.पुराणे यांचेकडून
५०. कै. गिरजाबाई दत्तात्रय पुराणे पारितोषिक ४००/-
बी.ए.राज्यशास्त्र विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास माजी प्राचार्य डॉ.के.डी.पुराणे यांचेकडून
५१. प्रा. व्ही. बी. कुलकर्णी पारितोषिक ५००/-
१२वी बोर्ड परीक्षेत अर्थशास्त्र या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास महाविद्यालयातर्फे

भावपूर्ण श्रद्धांजली

केंद्रीय मंत्री

श्री. रामविलास पास्वान

भारतरत्न

श्रीमती लता मंगेशकर

विख्यात गायक

श्री. एस.पी.बालसुब्रमण्यम

ख्यातनाम अभिनेते

श्री. दिलीपकुमार

॥ यांना संस्थेतर्फे भावपूर्ण श्रद्धांजली ॥

श्री शिव छत्रपती महाविद्यालयाची नूतन प्रशासकीय इमारत